

Havadiye Zazayan

www.arsivakurdi.org

www.arsivakurdi.org

Zazaki
Musere

Havadise Zazayan aşma Gavar 10-16 ser (yere) 2013

Hec/Gira (Mereva/Servus)

Havadisi auuata areyehe (aredyehe).

Zazay sare iraniyan sestî (saştare/sıdra) kenylene (kenine) het Tırku ra hem Kurmanci (kırmanci/kırdasi) ra; i Zazayu ne wazene; wurni (udi/wurdi) vera ma Zazayan piya karene (gurene).

Ma gere vera sare vıspa (heru) ma iraniyan vı-ceyre (geyre/ceyreme); kam cı/kon ca/kata vıspa merteme (masye/merdeme) iraniyan nişene/maenene; ma mımame/mıma xratuye (programe) hui, mana hui sanhame (sanhenene). i rasnu zanaiş ayasere, mana hui rasnuibya vırazere.

Ma sare (merdeme) peoire/xuna Iraniyan hem Xuna Farsane. Sıma ma avengene (uzuhene/derbezene) raştiya Zazayan vacere. Ma gere asah (rasnu) yeizeme (yesene/iezene).

Zazay zaf (visy) hu re vırazere; adete, zune, venge hui aver bere!

Zazay gere vısp ver at (ra) newe vırazaiş vırazere; hui mohere (mocere) anguş ro; gure hui aver bere; sıma gureibya este; sıma zafiy (visiy) gairat vırazere, gairat vı-kere; hewu a na raşnuya (raştiya) ma seredero, sere vıdero; hui guvero, rovero aver şuro (şero).

ZAZANA

Name (Nume) ma Xuna Farsiya vereno; nazdi 2500 veri **Zazana** esta a çaye maye heyroyine (owroyini) mocena (newena/daxşena).

ZAZE (SASE), ZAZAYAN

Avestaya onci (fina) **Zaze (Sase)** esto; **dı gena/cena Zazatee** este; vac (khese) **Zazayan'** esto; o (num) vereno; **Saistan** esta. Sıma vinene zafiy vaci (khesi) este name (nome) **Zaza** avaedene, zbane (vendene).

Avesta

Zazaki

ýânîm manô ýânîm vacô ýânîm şyaothnem
aşanonô zarathuştrahe,

ferâ ameşâ speñtâ gâthâ gêurvâin!

nemô vê gâthâ aşanonîş

Yasna 28.0.

yeni mano, yeni vaco, yeni şiaothem Aşhone (raşhone) Za

fera (vera) Ameşa Spenta (Sevunta) Gatha geuruuain

Nemo ve Gathae (uxdae) aşanonîş (raşanonîş)

Yasna 28.0

1 Bomba şuna tekkena şehere Homa 7 kişiyai

Heruna tekhaişe vasangay şama, paytexte Siyriyai

Bomba şuna tekkena şehere Homa 7 kişiyai

Semve Gavar 4, 2013

7 merdemi merdi riye tekhaişe dirun (dormi/çorşmi) Homa, eskere (kere) syriya hacano patiy (vera) fedaiye teher ra paşti vinene şiaonano.

DiSemve (ViSemve) bombay hada rew sivaya (usaya/soira/sodira) varniyai şehere Sabtiyeh şarke (aoşatara) homsa.

Havadisi vacene: 24 dırveniyai (darveniyai) tekhaişa.

Gavar 2 2013 hama handraiş (veremnaiş) viraziya beriya (beniya) a şama ; 10 merdi riye varnaişe bombayi ra; da des dırveniyai (darveniyai).

2 8 kişiyai çunt dırveniyai (darveniyai) kezaye taraye Bolivyay ra

Merdemi pe het yene paremun (pairi) yew (je/jew) tara yo Aerocon havaye Boliviya kuwet war seing (key/çey) o umet (ume) nazdi Riberalta Gavar 3 2013.

kezaye taraye Bolivyay ra 8 kişiyai çunt dırveniyai (darveniyai)

Semve Gavar 4, 2013

Yew (je/ju) taraye Boliviya kuwet war zimere Andaena, 8 kişeno 10 ainyi (bini/vini) teya dırveniyai (darveniyai) havadisi vacene.

Taray gureyniya (marsiya) het taraye Metroliner (Fairçild Swearingen Metroliner) adir tepeşt seing (key) ey waşt yero war, Riberalta nazdi karaya (sindore) Brezilyayi riye varişo (axero/varuno) giroun ra.

16 rayirwani , rumetare taray hem ham-gurere (kare) rumetari 10 weşesati (=yasadilar) 8 merdi . Mudire neweşxaney Riberaltaya vat. Rumetare taray hem hemguryer (karere) rumetari giroun dırveniyai (darveniyai). 7 tanuy (kerpi) ne sinasiyai, kes ne zuno i kume (kame) kam (kum) niye.

Tarayo keskeko (kico/kaseo) 18 merdemi teya şiyene ha ca beni paytext e trinidad abiriya.

Paytare (servere) Bolivian Evo Morales ferman viraşt xori isasere/seye kere wisere se serevde (mune) kerd kezaye taray.

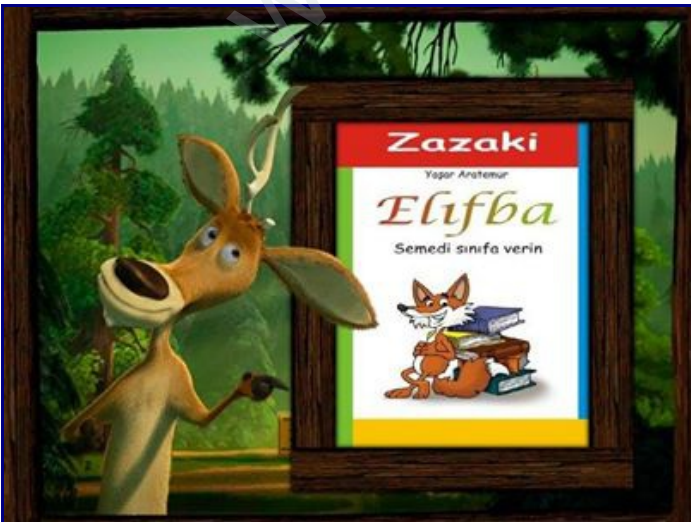
[Zazanalilar](#) added a new photo.

[Zaza Edebiyatı](#) added a new photo.

[Zazanalilar](#) added a new photo.

Van Zaza
[Zaza Dil Şöleni](#) (8 foto's)

Zaza halkının üzerindeki belirsizlik kalkmalıdır – Haydar Şahin

Ekleyen [pultur](#) on 28 Ekim 2013.
Kaydedilen Yer > [Politika](#), [Yazarlar](#)
Tags: [haydar sahin](#), [zaza halki](#)

Sosyal Medyada Paylaş

[Twitter](#)[Google](#)[Email](#)[Google](#)[Myspace](#)

ZAZA HALKININ ÜZERİNDEKİ BELİRSİZLİK KALKMALIDIR

Türkler, 1919 öncesi başlayan ve 1923 tarihine kadar süren milli mücadeleleri ile, siyasi ve askeri güçleriyle kendi devletlerini kurdular ve bununla yetinmeyip Zaza coğrafyasını ve Kürt coğrafyasını işgal ederek askeri ve siyasi oteritelerini şimdiye kadar üzerimizde sürdürmektedirler. Nüfusça Türklerden sonra ikinci kalabalık kesim olan Kürtler de demokratik haklarını ve kendi oteritelerini sağlamak için siyasi çalışmalarını yapmaktadır.

Nüfusça üçüncü bir güç olan Zazalar ne yazıkki kendi kimlikleri, kültürleri için hiç bir çalışma yürütmediler ve bu yönde bir çalışma da görülüyor. Zazaların kendi demokratik hakları için siyasi parti kurup, kendi haklarını talep etmeleri için girişimlere başlaması acil hale gelmiş bulunmaktadır. Ancak bu böyle belirsiz şekilde sürdürülemez ve sürdürülmemelidir.

Türkiye'de siyaset yapan oldukça fazla sayıda Zaza siyasetçisi vardır. Epeyce Zaza aydını olmasına rağmen bu Zaza şahsiyetlerinde böyle bir öngörü yok! Kendi halkının çıkarını ve Zaza halkının taleplerini duyuracak bir çalışmaya veya çabaya girmediler. Bu durum Zaza halkı açısından talihsiz bir durumdur.

Kuzey (Dersim, Erzincan, Sivas, Varto vs.) Zazalarında aşiretlerin adı vardır, ancak aşiret yapısı kalmamıştır. Aşiret yapısında hazır seçmen kitlesi, aşiret bağıyla oluşan maddi güç ve siyasi güç kuzey Zazalarında kalmamıştır.

Dersim Zazalarının, bir araya gelmiş Zaza davasında fikirbirliği yaratmış aydınların tümü bir araya gelip bir Televizyon kanalı veya günlük bir gazete kurabildikten sonra, ancak o zaman bir Zaza partisini kurma çalışmasına başlamaları daha doğru olacağını düşünüyorum. Bu araçlar olmadan kurulacak bir siyasi parti seçmen kitlesi üzerinde fazla etkili olacağını düşünmüyorum. Şu anda Dersim Zazalarında, Zaza kimliğine yönelik bir siyasi çalışma olasılığı görünmüyor. Bu araçlar kurulmadan Zaza partisi veya aydınlar seslerini Zaza halkına, Kürt siyasetine ve Türkiye kamuoyuna duyuramayacaklardır.

Ancak Güney Zazalarımızda durum farklıdır ve değerlendirilise Zaza halkının davası kısa zamanda ilerler ve Zazaca yok olma tehlikesini atlatacaktır ve bu yönden de Güney Zazalarımızda halen aşiret yapısı mevcut ve etkilidir. Bu yapı olumlu şekilde çalışırsa güçlü bir yapıdır. Bu yapı hem önemli seçmen kitlesi demektir ve hem de önemli maddi ve siyasi güç demektir.

Bu yapının önderleri(liderleri) çalışmalarını, yönelimlerini kendi Zaza davasına yönelik aktarırlarsa hem iç çatışma, iç çekişmeden kurtulacaklar ve hem de Zaza halkının kimlik mücadelesini Türk ve Kürt oteritelerine kabul ettirmiş olacaklar. Bir örnek verilirse Güney Zazalarımızın iki önemli aşiretleri olan Bucak aşireti ile Kırvar aşiretleri iç kavgalarını bırakıp, erken bir araya gelip bir Zazaca yayın yapan televizyon kanalını kururlarsa, bir Zaza siyasi partilerini kurduklarında birbirine ne kadar yakın olduklarını görecekler.

Bucak ve Kırvar aşiretleri var olan diğer aşiretleri de bu mücadelenin içine alarak birliktelik yaratabilirlerse, bu çalışma ile bu iki aşiret ve liderleri tarihe geçecektir. Zaza halkının gönlünde taht kurmuş olacaklar ve bu da çok önemli bir çalışmadır.

Bu iki Zaza aşiretleri zaman geçirmeden bir araya gelerek Zaza halkının demokratik taleplerini gündeme taşıyacak bir siyasi parti kurmaları gerekiyor.

İmkanlarını ve güçlerini birbirine karşı kullanmak yerine, kendilerinin de ait olduğu Zaza halk

davasına ayırırlarsa o zaman daha çok doğru bir iş, daha çok doğru bir sevap ve en çok da Zaza halkında onurunu, kimliğini, dilini kurtarmış olacaklar.

Aşiret yapılarını, gücünü iç çatışmaya harcamasınlar ve bu gücünü, imkanlarını kendi halkının milli mücadelesine, diline, kültürüne ayırırlarsa, her halk gibi Zaza halkı da hak ettiği yere kavuşur.

Değerli Zaza liderleri, önderleri her attığınız adım Zaza halkını ortadan kaldırmak isteyen Türk ve Kürt oteritelerine karşı iyi bir çalışmayla ve ancak birliktelikle durabilirsiniz. Bucak ve Kırvar aşiretleri bu yönde bir örgütlenme girişimi yapmalıdırlar. Bu yönde yapacakları çalışma Zaza halkını sevindirir ve bu oldukça onurlu bir çalışma olur.

Zaza davasına katkı sunacak böylesi bir çalışma olursa, bu yönde imkanımız dahilinde ve tecrübemizle böyle bir çalışmayı destekleriz. Zaman geçmeden böyle bir girişim başlamalıdır.

Haydar Şahin 28.10.2013 Mannheim-Almanya

Historical Religious Dates

By Dr. Pallan İçaporia, Pİçaporia@aol.com

Thu, 16 Jan 1997

MAJOR HISTORICAL RELIGIOUS DATES - (SPECIFIC TO THE RELIGION OF ZARATHUŞTRA AND MEANINGFUL FOR OUR ZOROASTRIAN ÇILDREN) ARE CAPITALIZED.

BCE.

1400 ?
(1200) BIRTH OF PROPHET ZARATHUŞTRA, at age 35-40 Zarathuştra received revelation - composition of the Gathas, Yasna Haptanghaiti and other Old Avestan literature

13 century Moses, the Hebrew Law Giver & Prophet

1100-500 The RigVeda compiled

563-483 Buddha, the founder of Buddhism

551-479 Confucius, the founder of Confucianism

549-330 THE FIRST ZOROASTRIAN AÇEMENID EMPIRE

540-468 Mahavira, the founder of Jainism

220BCE-
227CE THE SECOND (partial) ZOROASTRIAN ARSACID EMPIRE

200 The Bhagavad Gita (Hindu Text) is written

6 to 4BCE
to 30 CE Jesus çrist, the founder prophet of çristianity

CE.

- 33 Crucifixion and death of Jesus çrist
- 64 Peter, the first Bişop of Rome & disciple of Jesus, dies
- 70- First four books of the New Testaments are written
100
- 220- THE THIRD ZOROASTRIAN SASANIAN EMPIRE. THE HOLY ANCIENT
651 ZOROASTRIAN TEXTS FINALLY COMPILED & WRITTEN DOWN.
- 400 Two Buddhist Sects -- Zen and Amidism established
- 570- Muhammad -- the Prophet of Islam His teaçings are recorded in the Quran
632
- 622 Prophet Muhammad flees to Yatrib (Medina) the date is known as Hejira, the start of the Muslim era
- 650 THE DEFEAT OF THE SASANIAN EMPIRE BY THE ARAB MUSLIMS AND COLLAPSE OF ZOROASTRIANISM, AS THE STATE RELIGION -- BEGINNING OF THE SLOW PERSECUTION OF THE ZOROASTRIANS -- PROGRESSIVELY BECOMING MORE & MORE OPPRESSIVE.
- 910- THE TRADITIONAL DATE OF THE ARRIVAL OF THE IRANIAN
950 ZOROASTRIANS -- (PARSIS=PERSIANS) IN INDIA TO ESCAPE THE CRUŞING RELIGIOUS PERSECUTION.
- 921 THE GREAT ATAŞ VEHRAN (BAHRAM) -- "IRAN ŞAH" -- IS ENTHRONED (now at Udvada).
- 1054 Pope Leo IX finalizes the split of the Eastern Orthodox çurç and Roman catholic çurç
- 1224- Thomas Aquinas, Roman Catholic saint and Theologian
1274
- 1309- The Roman Catholic Papacy moves to Avignon, France
1377
- 1483- Martin Luther, leader of Protestant reformation -- Germany
1556
- 1491- Ignatius Loyola establishes the Jesuit Order of Roman Catholic Priests
1546
- 1765 ATAŞ BAHRAM AT NAVSARI INSTALLED

- 1783 DADISETH ATAŞ BAHRAM INSTALLED (BOMBAY)
- 1823 MODI ATAŞ BAHRAM AT SURAT INSTALLED
- 1823 VAKIL ATAŞ BAHRAM AT SURAT INSTALLED
- 1830 WADIAJI ATAŞ BAHRAM INSTALLED (BOMBAY)
- 1845 BANAJI ATAŞ BAHRAM INSTALLED (BOMBAY)
- 1859 çarles Darwin publişes Origin of Species -- theory of organic evolution -- (animosity with the çristian çurç doctrine of "creation")
- 1897 ANJUMAN ATAŞ BAHRAM INSTALLED (BOMBAY).
- 1869- Mohandas K.Gandhi, Indian spiritual and political leader gets independence for
1948 India (1947) from Britiş without any armed conflict, (- like American War of Independence).
- 1970 SLOW MIGRATION (unlike the first one of 950 CE from Iran) OF THE PARSIS TO THE WESTERN COUNTRIES.
- 1978- Fall of the şah of Iran and migration of several Iranian Muslims to the west to
79 escape the Islamic Fundamental Regime
- 1970- ESTABLİŞMENT OF THE HALLS OF WORŞIP AND ZOROASTRIAN
96 ASSOCIATIONS IN SEVERAL US, CANADIAN, AUSTRALIAN/NEW ZEALAND CITIES. FORMATION OF THE FEDERATION OF ZOROASTRIAN ASSOCIATION OF N. AMERICA -- 'FEZANA'.
- REAL THREAT OF THE WORLDWIDE EXTINCTION OF MICROSCOPIC ZOROASTRIAN COMMUNITY.

(Many other dates though important like the attack on Zoroastrianism by the çristian Priest, Wilson resulting in its renaissance through the efforts of Khurşedji R. Cama and his şolarly team of Priestly disciples, establişment of K.R. Cama Oriental Institute with its world-renown library for Zoroastrian Şolarşip. Introduction of the Study of Old Iranian/Avesta/Pahlavi Languages at the University level -- Bombay etc. will be dealt later.)

<http://avesta.org/timeline.htm>

ray hu-seriye iskocyay re şionaişo hui weriyo (bewriyo/vawero)
3 ray hu-seriye iskocyay re şionaişo hui weriyo (bewriyo/vawero)

Servezire iskocya (verziro veryi) iskoçya Alex Salmond

ray hu-seriye iskocay re şionaişo hui weriyo (bewriyo/vawero)

Peyene (Peşene) Cotani 19, 2013

Servezire (veziro veryiye) iskocya Alex Salmond vaceno ray yaona hu-seriye iskoçay re yew (je) şionaişo yo hui tivaro/weriyo (bewriyo/vawero) (tivare huiyo wriye (bewriye) huiyo).

Partiye huiyete iskoçya pe het amaişe seriye Peyene (peşene) Peşene (peyene) Perth Salmondi vat: vacayo hise peroyino (vispiniyo) iskoçay re xşaiye (şaiye) serete bingey veryiye hanjamaine iskoçay ra yeno.

Ey pe het amaişa vat: usni (ustu) hu-seriye vat: Holyrood asnayin tome hu-seriye dat, ey vat pouru hu-seriye useyneyeno caynay ro (cayo ainyiy) ro.

"hew (hen) ma ver çim biyarem (biyare/biyeme/biyehe) se ma eskeme (eskene/aişen) rareseyneme (raeseynene) , teuşî (xşaişi) useynene se ma deste nika (inka/nuna0 niyo, debare ma, ceyrune ma hem emniyete maye bumiye (beynemiye/anguş/çemçe).

Eno (ino/no) yeno hanzara (hazara) merdemi enseyeiti e (he/eya) vat hu-seriye iskoyya re.

Hanzara (hazara) merdemi e (he/ee/eya) vat hu-seriye iskoçay ra, aşma Tişruna Edinburga hanzara (hazara) drewşe (vala) iskoçyaya mavi/kuhi/kewi sipi cadu ro berdı (beweti).

Aşma vereta se ra 62,4 iskociic waşt hu-seriye, 5,3 milyon iskocici este; se ra 18,3 hem ingiliz hem iskocici hui vinene.

Serna wereynaiş esto usni (ustu) hu-seriye re.

4 xeta petroli zimeye iraqa ra petroli avihaynena (vindarnana) Tirkiyai

Xeta-boriya Kirkuk-Ceyhan

xeta boriya petroli zimeye iraqaya petroli avihaynena (vindarnana) Tirkiyai

Peyene (peşene) 2, 2013

Handraişe bomba usni (ustu) xeta boriya zimeye iraqa Nineveh şiyaişe petroli a Tirkiye avihaynat (vindarnat).

Handraişe Bomba usni xeta boriya petroli dirun (dorme/çorşme) zimeye iraq Nineveh şiyaişe petrol avihaynat (vindarnat).

omb attacks on an oil pipeline in the northern Iraqi province of Nineveh have halted the oil flow to Turkey.

3 tekhaişi Peyene (peşene) xetay boriya petroli ro veciyai dirun (dormi/çorşmi) Nineveh, petrol xayano (=akar) xeta boriya ro a ceylan nazdi adanaya .

Handraişi (veremnaişi) visiy (zaf) este aşma miyon tebaxiya xeta bori handriye (veremniye) .

Xeta bori a Tırkiye aişena (eskena) 5000,000 petrol bena eyonibya (rocibya) hema zafiy (visiy) bomba usni (ustu0 xeta varneyene.

Iraq besneo a petosi se ra 70 aşmiya iraqi petroli ra yena , se ra 95 esteişe iraqiyo wariyete iraqiyo .

Zor esto iraqa, aşmiya nazdi hazar (hanzar) merdemi mirene

Tırkiye baddiniye syriye iraqi patiy (vera) Arabi gureynena paşti kena, iraq syriye hem iran israel kurmunci vera Tırkiye paşti kene. Tırkiye kurmunci vera iran hem arabi paşti kena hem baddini vera assadi hem saddami hem irani paşti kena hem vera arabi..

zazayune ma kes paşti ne keno; ey ra zazaye hima (hona) hown de re (hownayaiye).

5 Sere idareye filistini viraştışe keye (çeye) newiye israeli wardano venceseno

Semve Gavar 3, 2013

Sere idareye filistini viraştışe keye (çeye) newiye israeli wardano venceseno

Idareye Filistini israil venceset/wardat riye viraştışe keye (çeye) newiye re tey caye tepiştıyaye het israeli ra Qudusa hem ksihta (hete) sindore (karaya) urduniya.

Nabil Abu Rudeineh, vacetare idareye Filistini Mahmoud Abbas, vat: Waşington gere razere Tel Aviv havadis/duti rusero (serewero) ke şionaişe israeli gure (kare) rama (haxşti) pait derene hoynene (=engellerler).

Viraştişe keye (çeye) newi adetibya niye l I resmi niye percin (vercin) gere eseryero vacetari vat. Rama ne yeno meydun ya yi osayaiş (emniyet) dirun(dormi/çorşmi) ro eke diyare filistini me taşero me ronyero (niyasadayero) Qudus paytexte diyare filistiniyo.

Verasaiş umet (ume) meydun şone vezire xeye (xarice) diyare serete John Kerry yeno dirun (dormi/çorşmi) şarke (aşaatare) miyoni.

Vicişe/bireye israeli des virazeno nazdi 2000 keye (çeye) newi re filistinici aemiş keno . Filistinici wazene şune hanjamaine diyare serete usni (ustu) kari(guri).

Nika (nuna) rama (haxşti) , şionaişe (harekete) keye (çeye) newi zemin (harde) filistiniya ne wazeno cay yi tepişyaye het israili ra , semve 1,859 keye (çeye) newi sanhiyai avaediyai, akeryiai.

Filistinici wazene diyare hui virazene bingey ramaye (haxştiye) ser 1867 ra.

Sedat Zaza

**Her Tım Her Tı Se Bı Kir Astuer Niben.
Paşte yıra paLuneyı Tı ard warSe payu erzan Mun Devır Şın Kelarz Ser
Keg Bı weyŞu yen Nıbı weyŞu Tım ho Herun Binun Dım.**

Eza ita wun Kum ken xu gues kum ken xu piyes

Ğem Mı Niyuuuuu.

Zaf Fatis Kot Mı Se Aw heru piLun paLun nun Ser ben gema hesar qoliun TaLaş ken bar pe un Zaf me zirin aqiL xu birin xu Sarı pay Cınde mı Menin ez Pay nun Feq Şımar junin ju wete Karmıjin boyin mir bi Zazaci he ma ken aju Şıma iner vajin Şıma bıslımune ma Din Şıma nı wazen ero Şıma din ma nı wazen maaz Şıma nı wazen bad ma seat. (Zazayim Diyorsan Cewirisinde aklında yap Zazayim diyenlerden Daha Zazayim diyorum kendime ben ve bunla gurur duyuyorum İster fasist deyin ister ajan Ama ben Zazayim bu dil için sanalda olsa cabalayanım Coğu Zazadanda İyi bilirim ana dilimi piyacı sahtekarların isi değil ülke sevmek dinine sahip çıkmak medeniyetsiz Kalmış koy eşekleriyle Zazacılık yapanlara bu Sitemim Kendini bilen aLinmaz SaygılarımLa. Zaza ogLu Zaza.

- [1](#)
-

Options

-

Zaza Edebiyatı

Zazaca için yıllardan beridir ayrı bir televizyon kanalı isteniliyor.

Son iki yıldır da bu çok daha yüksek bir dille dillendiriliyor.

Özellikle Ocak 2009 TRT 6'nın yanına girmesi bu isteği daha da güçlendirdi ve bu istek daha yüksek bir perdeden dile getirilmeye başlandı. ...Continue Reading

Marazdarr Zaza çanged his profile picture.

ZAZANA

- ZazakiZazalar birleşip,sesini yükseltince nemi oldu.

1.bdp eş başkanı selahatin demirtaş hiç ugramadığı palu ya gelip, yaw efendim haklısınız biz bugüne kadar Zaza caya haksızlık ettik,ama bu saatten sonra ....v.s...

2.Zaza Dil festivali yapmamızın akşama,basına bildiri yapıp Zazalar ve Zazaca biz kürtlerin teminatı altındadır,açıklaması yapıldı.....

3.Zaza festivali yapıldıktan hemen sonra bingölde kürtlerin güdümünde hemen alil acele sözde Zazaca gazete çıkardılar....

4.şırnaklı hasip kaplan mecliste konuşup kendini bingöllü ilan etti...Zazalarda hasip efendinin güvencesi altındaymış..

5.bunun gibi burda yazmaya sığdıramıyacagım daha neler neler...

6.ha bide Zaza festivali düzenleyen cesur yürekli ZAZAlar her zamanki gibi ajan,hain gibi

suçlamalarla karşılaşıldı....alışık bi yol...
معا، يعتبر زازاس الاحتفاظ بالبرطوبه

الرئيسي للمشارك لمكتب السياسات الإنمائية ديفيس بيترت ابدأ تأتي، أو-1
يا سيدي لدينا حتى الآن، لقد ظلموا، لكن بعد هذا haklisınız، بالو ugramadıڤو
...الوقت زازا كاي.. إلخ

وزازاكي نحن Zazas يمكننا أن نجعل إعلانا للصحافة الليلة زازا اللغه مهرجان
...،الأكراد تحت الضمان

زاك المهرجان فورا بعد صحيفه المزعومة في اليل فقط تحت رعاية الأكراد-3
s.... ' 'أمرنا "زازا محمد بيلو

حسيب قبلان...زازالاردا فتحه Şırnak التحدث إلى البرلمان أعلن نفسه باري-4
التصريف الرئيسى تحت الضمان

كثيرا، وأكثر بكثير sigdıramıyacagım الكتابة هنا مثل هذا-5

تنظيم زازاس القلب الشجاع ها الاغتسال مهرجان زازا كالمعتاد، عميل، خائن،-6
مثل رسوم مصادفة.. الماستخدمة للطريق

Yastayız.

QAYİL BE ----> <http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

See Translation

Yastayız. QAYİL BE ----> <http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

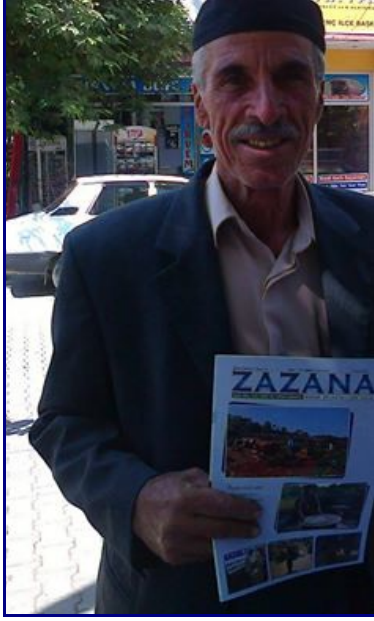

Options

Abdulkadir Büyüksayar
UYANIŞI İÇİN

DİYARBAKIRLI ZAZALARIN

Unlike · · şare · ·

- You, Zaza Xeber, Şerif O Gergerji, Sedat Zaza and 5 others like this.

Geceseğinde Gönüm MİLLETİ MİLLET YAPAN DİLİDİR. DİLİ DE YAŞATAN MİLLETİR. MİLLET OLMA BİLİNCİNİ YAŞATMAK İÇİN SİZLERİNDE FESTİVALİMİZE KATILMANIZI BEKLİYORUZ. (ZAZADİLDER)

- Options

Yılmaz Kanat Zaza Sasani şared Zaza Edebiyatı's photo.

Zazaca için yıllardan beridir ayrı bir televizyon kanalı isteniliyor. Son iki yıldır da bu çok daha yüksek bir dille dillendiriliyor. Özellikle Ocak 2009 TRT 6'nın yanına girmesi bu isteği daha da güçlendirdi ve bu istek daha yüksek bir perdeden dile getirilmeye bağlandı. Çünkü TRT 6 ile devlet ilk defa TRT bünyesinde, Kürtçe yayın yapan bir kanal açmış oldu. Bu aynı zamanda devletin resmi bakış açısının da değiştiğini ve artık farklı dillerde de olsa, devlet bünyesi altında bir kanal açılabilirliğini gösterdi. Bu son derece önemli bir adım olmakla birlikte, aynı zamanda örnek bir uygulamaydı. Bir iş yapmak istediğiniz zaman, bu alanda eğer daha önce bir çalışma yapılmışsa, bu sizin işinizi de kolaylaştırır. Sözün özü budur; devlet TRT bünyesinde TRT 6'yı açtığına göre, bu dayanak gösterilebilir ve TRT'den Zazaca için de ayrı bir kanal istenebilirdi. Nitekim öyle de oldu. Almanya'da bulunan Zaza Dil Enstitüsü, TRT 6'nın yayına girmesinden kısa bir süre sonra, TRT Genel Müdürü İbrahim Bahin'e bir mektup gönderdi ve Zazaların da ayrı bir kanal istediğini söyledi. Bu istek o zaman büyük bir yankı meydana getirdi. Bu konu o günlerde ulusal basına da yansdı. Bu istekten birkaç ay sonra da Zazaca yayın yapan Miraz dergisinin öncülük ettiği "Demokratik Hak olarak Anadil ve Zazaca'nın Geleceği" başlıklı bir imza kampanyası başlatıldı. Bu imza kampanyasında 7 ana başlık, 6 tane de alt başlık yer aldı. Ve bu 7 ana başlıktan biri de "TRT Bünyesinde Zazaca'ya Müstakil Bir Kanal Ayrılması" başlığını taşıyordu. Bu imza kampanyasına ait dosya da daha sonra devletin birçok kademesine gönderildi. İmza kampanyasının kendisi de ulusal basında çok yer aldı, büyük bir yankı uyandırdı. Sonra ki süreçte kişisel olarak da TRT'ye mail gönderenler, mektup yazarlar oldu. Bu iki yıllık süreç günümüze kadar geldi. Zazaca için ayrı bir kanal kurulması düşüncesi de hep ön planda kalmaya devam etti. Nitekim en son Bingöl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Gýyasettin Baydaş'ın bu konu ile ilgili bir açıklama yapması, bu konuyu tekrardan gündeme getirdi. Böyle diyor Rektör Baydaş; "Üniversite olarak önceliğimiz Zazaca'nın ölmesini engellemek ve Zazaca'yı zenginleştirmektir. Bu kapsamda babbakana bir rapor sunacağız. TRT 6'da ayrı bir televizyon kurulmasının gerektiğini belirteceğiz" Bu, TRT bünyesinde Zazaca'ya ayrı bir kanal verilmesini dile getiren üçüncü büyük ve önemli açıklama oldu. Böylesi bir açıklamanın bir üniversite tarafından gelmesi de oldukça sevindirici ve olumlu bir açıklamadır. Çünkü önemli bir kurum tarafından böylesi bir raporun Babbakanlıkta sunulması daha çok etkili olacaktır ve daha çok dikkate alınacaktır. Bingöl Üniversitesi'nin Zazaca konusunda çalışmaları yapıyor olması, bu raporun değerini daha da arttıracaktır. Benim bu konuda en çok eleştirdiğim husus, böylesi bir talep için toplumsal desteğin yetersiz olmasıdır. Yani yıldır Zazaca'ya ait ayrı bir kanal oluşturulması için birtakım çalışmalar devam ediyor; ancak bunun toplumsal desteği hiçbir zaman istenilen boyutta olmadı. İmdiye kadar bu konuda toplumsal bir refleks gösterilmedi. Evet, biz Zazaca için ayrı bir kanal oluşturulmasını zaruri görüyoruz denilmedi. Bu konudaki eksikliğin mutlaka giderilmesi lazım. Çünkü bir dilin yapması için yazılı ve görsel basın olmazsa olmazlar arasındadır. Bakın bu konuda önümüzde önemli bir örnek var. TRT 6'nın kurulmasından sonra Kürtçe'nin nasıl geliptiğine iyi bir şekilde bakmak gerekiyor. Bugün artık TRT 6 ile birlikte Kürtçe'de siyaset, ekonomi, spor, iktisat, sağlık dili oldu. İnsanlar programlardaki deşipik ağız yapılarına ağına oldular. Mardin'deki birinin konuşması ile Diyarbakır'daki bir insanın konuşmasındaki farklılıklar artık görülüyor ve o bölgeye ait konuşma şekilleri de öğreniliyor. Bugün artık Türkiye'deki Kürtler; dillerine daha çok sahip çıkıyorlar, artık diline sahip çıkma olgusu çok daha fazla ön plana çıkıyor. Aynı durum Zazaca için de geçerlidir. Bugün Zazaca yayın yapan bir kanal olduğu zaman, insanlar Zazaca'ya daha çok ilgi duyacaklardır. İzlenen programlarda kendi kültürlerini, geleneklerini, geçmişlerini bulacaklardır. İnsanlar bölgeler arasındaki farklı konuşma ağızlarına ağına oldukları zaman, ben bu bölgedeki insanları anlamıyorum da demeyecekler. Bu da zamanla ortak bir dili, ortak bir yazımı meydana getirecektir. Bu nedenle ben Zazaca için ayrı bir kanal kurulmasını çok önemsiyorum ve bunun çok önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum. Bütün Zazalar da bu konuya önem vermeli ve bu isteği her platforma dile getirmelidirler. Bu yazı eđ zamanlı olarak www.muratvarol.com sitesinde de yayımlanmaktadır

6 Nato, Amerika serete a tirkiyey ra vacena, zagone fuzeye çini ne gurene

gavar 4, 2013

Nato, Amerika serete a tirkiyey ra vacene, zagone fuzeye çini Natoya ne gurene

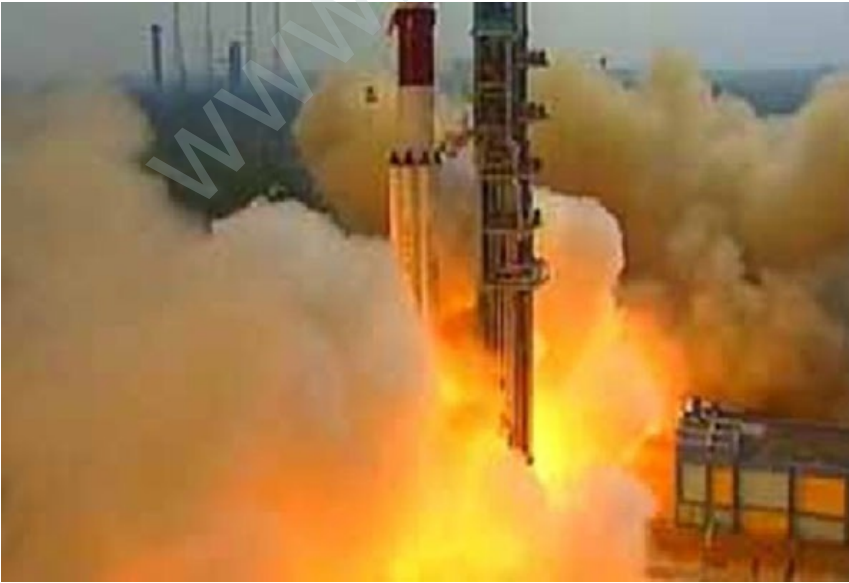
NATO hem Amerika serete havadiso/dutayo ake rusene (sirewene) a tirkiye, ke veretreye (pawetişe) fuzeye çini ne gurene zagone Natoy re , tirkiye vacena vuna (vana) zagone fuzeye çini gureno hem natoy re vereno.

Murat bayar vaceno: pouru vurnaiş natoy re gereyo werye re, sirkete tirki açarnanao fuzeye çini a natoy re zagore veretereye (pawetişe) Tirkiye , vidve (zanaiş) vurneyeno avirneyeno pe şirkete çiniya.

Nato hem Amerika serete vacene , fuzeye çini ne verene natoy re , hem pawtişe Tirkiye wardane fuzeye çini Natoy re niye safiri(kasudi) hewuni vacene. Nato vuna (vana) pawetişe havaye tirkiye geuseg keno şatayaye keno.

Sirkete çini bingeciye Amerika sereteyo, tirkiye cayo veryi dat a şirkete çini cayo diyim (diyim) şuno şirkete italya-fransa, SAMP/T Aster 30 ,Raytheon and Lockheed Martin, peyniya yeno; şirkete rusya ne waziya.

7 Indiya asnayin rusena (sirewena) gure (kare) marsi

Raketa indiya bena gureye (kare) keyniye (çeyniye) çerxe marsa (estare nazdi aşmiya şowkino) nameibya (nomeibya (be/pe name (nome)) Mangalyaan diyare andhre Pradeş ra bere asmeni srihakota ra aşma

Gavar 5 2013.

Indiya asnayin rusena (sirewena) gure (kare) marsi

NEW DELHI, gavar 5. 2013

India sesemve asnayin eştı (ruseti/sireweti) ureye (kare) keyniye (çeyniye) çerxe marsa (estare nazdi aşmiya şowkino) ; hewuni (hen) indiya veryini (peiryini, khani (xuni) nusena, indiya peyni amerika, Evrupa hem Rusyay ra yena , şuna .

Gureye (kare) çerxe marsi (estare veretre) 73 million poneta (kaxida) dolariyo, nome (name) ci Mangalyaan= derezgeye marsi zune hinidya , uz yerina (yeriye) wezişt (hişt) taw: 2:38, vasangaya esetişe (rusetişe) polar- c25 ju raketa indiya varşta eştı (ruseti/sireweti).

44 metro derga, 320 ton girouna .

Satelita marsi şi asmen marsi (estare vertreyre) re pesne reye 6 adir finay paya satelite şiaonane a çerxe berxi re, a şuna estare veretregna (marsa astare suri).

Ez xşnuye (şaye) avaedane/sanhane avişene henseyo veryi tekehiya , 25 fin (kere) indiya sateliti rusti a asmen; eno vist pancino (pancimo) hem zaf (visiy) girouno, sere hanjamaine isasaişe (wisaişe) asmene indiya K. Radhakrişnan vat.

1,350-kilo satelite şuna çerxe astare veretre 780 million kilometero duriyo 300 eyon (roc) ci re şuno a resenun a marsi .

Radhakrişnan hem cena (gena) ey seSemve yezeti (weizeti) homaye Hindu Vişnu , perseti asnayin rusaiş re.

Paytare (servere) indiya Pranab Mukherjee hem servezire indiya Manmohan Singh zanatare (zanakare) indiya roştani(roşn kerdı) xratuye asnayini re waştı avera fina asnayin xratuye newi re.

Ena (na/ina) guma (gama) berza indiyay re. Indiya uhi fina ronati (niyasadati) , ez roşnene teknikeru hem zanataru (zanakaru) guri (kari) re.

8 kezaye otopozi a 4 kişiyai Brezilyiya

Resm moceno (moheno/neweno) gurveyeri (kareri) seye kene wisene xirbi (xaraviye) pesne (dima) kezay ra diyare Bahia.

kezaye otopozi a 4 kişiyai Brezilyiya

DiSemve (ViSemve) gavar 4, 2013

4 merdemi kişiyai hem 40 ra zaf (visiy) dirveniyai (darveniyai) pesne otopoza rayirwani (rayici) kuweti usni (ustu) tar (til/dey) ra war .

Keza Semve peyda umet (ume) rew sivay (sodir/soir) ro pesne (dima) otopozi viraitye ray (rait/radi) ra nazdi şehere Passo fundo zimere Rio grande diyare Sula.

Vasangaya pe rayirwani(rayici) ha ca Paraguay ra hefteyo pey diyaro embriyuni ra koti miyon 30 metro xori dešta tengay ro war hem 4 merdemi merd verdati teya 14 ayu (seriye) pit esto.

Yaun (pit) pay nat 15 visemve (Disemve) .

Rumetari ne aişa (eska0 vasnagay seye kero rumereho c nazdipirdiya dirun (dormi/çorşmi) cayo koyini ro.

Rumetare vasangaya weşiya maet , weselat (=yasadi) ne merd, o ne aişa 9eska) çi vacero usni(ustu) kezay.

Taye (heve) dirvatari (darvetari) hervi dirvetate, beriyai (beniyai) a neweşxane.

Medical personnel remove the body of a victim killed in drug violence in Monterrey, Mexico. (File photo)

Mon Nov 4, 2013 8:37AM GMT

0

0

2

Thirteen people have been killed in drug-related violence around the northeastern Mexican city of Matamoros.

Three separate gunfights took place on Sunday around the city located in the northern state of Tamaulipas.

Zaza Halkı olarak kendini tanıtan bir grup, Türkiye başbakanı Erdoğan'a resmen başvurdu. Başvuru dilekçesinde TRT'de yayınlanan kısa süreli Zazaca yayınlarda kendilerinin asimile edildiğini, dillerinin Kürtçeleştirildiğini söyleyen grup, siyasi eğilimlerini de belli ederek Erdoğan'ı desteklediklerini söylediler.

Hatırladığı gibi, Zazaca'ya dil ve Zazalar ayrı halaktır diyen kesimleri PKK ve Kürt siyaseti uzun yıllardır Devletin Kürtleri parçalama projesi olarak görüyordu, İsmail Beşikci, Mehmet Bayrak gibi, Kürtleri siyasetin destekleyen pek çok yazar da Zazaca'yı lehçe görüyor ve Zazaca dildir diyenleri devletin ajanı olarak görüyordu. Ancak 2006 yılından beri yayın yapan TRT 6, Kürtçe'ye yayınlara 24 saat yayın hakkı tanırken Zazaca'ya yer vermemişti. Kendini Zaza olarak gören kesim, madem devletin uzantısıydık neden devlet size dil hakkı verdi de bize vermedi, tartışması üzerinden yeni bir tartışma başlatmış görünüyor.

Zazaların Erdoğan'a verdikleri o dilekçe:

ZAZACA ve ZAZA HALKI İÇİN BAŞBAKANLIĞA YAPTIĞIMIZ BAŞVURUMUZ DEĞERLENDİRİLMEKTEDİR.5 Ekim 2013 TARİHİNDE YAPTIĞIMIZ BAŞVURUNUN METNİ:

Türkiye'nin en kadim halkı olan Zazaların nüfusu yaklaşık 8 milyon dolayındadır. Zazalar her

zaman , Türkiye cumhuriyetinde barışçıl bir unsur olarak yaşamlarını sürdürmüşlerdir. Zazaların siyasetten uzak oluşları Zazaları Türkiye’de son zamanlardaki devlet politikalarında maalesef azınlık bir halk durumuna düşürmüştür. Demokratikleşme paketi adı altında açıklanan pakette Zaza halkı Kürt siyasetine maalesef yem edilmiştir.Sayın başbakanımızın Zazalarla ilgili yanlış bilgilendirilmiş olduğunu düşünüyoruz. Zira Zaza halkı tıpkı Farsça gibi, Kürtçe gibi Hint-Avrupa dil familyasının Kuzey İrani diller kolunda olan dillerden biri olduğu dil biliminin ışığında tüm dünya literatürünün aşikar olduğu bir durumdur. Zaza dilinin başlı başına bir dil olduğu, bilimsel olarak açık ve net bir durum iken, demokratikleşmeye bu denli değer veren sayın başbakanımızın bu konuda böyle bir şekilde hareket etmesini düşünememekteyiz. Zaza halkının ve ana dilimiz olan Zazacanın Kürt siyasetinin talebine göre Kürtçe olan gösterilmesi Zaza halkının kabul edebileceği bir durum değildir. Gerek TRT6’daki kısa Zazaca yayınındaki Zazaları Kürtleştirme çabası gerekse okullarda seçmeli ders olarak sunulan Zazaki ders kitabı tamamen Kürt siyasetinin istekleri doğrultusundadır. Bilimle alakası olmayan bu durumdan sayın başbakanımızın haberdar edilmesi ve durumun düzeltilmesi biz Zazalar için fevkalade önem taşımaktadır. Allah’ın yarattığı bir şeyin yok sayılması ya da birilerinin menfaati için Kürt sayılmasının ne bilimle ne ilimle ne de din ile açıklanabilir bir yanı yoktur.

Sayın başbakanımıza olan desteğimizin bilinmesini burdan isteriz. Fakat bu durum biz Zazalar için düzeltilmesi elzem olan bir konudur. Gerek Bingöl’de, gerek Diyarbakır’da, gerek Elazığ’da,gerekse Adıyaman’da Zaza halkı sayesinde Akp milletvekili çıkartmıştır. Bizim başbakanımızdan beklentimiz bir haksızlığın düzeltilmesidir. Hakka teslim olan bir yöneticinin bu çağrıya duyarsız kalabileceğini düşünmemekteyiz.

İsteklerimizi tekrar aşağıda yazmak isteriz:

1- Okullarda seçmeli ders olarak verilen Zazaki ders kitabı Kürtçe adı altında olamamalıdır. Zazaca lehçe değil , başlı başına bir dildir. Kürtçe ile alakası yoktur.

2- TRT 6’da yapılan Zazaki yayını Kürtçe’nin bir lehçesi olarak yapılmaktadır. Ayrıca ordaki yayınlarda Zazaca’da farklı yörelerde farklı kullanımı olduğu halde Kürtçe kelimeler eklenerek Kürtleştirme yapılmaktadır. Bu yayınlara ya düzeltilmeli ya da Zazaca yayını tamamen kaldırılmalıdır. Biz Zazacaya müstakil bir TRT kanalı istiyoruz. Bu mümkün olursa bu halkın ve dilinin yok olmaması için hayati önem taşıyan bir adım olur.

Sayın başbakanımıza şimdiden teşekkür ediyoruz, desteğimizi sürdüreceğimizi bilmelisiniz. Selam ve saygılarımızla

Abdulkadir BÜYÜKSAYAR

Zazana Zaza Dili,Kültürü Dergisi İmtiyaz Sahibi

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Zazalar>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Zazaca>

Zaza halkının üzerindeki belirsizlik kalkmalıdır – Haydar Şahin

Ekleyen [pultur](#) on 28 Ekim 2013.

Kaydedilen Yer > [Politika](#), [Yazarlar](#)

Tags: [haydar sahin](#), [zaza halki](#)

ZAZA HALKININ ÜZERİNDEKİ BELİRSİZLİK KALKMALIDIR

Türkler, 1919 öncesi başlayan ve 1923 tarihine kadar süren milli mücadeleleri ile, siyasi ve askeri güçleriyle kendi devletlerini kurdular ve bununla yetinmeyip Zaza coğrafyasını ve Kürt coğrafyasını işgal ederek askeri ve siyasi oteritelerini şimdiye kadar üzerimizde sürdürmektedirler. Nüfusça Türklerden sonra ikinci kalabalık kesim olan Kürtler de demokratik haklarını ve kendi oteritelerini sağlamak için siyasi çalışmalarını yapmaktadır.

Nüfusça üçüncü bir güç olan Zazalar ne yazıkki kendi kimlikleri, kültürleri için hiç bir çalışma yürütmediler ve bu yönde bir çalışma da görülüyor. Zazaların kendi demokratik hakları için siyasi parti kurup, kendi haklarını talep etmeleri için girişimlere başlaması acil hale gelmiş bulunmaktadır. Ancak bu böyle belirsiz şekilde sürdürülemez ve sürdürülmemelidir.

Türkiye’de siyaset yapan oldukça fazla sayıda Zaza siyasetçisi vardır. Epeyce Zaza aydını olmasına rağmen bu Zaza şahsiyetlerinde böyle bir öngörü yok! Kendi halkının çıkarını ve Zaza halkının taleplerini duyuracak bir çalışmaya veya çabaya girmediler. Bu durum Zaza halkı açısından talihsiz bir durumdur.

Kuzey (Dersim, Erzincan, Sivas, Varto vs.) Zazalarında aşiretlerin adı vardır, ancak aşiret yapısı kalmamıştır. Aşiret yapısında hazır seçmen kitlesi, aşiret bağıyla oluşan maddi güç ve siyasi güç kuzey Zazalarında kalmamıştır.

Dersim Zazalarının, bir araya gelmiş Zaza davasında fikirbirliği yaratmış aydınların tümü bir araya gelip bir Televizyon kanalı veya günlük bir gazete kurabildikten sonra, ancak o zaman bir Zaza partisini kurma çalışmasına başlamaları daha doğru olacağını düşünüyorum. Bu araçlar olmadan kurulacak bir siyasi parti seçmen kitlesi üzerinde fazla etkili olacağını düşünmüyorum. Şu anda Dersim Zazalarında, Zaza kimliğine yönelik bir siyasi çalışma olasılığı görünmüyor. Bu araçlar kurulmadan Zaza partisi veya aydınlar seslerini Zaza halkına, Kürt siyasetine ve Türkiye kamuoyuna duyuramayacaklardır.

Ancak Güney Zazalarımızda durum farklıdır ve değerlendirilise Zaza halkının davası kısa zamanda ilerler ve Zazaca yok olma tehlikesini atlatacaktır ve bu yönden de Güney Zazalarımızda halen aşiret yapısı mevcut ve etkilidir. Bu yapı olumlu şekilde çalışırsa güçlü bir yapıdır. Bu yapı hem önemli seçmen kitlesi demektir ve hem de önemli maddi ve siyasi güç demektir.

Bu yapının önderleri(liderleri) çalışmalarını, yönelimlerini kendi Zaza davasına yönelik aktarırlarsa hem iç çatışma, iç çekişmeden kurtulacaklar ve hem de Zaza halkının kimlik mücadelesini Türk ve Kürt oteritelerine kabul ettirmiş olacaklar. Bir örnek verilirse Güney Zazalarımızın iki önemli aşiretleri olan Bucak aşireti ile Kırvar aşiretleri iç kavgalarını bırakıp, erken bir araya gelip bir Zazaca yayın yapan televizyon kanalını kururlarsa, bir Zaza siyasi partilerini kurduklarında birbirine ne kadar yakın olduklarını görecekler.

Bucak ve Kırvar aşiretleri var olan diğer aşiretleri de bu mücadelenin içine alarak birliktelik yaratabilirlerse, bu çalışma ile bu iki aşiret ve liderleri tarihe geçecektir. Zaza halkının gönlünde taht kurmuş olacaklar ve bu da çok önemli bir çalışmadır.

Bu iki Zaza aşiretleri zaman geçirmeden bir araya gelerek Zaza halkının demokratik taleplerini gündeme taşıyacak bir siyasi parti kurmaları gerekiyor.

İmkanlarını ve güçlerini birbirine karşı kullanmak yerine, kendilerinin de ait olduğu Zaza halk davasına ayırırlarsa o zaman daha çok doğru bir iş, daha çok doğru bir sevap ve en çok da Zaza halkınında onurunu, kimliğini, dilini kurtarmış olacaklar.

Aşiret yapılarını, gücünü iç çatışmaya harcamasınlar ve bu gücünü, imkanlarını kendi halkının milli mücadelesine, diline, kültürüne ayırırlarsa, her halk gibi Zaza halkı da hak ettiği yere kavuşur.

Değerli Zaza liderleri, önderleri her attığımız adım Zaza halkını ortadan kaldırmak isteyen Türk ve Kürt oteritelerine karşı iyi bir çalışmayla ve ancak birliktelikle durabilirsiniz. Bucak ve Kırvar aşiretleri bu yönde bir örgütlenme girişimi yapmalıdırlar. Bu yönde yapacakları çalışma Zaza halkını sevindirir ve bu oldukça onurlu bir çalışma olur.

Zaza davasına katkı sunacak böylesi bir çalışma olursa, bu yönde imkanımız dahilinde ve tecrübemizle böyle bir çalışmayı destekleriz. Zaman geçmeden böyle bir girişim başlamalıdır.

Haydar Şahin 28.10.2013 Mannheim-Almanya

10 fedayiye pakistani kişene rumetare Nato baloçistana

Handraişe (veremnaşe) Amerika serete şionaişo (hareketo) haro aeşmo'

Amerika birlesigin hareketi kotudur nefrettir_

fedayiye pakistani kişene rumetare Nato baloçistana

Du (dunmun/dumun) hem çika wezişena (werzena) ha ca tankera petroliya Nato pesne tifingici handrat (veremnat) şehere şikarpur 400 km zimeye karaçi paksitana aşma cotani 13 2011.

çarSemve gavar 6, 2013

Fedayi talibani rumetare Nato kişt Baloçistana.

Di tifingici moteri ra paya nat usni (ustu) rumetari dirun Khuzdara.

Rumetar cayibya kişiya .

2 ainyai (bini/vini) dırveniyai (darveniyai) i beriyai (beniyai) a neweşxane.

Tifingici eskay (aişati) remere .

Paşawara 98 tepişiyai .

DAS ZAZA-PROBLEM

Zazaki

Trotz der Entwicklung von Friedens-, Freiheits- und Demokratiebewegungen sowie der Befreiung vieler Völker auf der Welt wird das Zaza-Volk, eines der einheimischen und älteren Völker Anatoliens, dennoch unterdrückt und dessen Sprache und Kultur wird vernichtet.

Die im 11. und 12. Jahrhundert als Besatzer in Anatolien eingedrungenen Turken vereinnahmten die Heimat der Zaza und anderer einheimischen Völker und errichteten jahrhundertlang und noch weiter bestehende blutige Regime. Die Völker, deren Heimatland besetzt wurde, vertrieben um 1900 herum die türkischen Besatzer und befreiten sich von deren Unterdrückung. Auch das Zaza-Volk, insbesondere in der Freiheitsburg Dersim und Umgebung, kämpfte um seine Freiheit, das jedoch durch unglückliche Entwicklungen sein Ziel nicht erreichen konnte.

Als das türkische Militär, welches während dieser Zeit Krieg mit seinen Nachbarn führte und beim Kaukasus-Krieg eine Niederlage erlitt und erschwachte, ergab sich für die Zazas die chance, in Nord-Zazaistan, d. h. in Dersim, Koçkiri (Sivas) und Erzincan, ihre souveräne Regierung zu bilden. Als 1917 in Russland die Revolution stattfand und das russische Militär sich mit Lenins Befehl aus Ostanatolien zurückzog, geriet das Zaza-Volk wieder unter die türkische Tyrannei.

Die meisten Völker unter der neuen russischen Regierung konnten zum ersten Mal in ihrer Geschichte den eigenen Staat gründen, wobei deren Sprache verschriftet und die Kultur weiter entwickelt wurde

(Turkmenistan, Mongolistan, u. a.). Das Zaza-Volk wurde im Gegensatz dazu in dem 1921 gegründeten republikanischen Staat zum Opfer der türkischen Rassisten: 1921 in Koçkiri (Sivas), 1925 in Bingöl, Elazığ und Diyarbakır, 1937-38 in Dersim, wurde der Freiheitskampf des Zaza-Volkes im Blut erstickt.

Die von Mustafa Kemal (Atatürk) geführten türkischen Rassisten begingen am wehrlosen Zaza-Volk, ohne Unterscheidung von Kindern, Frauen und Alte, Völkermorde (Genozide), schwere Verbrechen gegen die Menschlichkeit. In der Folgezeit jedoch waren sowohl die türkischen als auch die einheimischen Mittäter und Propagandisten darum bemüht, diese Barbareien in die Vergessenheit zu rücken: Durch Verbreitung von Lügen, dass diese Taten angeblich ohne Kenntnis des damaligen hauptverantwortlichen Diktators Mustafa Kemal, des Ministerpräsidenten İsmet İnönü und des Generalstabschefs Fevzi Çakmak geschehen seien, wird die Öffentlichkeit getäuscht; diese Propaganda wird auch gegenwärtig noch weiter betrieben.

Die Genozide an den Zazas, auch wenn es seitdem viele Jahre vergangen sind, wurden von unserem Volk nicht vergessen und sollten auch nicht vergessen werden. Auch die Genozide an den Zazas sollten wie die anderen in der Öffentlichkeit besprochen werden und die dafür verantwortliche türkische Regierung sollte diese Verbrechen gegen die Menschlichkeit gestehen und die Verantwortung übernehmen. 1935 wurde auf dem Kongress der Partei Cumhuriyet Halk Fırkası – später CHP – unter Führung von Mustafa Kemal, mittels der kurz davor aufgeworfenen, sogenannten Türkische Geschichtstheorie (Türk Tarih Tezi) und der Sonnen-Sprache-Theorie (Güneş Dil Teorisi), die ideologische Basis des türkischen Rassismus, welcher schon vorher existierte, gegründet und beschlossen.

Der Kern dieses Beschlusses war die Türkisierung der Völker Anatoliens. Durch den offiziellen Beschluss des Kongresses wurde diese rassistische Ideologie mit ihrer tarnenden und niedlichen Form Kemalizm(us) bezeichnet. Der rassistische Kemalismus basiert auf folgender Ansicht: "In der Türkei wird es (nur) eine Sprache, eine Religion existieren, (und) sie wird Menschen mit (nur) einer Gesinnung und eines Blutes gehören. Wer dies nicht will, der verlässt das Land." (Siehe: Rıza Nur, Hayat ve Hatıratım, İstanbul 1967, Nachdruck: Frankfurt a.M, Bd. IV, S.1943) Die Person, welche die politischen Ziele des türkischen Rassismus am deutlichsten zum Ausdruck brachte (1929), war nicht ein harmloser, sondern der Weggefährte Mustafa Kemals und der erste Kultusminister des heutigen Türkei, Rıza Nur.

Während der Republik-Zeit erlitt das leidende Zaza-Volk drei Genozide und hatte viele Opfer. Auch durch diese großen Zerstörungen wurde dessen Nationalbewusstsein geschwächt und es konnte seine eigene und unabhängige politische Repräsentation nicht schaffen. Dennoch wurden seit 1980, durch selbstlose Anstrengungen beachtliche Fortschritte hinsichtlich der Sprache, Kultur und Geschichte sowie des politischen Kampfes der Zaza – auch wenn es nicht genug ist – erzielt. Das Nationalbewusstsein der Zaza wächst zunehmend und auf dem politischen Bereich repräsentieren sie sich, nicht mehr wie bisher innerhalb der türkischen oder kurdischen Organisationen, sondern eigenständig. Allerdings sollten die Zaza-Patrioten sich bemühen, ihre politische Repräsentanz beim Kampf für Freiheit und Demokratie weiter entwickeln.

Gleichzeitig sollte das Selbstbestimmungsrecht der Zaza in der Öffentlichkeit noch intensiver zur Sprache gebracht werden. Einerseits das mangelnde Nationalbewusstsein der Zaza bis zur jüngsten Vergangenheit sowie der Organisationslosigkeit, andererseits die Bestrebung jeder politischen Bewegung, die organisationslosen Zaza für ihre politischen Ziele umsonst zu benutzen, und die hierfür durchgeführten ideologischen Bombardierungen führten zur Spaltung des Zaza-Volkes, sowohl unter der älteren Generation, als auch unter der jüngeren.

Bedauerlicherweise folgt ein Teil der Zaza türkischen Nationalisten ein anderer Teil hängt sie kurdischen Nationalisten an; dabei verleugnen sie die eigene ethnische Identität und lehnen ihre

nationalen und demokratischen Rechte ab. Ein weiterer Teil bildet, unter dem Namen "Alevitentum" und unter Ausbeutung ihrer religiösen Gefühle, - im Sinne des rassistischen Kemalismus bzw. Atatürkismus – die Anhängerschaft derer, die eigentlich den türkischen Nationalismus und die Turkisierung propagieren; dabei entfremden sie sich von ihrer ethnischen Identität und lehnen dies sogar ab.

Trotz dieser negativen Tatsachen setzen die Patrioten und die Intelligenz der Zaza durch ihre nicht gering zu schätzende Arbeit, den Kampf für die nationalen Rechte der Zaza fort. Die Erzielung der nationalen und demokratischen Rechte eines Volkes können nur durch Bildung seiner unabhängigen politischen Repräsentanz und des Freiheitskampfes realisiert werden. Diejenigen Zazas, welche ihren Platz in türkischen und kurdischen Organisationen eingenommen haben, sollten, falls sie die Befreiung ihres Volkes tatsächlich wollen und dies auch ernst meinen, ihre Arbeit nicht im Dienste von anderen und in deren Namen fortsetzen, sondern sich der unabhängigen Zaza-Bewegung, welche die Interessen ihres Volkes verteidigt, anschließen. Der Hauptgrund für die Stagnation in Anatolien auf dem Gebiet der Politik, der Wirtschaft und des Soziallebens ist die auf türkischem Rassismus basierende Unterdrücker-Tradition sowie der davon profitierenden Interessengruppen.

Die türkische Führung, welche in Europa an Demokratie-Türen klopft, sollte zum Erreichen dieses Zieles jedoch grundlegende politische Reformen und Demokratisierung durchführen. Der Feindschaft gegen das Zaza-Volk und gegen die anderen Völker muss ein Ende gesetzt werden. Dem türkischen Rassismus und dem darauf basierenden Unterdrückungsregime muss ein Ende gesetzt, die Existenz Zaza-Volkes und dessen demokratische Rechte sollen anerkannt werden. Das in Anatolien neu zu gründende Demokratie-System konnte so wie das weltweit bestens bewährte Modell in der Schweiz oder in Deutschland sein.

In einem solchen föderativen Staatssystem konnte auch das Zaza-Volk seine föderale Selbstregierung verwirklichen. Wie jedes Land nach dem Namen des dort lebenden Volkes benannt wird, so wird das Heimatland der Zaza und deren demokratische Regierung den Namen Zazaistan tragen. Damit ein sozialer Friede und eine Demokratie in Anatolien einkehrt, ein sozialer und wirtschaftlicher Fortschritt erzielt wird, ein sozialer Wohlstand entsteht, ist die Durchführung grundlegender politischer Reformen unvermeidlich. Dies kann aber erst durch die Bildung eines Staatssystems mit demokratischen und föderativen Teilstaaten, in dem das Zaza-Volk und andere Völker ihre eigenen Regierungen bilden, realisiert werden.

على الرغم من تطویر السّلام والحريّة والحركات الديمقراطيّة، فضّلنا عن تحریر فولکر کثيرة في العالم، شعّب زازا، أحد السّكان المحليين وفولکر کبار السن "من الأناضول"، سيتم تدميرها تحت لاي زال ي طبع والذين اللّغة والثقافة

في الحادي عشر والقرن الثاني عشر كقوات الاحتلال في الأناضول غزو الأتراك تلقى فولکر الأصلي موطن من زدران وغیره، وبنيت عدة قرون ولا يزال استمرار النظام الدموي. فولکر، واحتلت بلاده نفسها، بيعت حوالي 1900 الاحتلال العثماني وتحررت من قمعه. أيضا الشعب زازا، خاصة في حريّة "الضامن القلعة" والبيئية، كان القتل لحريرته، أن لکن هدفه لم تتمكّن من التطورات المؤسفة التي حدثت

كما أن الجيش التركي، الذي رائدة خلال هذا الوقت من القوقاز والحرب مع جيرانها هزيمة (Koçkiri عانى وارشواتشيتي، استسلم الفراء فرصة زازاس في شمال زازيستاتان، أي سيفاس)، ديسيم، ارزينجان، تشكيل حكومة ذات سيادة. وقعت في روسيا في عام 1917 الثورة اقترب الجيش الروسي بقيادة لينين من شرق الأناضول رعشة، زازا جاء الناس مرة أخرى تحت الطغيان التركي

يتمكّن أكثر من فولکر تحت "الحكومة الروسية" الجديدة للمرة الأولى في تاريخها

دولة تضم، حيث كان فيرشريريفتيت الذين اللغّة والثقافة الممتقدمة (تركمانستان، مونجولستان، إلخ). كان الناس زازا خلفا لفي 1921 ضحية الدولة سي فاس (، عام 1925 في) Koçkiri الجمهوري فقط العنصريين التوركية: 1921 في بينجول، إيلازيغ ودياربكير، 1937-38 في ديرسيم، النضال من أجل الحرية للشعب زازا في الدم قد اختنق.

بمصطفى كمال (أتاتورك) يس ترشد العثمانية العنصريون جرائم خطيرة ضد الإنسانية التي ارتكبت ضد الشعب الأعزل زازا، دون تمهيد للأطفال والنساء والقديمة، فولكرجرائم القتل) الإبادة الجماعية (، في أعقاب، ولكن على حد سواء التركية والمحلية المتواطئين معهم، والدعاية التي كانت تكون كاملة لهذه بارباريسمس في غياهب النسيان الرجيج: بنشر الأكاذيب التي كانت هذه الأفعال يزعم أن يحدث دون معرفة الديكتاتور الرئيسي في رئيس مصطفى كمال، رئيس الوزراء عصمت إينونو ورؤساء الأركان العامة فوزي جاكماق خدعت الجمهور. حالها لاي زال هو مواصلة هذه الدعاية.

حتى لو كان منذ سنوات عديدة، كانت لا ينساها، Zazas عمليات الإبادة الجماعية شعبنا وينبغي أيضا عدم نسيان. المسؤولة، وأن هذه الجرائم ضد الإنسانية والابادات الجماعية تعطي في زازاس ينبغي كما الآخرين في الجمهور وتناقش، وينبغي أن تتخذ "الحكومة التركية" مسؤولة عن. تأسست عام 1935 وقرر حزب الشعب الجمهوري-تحت قيادة مصطفى كمال، وشك المثارة، المعروفة باسم أطروحة التاريخ التركي) اتهماسيبي تارة الترك (ونظرية لغّة الشمس) غونيس ديل تيوريس (، أساس الأيديولوجية العنصرية التركية، التي توجد بالفعل، في مؤتمر الحزب جمهوري هالك فيركاسي--في وقت لاحق.

ويتمثل جوهر هذا القرار فولكر توركيسيرونج من الأناضول. قرار رسمي من الكونغرس، هذه الأيديولوجية العنصرية كان المشار إليها مع التموه، وشكل عنصرية الكمالية استناداً إلى طريقة العرض التالية: في Kemalizm (US) لطيف تركيا هناك لغة واحدة) فقط (، دين واحد،) (و هم الناس مع) فقط (التصرف ودم. إذا كنت هاتيراتيم، اسطنبول عام 1967 ve لا تريد ذلك، يترك البلاد. " انظر: رضا فقط، الحياة 1967، طبع: فرانكفورت صباح، المجلد الرابع، س. 1943) شخص آخر بوضوح الأهداف السيسية للعنصرية التوركية (1929)، فقط لم يكن غير مؤذية، ولكن مصطفى كمال لرفيق وأول وزير لثقافة توركينستاتيس المعاصر، رضا.

خلال فترة الجمهورية، الشعب الذي يعاني من زازا عانت ثلاث حالات الإبادة الجماعية، وكان العديد من الضحايا. أيضا بهذا زيرستورونجين العظيم الذي وعيه وقد ضعفت، ولا يمكن أن تأخذ له الخاصة والمسئلة السيسية التمثيل. ومع ذلك منذ عام 1980، من خلال جهود نكران الذات تقديرا فيما يتعلق باللغّة والثقافة والتاريخ، وكذلك السيسية النضال من زازا-أيضا إذا كان يتحقق--لا يكفي. الوعي الوطني من زازا ينمو على نحو متزايد، وفي المجال السيسية وهي تمثل هو لم يعد كما كان من قبل داخل المنظمات التركية أو الكردية، ولكن بشكل مستقل. ومع ذلك، ينبغي أن "صواريخ باتريوت زازا" حاولت، مواصلة تطوير تمثيلها السيسية في الكفاح من أجل الحرية والديمقراطية.

في الوقت نفسه، ينبغي أن أحضر الحق في تقرير مصير زازا في الجمهور حتى أكثر كثافة للغّة. من ناحية عدم وعي زازا حتى الأخيرة الماضية، كذلك الافتقار إلى

المنظمة، ومن ناحية أخرى، رغبة كل حركة سياسية، أوجانيساتيون سولوسين الفراء زازا مجاناً لاستخدام أهدافهم السياسية، والأيديولوجية هنا من خلال الاسترشاد. تفجير أنه انقسام الشعب زازا، بين الجيل الأكبر سنًا، كما في أوساط الشباب

ولسوء الحظ، يتبع جزء من زازا القوميين الأتراك تشبث جزء آخر للقوميين الأكراد. أنهم ينكرون هويتهم الإثنية، وبالتالي رفض حقوقهم الوطنية والديمقراطية. هو جزء آخر، تحت اسم "الببسم"، واستغلال مشاعرهم الدينية، بمعنَى العنصرية الكمالية أو أتاتورك تومس-أنصار لأولئك الذين فعلا تعزيز النزعة القومية التركية، وتوركي سيرونج؛ وفي حين أنها تنفر أنفسهم من هويتهم العرقية وحتى رفضها.

وعلى الرغم من هذه الحقائق السلبيّة، وصواريخ باتريوت والاستخبارات زازا بعملهم لا يكون المقدّر، والكفاح من أجل الحقوق الوطنية من زازا استمرار. تحقّق الحقوق الوطنية والديمقراطية لشعب يمكّن أن يتحقّق فقط من خلال التعلّم للنضال التي أخذت Zazas من أجل الحرية وله تمثيل سياسي مستقل. وبينبغي، مواصلة تلك مكانها في المنظمات التركية والكرديّة، إذا كانت فعلا تريد تحرير شعوبها وخطيرة أيضا حول هذا الموضوع، عملهم ليس في خدمة الآخرين وصالهم، لكن الانضمام إلى حركة زازا المستقلة، التي تدافع عن مصالح شعوبها. السبب الرئيسي للركود في الأناضول في الميدان السياسي والاقترصاد والحياة الاجتماعية على العنصرية توركي شيم على أساس إطار التقليد الطابعة، فضلا عن الاستفادة من جماعات المصالح.

ينبغي أن تكون القيادة التركية، التي تقرع في أوروبا على أبواب الديمقراطية، تحقّق هذا الهدف، ومع ذلك، إجراء إصلاح سياسي شامل، والتحول إلى الديمقراطية. يجب وضع العداء ضد شعب زازا وفولكر الأخرى إلى نهايته. حداث يجب وضع العنصرية التركية، واستنادا إلى ذلك تحت نظام قمع، ووجود أشخاص زازا، وبينبغي الاعتراف بحقوقهم الديمقراطية. يمكّن أن يكون الأناضول جديدة للغاية الأساسية من نظام الديمقراطية مثل نموذج ثبت في العالم من سويسرا أو ألمانيا.

في مثل هذا نظام فوديراتيفين الدولة، أيضا يمكّن أن أدرك الناس زازا الحكم الذاتي الاتحاديّة. كما يدعى كل بلد بعد اسم الناس الذين يعيرون هناك، زازيستان سيحمل الوطن زازا والذين حكومة ديمقراطية الاسم. للسلام الاجتماعي والديمقراطية في الأناضول هو قادم، اجتماعية والتقدم الاقتصادي، يتم إنشاؤه من رضاء الاجتماعيّة، وتحقّق الإصلاح السياسي في الوقت الراهن أمر لا مفر منه. وهذا يمكّن فقط من خلال تشكيل نظام الدولة مع الديمقراطية والدول

[Zaza Edebiyatı şared a link.](#)

[Türkçe Açıklamalı Zazaca Dilbilgisi \(Zazacanın Palu-Bingöl Şivesi\)](#)

zazaki0.tripod.com

[Zazaca'ya olan ilgi her geçen gün artarken, bu alanda her gün yeni bir çalışmayla karşılaşılıyor. Bu çalışmalar çoğunlukla konusunda uzman olmayan kişilerce büyük bir özveriyle sürdürülüyor. Ama umuyoruz ki, Zazaca da diğer bütün diller gibi dilbilim alanında uzman kişiler tarafından bilimsel bir ti...](#)

Zazaki updated their cover photo.

Sedat Zaza

Çim ye munen Mure Nezar
Gijik ye munen weşe geLLi
Beden ye munen aŞma newi
Ez Zer Kota Ina Keyna DeLaLi
Tı wun kumcarawa ina aŞma yo Şewi

Daye Laj ti hune Zer Kot Yo aSpıjın gurre xu da cı

11 Ermeniye iran mor kene 3 wereye cejruni

Gavar 7, 2013

Ermeniye iran mor kene 3 wereye cejruni

iran ermeniye 3 elektrik anlasmasi imza yaparlar

vezire cejrune irani Hamid çitçian vezire ayahenge (madene) cejrune Ermeniye Armen Movsisyan 3 wereye newi mor kerdi 3 xiratuye hidro cejruni.

Werey Tehrana mor keriyai (keniyai/keyiyai), Movsisyan hem çitçian pe het umey (amey) ham karaiş (gureiş) re (beraber calsiması için) wurni (ubi) diyari re.

çitçiani isaret kerd heruna (hiya) berzi ham karais (guraiş) esto antare (tey) iran hem Ermeniye ceruniyai hem henseye cejruni (enerjiya), wereye newi cejruni piya gasi heweynene, virazaişe cejrune hidro paukaya ci roye (laya) Arax hem xratuye cejrune averi re.

Ey vat ke viyarnaişe cejruni a Rusya persiyai .

Vezire irani vat: bingey wereye newi ra esteişcejrune irani viyarnenuno a Rusya ha ca Ermeniye ra Azerbeijan ra hem gurcistan ra.

Kiştâ (hete) hui ra vezir Movsisyani vat: vacaişo xoriye ma pe vezire irani varedaişe gase irani Ermeniyey re.

Irani 1,5 milyon cubic metro gase irani cejrune Ermeniyai peyni 6 seriya ticaret viraiştı.

12 Arafat kişiya

Hanjamaine serbestiye filistini vendat beyneminel (bumiye/anguş) wisaiş (isasaiş/seye kerdiş) se hanjamaine serbestiye filistini vuna (vana) kiştışe Yasser Arafat.

Hanjamaine serbestiye filistini vat: zanaye isviçre mot (newet/mocet/muset) paytaro (servero) peyniye hanjaiame serbestiye filistini merd ha ca zairiye POLONIUM ra.

Pesne wisaiş/seye kerdiş ra pa (paiti) gairiya (guriya) Arafat zairiya het Polonium ra , eno (ino/no) madde teyna diyariya esto merdemi ey ne wayirene, o merdemuna çino kiştış viraziya het diyar ra , wasel Abu Youseuf idareyice hanjamaine Posemve vat.

Hanjamaine serbestiye filistini vendat beyneminel (bumiye/anguş) wisaiş (isasaiş/seye kerdiş) se hanjamaine serbestiye filistini vuna (vana) kiştışe Yasser Arafat. Hanjamaine serbestiye filistini vat: zanaye isviçre mot (newet/mocet/muset) paytaro (servero) peyniye hanjaiame serbestiye filistini merd ha ca zairiye POLONIUM ra.

Hewuni (hew/hen) hanjamaine viraziya Rafiq Hariri re (servezire Libenoni re), hanajamine anguş (çemçe) virazyero isasero (wisero, seye kero kiştışe paytar (server) Arafati.

Zanaye (zanakare/zanatare/vidvaye/vidvakare) isviçre vat: doşaiş cerevnaış/ şinaşaişi paşti kene merdiş zairiya ra viraziya polonium 210.

Arafat merd ser 2004 ayuye (seriye) 75 Parisa tey neweşxaneye eskeri (keriye) ra , doxtore Fransay vat i ne aışay (eskay) mamare/pemere sencere neweşiye Arafati.

Ustaye isviçre Francois Boçud vat Posemve hitaye (gurube) ey 20x berz Poloniyom tanuay (kerpa) arafatiya vinit mamet (pemet/sencet/set).

Ey vat: gurube (hitaye) ey ne aışeno (eskeno) vaceno polonium serevdeye merdiyo ne yi o polonium ra merd.

Tanuya Arafat ser 2012 vina anciye zemin (har/hard) ra gavar 2012, 's body was exhumed in November 2012 after continuing claims from his widow, viyaya ey Suha Arafat, vat: o kişıya.

Zafiy (visiy) filistini bewriyai (wriyay/vaweriyai) isareli Arafat zairnat , israel naişnaışe filistini thaw ne keno.

Vacetare vezire xarice israeli Yigal Palmor, çarSemve vat: havadis havadis wayire bire (vicişı) niyo. eno(ino/no) dosaiş (=kanit) niyo.

http://previous.presstv.ir/photo/20131107/333464_Yasser-Arafat-death.jpg

13 Rafa Nadal hemser (esmer) veryin maenano reya

Rafa Nadal hemser (esmer) veryin maenano reya. Ey Stanislas Wawrinka kay hanat (venet), wezet, kay ra veryi ume (ame) kaye peyniye cirite anguş (dina/çemçe); o şı kaye peyniyu.

Rafa 11 fin kayi ey ra wezeti, hanati (veneti), beweti(berdi) veryi.

Kore veryi şı Rafaeli re; pesne ra 4-1 isvicreyic şı peyni, dima maet (man) kayeibya.

Kayi vera Vawrika veryin amaiş keno rafael veryi, esmer (hemser) veryi maenano.

[Cevdet Yıldız şared Désım / Dersim's photo.](#)

Dünya Anadil Günü Kapsamında

ZAZACA ANADİL ETKİNLİĞİ

23 Şubat 2013 Bilgi Üniversitesi Kuştepe Kampüsü

PROGRAM

Rakerdiş:
Doğan ÇELİK

Roja Zonê Ma u Pi be Zazaki
Hıdır EREN
(Serdarê Komelê Zaza-Der)

Film
"Zonê Ma Kotiyo?"
(Veli Kahraman)

Mobet:
Veli KAHRAMANİ
de Filmi Sero

Domanê Ma Zonê Ma
Qesêykenê:
Zelal KOCADAĞE
be Piyê xo ra

Müzik
Müge TOSUNE
ra Lawikê Zazaki

Skeçi
Gruba ARÊYÊ KAY
(Yılmazcan ŞARE)

Müzik
Doğan ÇELİK
ra Lawikê Zazaki

PROGRAM

Açılış Konuşması
Doğan ÇELİK

Anadil Günü ve Zazaca
Hıdır EREN (Zaza-Der
Yönetim Kurulu Başkanı)

Film Gösterimi
Anadilim Nerede?

Yönetmen
Veli KAHRAMAN

Söyleşi
Yönetmen Veli KAHRAMAN

Çocuklarımız Zazaca
Konuşuyor:
Zelal KOCADAĞ ve
Babası Güzel KOCADAĞ

Müzik Dinletisi
Müge TOSUN

Zazaca Skeçler
ARÊYÊ KAY

Tiyatro Grubu
(Yılmazcan ŞARE)

Müzik Dinletisi
Doğan ÇELİK

Tarih: 23 Şubat 2013
Saat: 15.00-17.00
Yer: Bilgi Üniversitesi Kuştepe Kampüsü B1 Salonu
İletişim Tel: 0532-4939736
E-mail: zazaanadil@gmail.com

Zazaki Ma Piyê Mıci
Zaza-Der

[Zazaca Anadil Etkinliği, 23 Şubat Cumartesi, Saat: 15:00 İstanbul'da Bilgi Üniversitesi Kuştepe Kampüsü Dünya Anadil Günü kapsamında İstanbul Zaza-Der ve Bilgi Üniversitesi Öğrenci Kulübü tarafından düzenlenen Zazaca Anadil Etkinliği 23 Şubat Cumartesi günü Bilgi Üniversitesi Kuştepe kampüsünde gerçekleşecektir. PROGRAM: Açılış Konuşması - Doğan ÇELİK \(BÜ Öğrenci Kulübü\) Anadil Günü ve Zazaca - Hıdır EREN \(Zaza-Der Yönetim Kurulu Başkanı\) Film Gösterimi: Anadilim Nerede? - Yönetmen: Veli KAHRAMAN Söyleşi: Yönetmen Veli KAHRAMAN Çocuklarımız Zazaca Konuşuyor: Zelal KOCADAĞ ve babası Güzel KOCADAĞ Müzik Dinletisi: Müge TOSUN Zazaca Skeçler: ARÊYÊ KAY Tiyatro Grubu \(Yönetmen: Yılmazcan ŞARE\) Müzik Dinletisi: Doğan ÇELİK PROGRAM \(ZONÊ MA\) Rakerdiş - Doğan ÇELİK Roja Zonê Ma u Pi be Zazaki - Hıdır EREN \(Serdarê Komelê Zaza-Der\) Film: "Zonê Ma Kotiyo?" \(Veli Kahraman\) Mobet: Veli KAHRAMANİ de Filmi Sero Domanê Ma Zonê Ma Qesêykenê: Zelal KOCADAĞE be Piyê xo ra Müzik: Müge TOSUNE ra Lawikê Zazaki Skeçi: Gruba ARÊYÊ KAY \(Yılmazcan ŞARE\) Müzik: Doğan ÇELİK ra Lawikê Zazaki Tarih: 23 Şubat 2013 Saat: 15.00 - 17.00 Yer: Bilgi Üniversitesi Kuştepe Kampüsü İletişim Tel: 0532-4939736 E-mail: zazaanadil@gmail.com Etkinlik, Zaza-Der İstanbul ve Bilgi Üniversitesi Öğrenci Kulübü tarafından ortaklaşa düzenlenmektedir... — with Ez Mireni Zazaki Nimêrenu and 40 others at İstanbul Bilgi Üniversitesi Kuştepe Kampüsü.](#)

[Zaza Dili](#)

Hedef karşıya zarar vermektan çok kendimiz olmaktadır.

Kendi varoluşumuzu gerçekleştirmektedir.

Zazacaya biz hizmet etmedikten sonra Kürtçülere Türkçülere ne kadar laf söylesek de hepsi boşa gider.

[Opties](#)

Metin Güler

İstanbul taksim zazacaya özgürlük yürüşünden resimler.

Vertaling bekijken

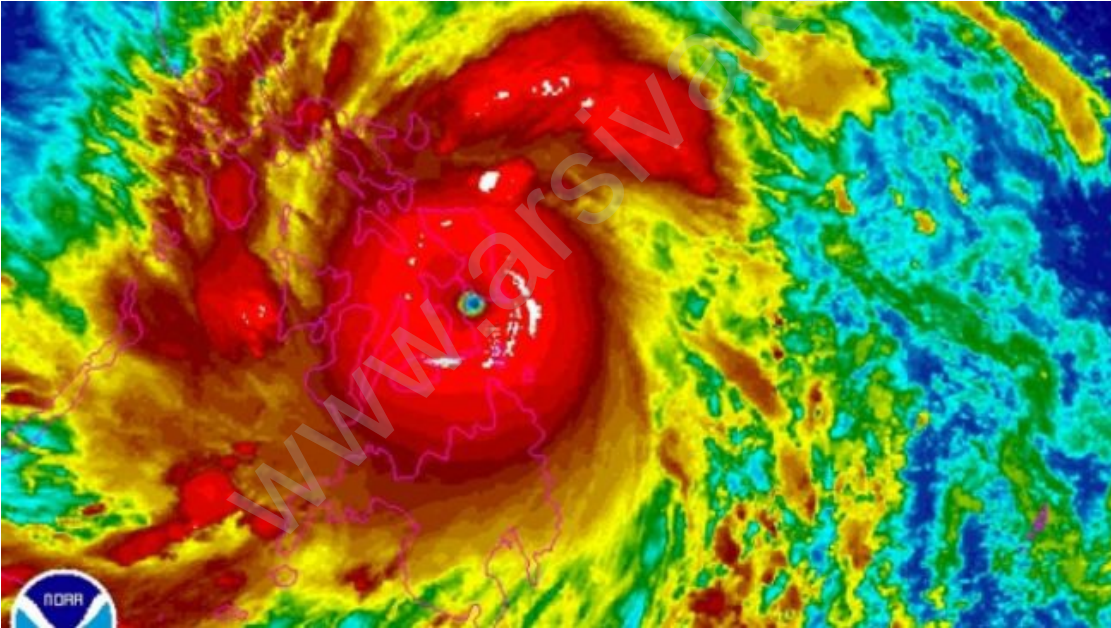
By Yılmaz Kanat Zaza Sasani

Yılmaz Kanat Zaza Sasani

Nüfusunun % 95i zaza olan Bingölün ismi zazaca ÇOLİG olmalı çewlig değil.

14 Tofuno piyeto seri (yeri) yeno a filipini

Resme sateliti vadiya het idareya amerika seretye ra moceno (newneo) Tofun Haiyan usni (ustu) filipini ro, PoSemve Gavar 7 2013.

Thursday, November 7, 2013.

Tofuno piyeto seri (yeri) yeno a filipini

Yene Gavar 8, 2013

Tofuno piyeto (yamuyo/yamano) seri (yere)/hemser (esmer) rest (reset) resa) diyare Filipini ,

milyona merdemi ey ra remene caye hui heweynene şuna cayo sitarini caye pawtişi/hauraişi).

Tofun Haiyan filipini zinet, zirinti veceno diyare filipini ro vaye sivaye (soire/sodire) Yene saetibya (huleibya) 235km vahano..

haiyan gegane zaf (visy) asyeng (rew) vahano; huleibya (saetibye) 310km gegane weyseno riya ci resena huleibya (saetibya) 379km

key (bani) ne aişene (eskene) vera (patiy) vay maenane, i met niye

wendexaney hewuna (miyone0 filipiniya racyene (racine), resmiye idare gena (cena) ake niye, eskeri (keri) , karere (gurevyere) afeti re akeye, gurene (karene), reynanene re, şionaişe reynaişi re.

12 milyone merdemi bexto har esto idareye diyar veraset (vizoışt).

Paytare (servere) diyari Benigno Aquino III Posemve vat hui hadre kere tofun Haiyan re.

Ters esto , sima ma verdare se ma aişene (aişeme/eskeme//eskene) keme (kene), tofun hima (hona) ne reso diyare ma.

"ma verezeişe tofuni kem kene (keme) eke ma piya gureme (gurene); ma veryi airim maenare (maename), veryian se gereyo ey herineme (herinene) hem şere heweynere cayo sitari cayo hauraişi (pawetişi).

3 taraye bari c-130 hadreya, 130 helikopteri taray hadreya hem 20 gemi (navay) este hadreya.

Ey vat: tofun ma eskeno (aişeno) ne beno zhnyui (zaniy), ne beno war eke ma piya sareneme (sarenene), ey vat.

Sereiya (yereiya) 20 tofuni este yene diyare Filipini ro.

15 libenon vacena: a merdanune casusiye israeli

Resm moceno (neweno) vasangaye eskere (kere) israeli seye kene nazdi karaya (sindore) libenoni.

libenon vacena: a merdanuna casusiye israeli
libenon sozler isaril casuslugunu ihma etmecektir
Fri Nov 8, 2013 5:46AM GMT

Lebanon vacena : aya seye kena, wisena , isasena havadisi derezgeye casusiye estastone israeli karaya (sindore) libenoni ro , Libenon vacena: a venk (veng) ne maenuna casusiye israeli re.

Duşmain israel derezgeye casusiye usni (ustu) karaya (sindora) roneno (niyasadano) , eno (ino/no) moceno (neweno) xiratuye duşmainiye libenoni lokmeyo raet (hvaet) vineno seing (key/çey) ma perodane (perodame) piya , vatiş piya virazeme (virazene), vezire veretreye (pawetişe) libenoni vat .

çarSemve vacetere encumaniye libenoni Nabih Berri avaedat/sanhat ke razere israeli estasyone casusiye sindore (karaya) libeboni ro jarestare ro ronati(niyasadati).

Ver ra al-Naqoura ra vereno viyerenno het Khiyam a yata (hata) a şebaa.

Estasyono hira esto al-Abbad hem caye Jal al-Alam s, nazdi xeta maviya (zairiya) diyare serete .

Ghosn vat: ke Libenon venk (uni/huni) ne maenuna casusiye berz ra eynena (niyadana) , eskere (kere) libenoni maven virazene pe diyare sereteya, raştiye vinene re.

Ez vendane virzane (xome/sare) anguş (beynemiye/bumiye) rew şiaonanro , casusiye israeli avihaynero (vindarnero) hem şiknaife diyare libenoni/miriyaife diyare libenoni, idareyice libenoni vat.

Hezbollahi şionaife israeli wardat, vesceset/aujat.

Razare israeli şikneno asmene havaye marendano, mırıheno , hezbollah avaedano (sanhano) israel

mereme (muzure) seye kerdiş re maxşano (pereno) usni (ustu) asmene libeneni ro.

Zaza Edebiyatı

Cengê Dinyaê Yewine serra 1914ine ra hetan 1918ine Ewropa de, Rocakewtena Miyani, Afrika u Asya Miyanine de amo kerdene. Na herb de 17 milyoni insan kîþiyao.

No herb tewr vîrênde wertê Ýmparatoriya Almanî u Ýmparatoriya Awýsturya yew het de, heto bin de ki Ýmparatoriya Ýngilîzi, Fransa, Ýrlanda, Ýmparatoriya Rusya u Sýrbýstani de amo kerdene. Mareþalê Ýmparatoriya Almanî Belçika u Luksemburgi ki cêno herb.

Peyderpey Ýmparatorina Osmanîcan, Bulgarýstan ki hetê Dewletanê Amerikayê Yewbiyayeyan, Japonya, Ýtalya, Portekiz, Romanya, Yunanýstani de kunê/kewtê herb.

Na herbê dýnya de tewr vîrênde de 25 dugel u koloniyânê ninan herb kerd. O sýre nufýsê dýnya 1,35 milyar kes biyo.

Herb çýtan/çýturi veciya?

Herb demê 28ê Temmuza serra 1914ine de Sýrbýstan rê ceng-ilan-kerdena Ýmparatoriya Awýsturya u Macaristani ra tepiya veciya. 30ê Temmuza 1914ine de ki Rusya lepkerê xo ardo têmiyan u be Sýrbýstani rê phýþti-daene ra kewna/kuna herb.

16 kaye gudi aişeno (eskeno) virzane (xome) anguş (çemçe) nazdi beno: Rouhani

Paytare (servere) iraniyan Hassan Rouhani (rassa/dasina) pe het yeno pe paytare (servere) FIFA Sepp Blatter Tehrana Gavar 6, 2013.

kaye gudi aişeno (eskeno) virzane (xome) anguş (çemçe) nazdi pe het beno: Rouhani vaceno çarSemve 6, 2013

Paytare (servere) irani Hassan Rouhani vaceno kaye gudi aişeno (eşkeno) xome (virzane) anguş (çemçe/dina) nazdi pe het beno (bereno) hem hem vurnaişe ferhengi antare (tey ro) inu ro useyneno (hirea keno).

kaye gudi ake undi (andi) yewut (zey) kay zafiy (visiy) ne vinyeno (vinino); citre (toxime/bezre) kaye gudi safire (kasude) rama (haxştiye) diyariye usni(ustu) meydune gudi (saha) ro caye pa (paiti) ainya (bini/vini) anguş (çemçe/dinay) ro. Rouhani çarSemve vat a pe Sepp Blattera.

Paytare (servere) irani vat: dizika (diza) kaye gudi teyna tore gudi erzene niyo o bero ronaişe (niyasadayişe/virazaişe rama (haxşti) hem verenyeyiyo (dostineyo) tey (antare) diyaruni ro..

ma gere (gehe) hususiyai.visiy (zaf) raevo wesni (pil) beseme (besene) a safiriye (kasudiye) tey meydune kayuni ro hem ferhengi ro

Rouhani iran wayire hunare kayeyuno kaykeriye hunariniyo; ey vat irani kaye gudi re zafiy (visiy) meymaniye kerdî; iran hadreyo meymaniye kaye paiti (pa) ainyi (bini/vini) re kaye meyduno yo racyao, gureteo hem kaye gudi kişta (hete) vahari (bahari/dengizi).

Blatter, kişta (hete) hui ra vat: FIFA isasena (işana) meydun ro rusena (esena/sirewena) s xom (virzane) re ferhengi re hemşionaişe kayi antare (tey) xome (virzane) anguş (çemçey) ro ha ca kaye gudi ro) maven virazena.

Serevde (muney) eney (iney/ney) ro avaedaişe FIFA avero howl (houw) vispi (pero) anguş (çemçey) ro. Ey isaret kerd.

Ey vat: kaye gudi kayo verezin virazaişe rama (haxşti) tey 9antare) anguş (çemçey) ro antare (te) xomu (virzanu/şaru) hem diyaru ro.

Blatter, umet (ume) iran 2 eyon (ayar/asni/roc) re servuş keriya (keniya) idareyice irani ra amaiş a meydune havaye Tehrena.

O rahaniya virar keriya (keniya) het paytare (servere) kaye gudiye asiya şeikh Salman bin Ebrahim Al Khalifa hem idareyice veryiye Fifa.

Blatter pe het yenuno a vezire şionaişe kayi hem yauni (huni/cenci/xorti) Nasrollah Sajjadi hem vacetare encumaniye irani Ali Larijani.

- Options

Zaza Edebiyatı

Bokire be Sosina herme sana bi jübini, bibi çêwt, Sultan Baba'y rê dare de vîneti bi. Sincike, Koê Sipi, Jêle, Duzgîni, Aziz Avdeli, Buyere, Koê Suri, Koê Mori, Koê Munzuri bilgane gos nêne gulbanga Sultan Baba'y ser. Herd u asmeni, dar u beri, vas u çiçegi, thêr u thuri, mor u mîlawuni, malê beskofî, verg u heşî cem u camaati rê 'hüüü' ontêne. Asme; loqmê Cem'i kerdî bi xo dest ke Cem reso. Moşiyê zerrê çemi kotî be firkephêçe, sêwlê asme ra raê venitêne ke camat resê. Çemê Munzuri kot têwt, da sêne xoro dêşî vati, heni veng da Heqî, heni qirra ke, zirçayisê çemi zulumata sêwe zê kardi kerde lete. Herdê Berz u alçağa, herdanê jiyar u diayara a roce qulê xo wo ke koto tenge, yina rê as girêdabi. Qulî rê haştîyê, têduştîyê, serbestîyê wastêne.

Derê Avgesore; cerdê binê Koê Sincike ra, hata Çemê Munzuri tikaniye ser Gabano de xori bi. Mezra Bali ki na gaban de verê Koê Sosina de ca guret bi. Mezra Bali; zê halendia heli qarşîê Kemerê Kulige d...Continue Reading

[Options](#)

[Ibrahim Doğan](#)

[WAYIRÉ ZONÉ MA](#)

Tı ébé zoné xuyé inkarkerdi
Nusnena
Eşqé xo
Qelbé xora
Ez ébé bandoriyo koletiya
Tırki'de nusneno
Eşqé xo qelbé xora
No eşqo niyanen néno diyené
Orte mmo tode derbaz beno
Tı veng nékena
Zoné xuye inkarkerdide
Berbişé eşqé xoré
Ez bévengo
Véşéno
Biné bandoriya inkarciyadé de
Né eşqé xoré
çarnayış :Şair İbrahim Doğan /VARTO

[See Translation](#)

16 Emomali Rahmon, werelynaişi ray ra venet (wezehet/hanat) tacikistana

şermuhammad şoiyon (pancimo/pancino) hoyiy/çep ra), sere hanjamaine wereynaişe Taciki Dusenbe Gavar 7 2013.

avaedane /sanhane avisene numoreye rayi paytext DuSenbeya. Paytaro (servero) veryi Emomali Rakhmon, se ra 83,6 rayi veneti(hanati/hayhanati) wereynaişe huviyeta tacika; o şuno 7 ser (yere) ra paytariye (serveriye) maenaneno, Posemve rayi akeryiai hem marayiyai.

Emomali Rahmon, wereynaişi ray ra venet (wezehet/hanat) tacikistana

Emomali Rahmon, secimi oydan kazandi tacikistanda

şermuhammad şoiyon (pancimo/pancino) hoyiy/çep ra), sere hanjamaine wereynaişe Taciki Dusenbe Gavar 7 2013.

avaedane /sanhane avisene numoreye rayi paytext DuSenbeya. Paytaro (servero) veryi Emomali Rakhmon, se ra 83,6 rayi veneti(hanati/hayhanati) wereynaişe huviyeta tacika; o şuno 7 ser (yere) ra paytariye (serveriye) maenaneno, Posemve rayi akeryiai hem marayiyai.

Emomali Rahmon, wereynaişi ray ra venet (wezehet/hanat) tacikistana

Emomali Rahmon, secimi oydan kazandi tacikistanda.

DUŞANBE, gavar 7 paytaro(servero) veryi Tajikistani , Emomali Rahmon, wereynaişi ray ra veneti (wezeheti/hanati); o 7 seri diyare tacikistan re paštariye (serveriye) keno kenuno.

Posemve rayi mariyai ey wereynaiş ray ra bewet (berd), rayi zaf (visiy) şii ey re.

DUŞANBE, gavar 7 paytaro(servero) veryi Tajikistani , Emomali Rahmon, wereynaişi ray ra veneti (wezeheti/hanati) ; o 7 seri diyare tacikistan re paštariye (serveriye) keno kenuno.

Posemve rayi mariyai ey wereynaiş ray ra bewet (berd), rayi zaf (visiy) şı ey re.

Ser 83.6 rayi şı ey re.

Azaye paytariye (serveriye) Emomali Rahmon 3 milyon rayi şı s o fina (onci) wereyniya paytare (servere/serdare) Tacikistani re.

Adete tacikistan hewo(heno) kam ya yi kumı (kamı) se ra pancas ra visiy (zaf) ray beno şuno usni (usyin/ustu) paytariye (serveriye) texta nişeno.

5 azaye ainyi 9bini/vini) ne aişay (eskay) se ra 5 ray hanere (venere).

Se ra 80 raydari (rayice) taciki şı ray dati (day). Estasyone rayi estasyone wereynaişi sivay (soir/sodir) ra taw : 6:00 yata (hata) 8 simuni(san/şon) ake maeti (mandi).

61 estasyone rayi diyare ainyi (bini/vini) ra akeiryai taciki re ray re; estasyone 27 diyari hima (hona) ne mariyai numoreye inu ne umey (amati).

6 azay şı koti miyon wereynaişi piya vyanati siyasatıco tekawitiye partiya sare demogratigi , Rahmon, alim babayev partiya newiye debare Talibek Buhariyev partiya citeri ra; Abdulhalim Gaffarov partiya sosyalisti ra ; said cafar Saidcafar Ismanov partiya demogratigi ra , ismail talbakov partiya koministira.

Oinihol Bobonazarova, wereynaişa ginat waro ne aişa mor pe het beo (bero), aredaro azayiye re, azayiye hui piyet kero.

adete wereynaişe taciki perseno yew/je ra ya yi juy ra o se ra 5 mori aredaro azaye paytariye (serveriye) re.

Azaya Bobonazarova paqşti keriye (keniye) teyeuşe newiye serete Tajikistan, verenyaiye partiya saredataruna, partiya newiye islami , partiya demokratihe xomi (virzane).

500 seye kerdari enseyyai wereynaişa, inu wereynaiş rayu hacati , çim kerdi.

Derge paytariye (serveriye) ser 2003 7 seriyo (yeriyo); teyna 2 fin (kere/gereng) pe piya paytariye (serveriye) hacano.

17 Tirkije sindori(karay) akena siyriyaibya (pe siyriya)

Macire Syriye esene kune tirkije bere sindore (karaya) dirune (dorme/çorşme) Kilis Gavar 6, 2013. Tirkije çarSEMve bere karaya (sindore) Oncupinar akerd (kerd a/kerd ra) pesne 7 heftiy (heştemi) ra riye osayaişe (emniyete0 sindori ra.

Macire Syriye esene kune tirkije bere sindore (karaya) dirune (dorme/çorşme) Kilis Gavar 6, 2013. Tirkije çarSEMve bere karaya (sindore) Oncupinar akerd (kerd a/kerd ra) pesne 7 heftiy (heştemi) ra riye osayaişe (emniyete0 sindori ra.

Tirkije sindori(karay) akena siyriyaibya (pe siyriya)

ANKARA, Gavar 6 (Xinhua) – Tirkije çarSEMve bere sindore (karaya) Oncupinar akerd siyriyaibya (pe siyriya) pesn 7 heftey ra.

Bere sindori (karay) raciya , ceniya (geniya) aşma tişrun 9 (9.9.2013) ra seing (key/çey) perodaiş wezişt (hişt/werzet) azezea siyriyai , teyan akeriya paştıya merdemi (isoıye/zanay) re.

Idareyice kilisi Suleyman Tapsız vat.

Ey vat: sindor (kara) nika (nuna) akeo kiştı (hete) Syriyay ra sindor (kara) akeo, ber akeo.

Veryi tirkije verenyaye Siyriya, nuna (nika) a patiy (vera) siyriya gurena (karena). Veryi Tirkije Saddam paştı kerd peyniya patiy (vera) saddami gure (kar) kerd.

Tirkije isyunkare iraqi re meymaniye kerdı, talibani hem barzani re meymaniye kerdı, nuna (nika)

veryi doste Syriya nika (nuna) patiy (vera) Siyriye gurena (karena).

Tirkye yew (je) zaza tv ne verdana, nazdi 10 milyon zazay este, hima (hona) rastiya zazayu ne sinasena. Yew (je) Zaza tv ne verdana zazay akere. Arabu re verdato kurmunci (kirdasi) re verdato, Lazu re verdato Zazayu re ne verdana.

Tirkiye nuna (nika) isyukare (isyunice) Siyrayy re meymaniye kena. Inu re her (vispi) çi vadana.

ZAZACA(ZAZAKİ/DİMİLKİ) şared a photo.

ZAZANA DERGİSİ 4. SAYISI ÇIKTI Dergimizin 4. sayısı yayımlanmıştır. 3 ayda bir yayımlanan dergimizin 4. sayısından edinmek isteyenler bize ulaşarak talepte bulunmaları yeterli olacaktır. Zaza halkımıza hayırlı olmasını dileriz.... Sipariş Tel: 0 555 210 00 00 — with Yusuf Kemal Başaran and 49 others.

18 paşidare partiya cemaete islami nişti raye (raite) Nato re Paşewara 2 huley (saeti) re

<http://enews.epakistan.com/wp-content/uploads/caçe/2013/11/drone-protests/4146068626.jpg>

ISLAMABAD, gavar 8 seyuna tezarutari nisti miyon cadu ro miyon ray (raiti) ro pait (vera) hişene (werzene) hanrdaîşe (veremnaîşe) taraye Amerika seretey re , zimeye paktunya waziristana Paşewara, şiyaiş amaiş a Afganistan tawo kemi re avihayniya (vindarniya) paştidare partiya cemaete islami nişti raye (raite) Nato re Paşewara 2 huley (saeti) re.

Isareyici ton kerdi paşti me şero diyare Afganistan Natoy re.

Tankere natoy avihayniyai (vindarniya) 2 huli (saeti) re I ne koti miyon Oakthunkhwa , paşawar paytexto.

Tezarutari derewşi tepiştene, bewetene (berdene) hem derewseya vaci(qesey) patiy (vera) Amerika serete, şo Amerika şo ke (çe), caye aşiretuna.

Talibane pakistan wayire radar niye taraye Amerika seye kere hem vinere, o seing (key/çey) hişeno(werzeno) radare talibani taraye amerika ne vineno.

i persene eskere (kere) havaye pakistan tarayu paya naro wardaro, radare paksitani ey vinene, pay ne nane.

I wazene zor ra raiti (ray) cene racane eke pakistan çi me kero; tankere Nato şune caye paştuni ra; pakistan verdana Amerika paştuyi kişero.

Ey ra baloçi hem paştuy wazene nuna (nika) abirene Pakistan ra.

Partiya insafe tehrike Pakistani esta idareya Pakhtunkhwa, idareya otonomiya esta, paytare (serevre)a y Imran khano, ey vat 20 gavara raye (raite) Antoy re birneno .

Partiye dindare paştuyi saredane ne wazene tareye Amerika waziristan pakhtunkhwaya baloçistana kesi kişero.

Amerika serete şiknena hu-seriye pakistani hem heseve pakistani wardana pay kena.

Saeed vat Amerika serte reye ramay (haxşti) şiknat, wardat virait riye handariş (veremnaiş) a caye aşiretuna, serdare (paytare) talibane pakistan kişiya.

Opties

Nergiz Bal heeft een foto van ZAZAca gedeeld.

SANIRIM YİNE HERKESTEN FARKLI KONUŞACAM, AŞAĞIDA ZAZACA İLE İLGİLİ ÇOK ÖNEMLİ BİLGİLER VER BU DOĞRU, AMA ACI BİR DOĞRU DAHA VAR. Zazaca üzerindeki asimilasyon o kadar derin ki en duyarlı arkadaşlar bile asimile olmuş ve nasıl bir yol kullanacağını bilmiyor.. Arkadaşın attığı başlığa bakarmısınız! Rastiya zaza! Kürtçe yazılış... Sohbet ettiğim zaza arkadaşlarımdan gördüğüm kadarı ile, zazaca konuşan arkadaşlar eğer kürtçe ile iç içe yaşayan bölgeden ise gerçek=rasti diyor.. Ama kürtçe ile etkileşim olmayan bölgelerden ise gerçek=rašta diyor... Hem zazaca dildir yok olmasın diye feryat figan edelim, hemde kürtçeden etkilenmiş dilimizden vazgeçmeyelim! Ohh ne ala memleket... Bı gidişle varacağımız yer hiçte aydınlık bir yer değil... Hiç kusura bakmayın.

Vertaling bekijken

ARKAİK KAYNAKLARDAN MODERN KAYNAKLARA; ZAZACA VE ZAZALAR - YAŞAR ARTEMUR Arkaik kaynaklara bakıldığında, Zaza adının binlerce yıl öncesinde kaynaklarda zikredildiği görülmektedir. Bazılarına göre Zaza adının m.ö. 3000'li yıllara ait aşağı Mezopotamya Mari'de sümer tapınaklarından ve tanrıçalarından birinin ortak adının Ninni-Zaza veya Innana-Zaza olduğu kaydedildiği söyleniyor Yine eski yer adları arasında da Zaza adına rastlandığına işaret olunarak, Zaza-Buha'nın M.Ö. 880 yılında Maden yöresinde Mihrap ve Kervançemen dağları eteklerinde bir yer olduğu tarif edildiğini iddia edenler vardır.[1] Yine bazı araştırmacılara görede Anadolu ve Mezopotamya coğrafyasında yapılan arkeolojik kazılarda bulunan çivi yazılı tabletlerde Zaza adını aynen veya buna benzer şekillerde ve Ortaçağ Arap kaynaklarında da keza bu ismin Zawzan, Zuzan, Zazan vb. biçimlerinde kaydedildiğini iddia edenlerin olduğunu görüyoruz.[2] Zaza kelimesi ile arkaik kaynaklarda ilk defa Behistun yazıtlarında karşılaşmaktayız. M.ö. 500 yıllarında Pers Kralı I. Daryus tarafından İran'ın Hemedan Eyaletinde Behistun kayalıklarına yazdırılan Taş yazıtında "Zāzānā" diye bir yerin adı geçmektedir.[3] Bu eski Farsça yazıtta "Zāzānā" "Yukarı Fırat Havzası" bölgesini tanımlamak için kullanılmaktadır ki bu bölge günümüzde

Zazaların meskûn olduğu bölgedir. Yine Milattan önce 2.yüzyılda yakın doğuda yaşayan bir Mimarın adının Zazai olduğu bazı kaynaklarda kaydedilmiştir.[4] Bugün Afganistan'da İrani bir halk olan Peştunlar'da Zazay/Zazai adında bir aşiret bulunmaktadır. [5] Yine Afganistan'da "Kûh-i Zazai/ Zazi" yani Zazi dağları ve Zazistan bölgesi ve İran'ın Fars eyaletinde de "Kûh-i Zazi" ve "Kûh-i Zâzûyē" bulunmakta ancak Zazalar ve Zazaca ile ilgisi tesbit edilememiştir. Gezgin Marko Polo'nun (1252–1324) yol haritasında Musul-Erzincan-Erzurum dar üçgeni içinde kalan bölgeye Zorzanie/Zarzania dendiği, ancak bu bölge sınırının Hazar Denizi'ne kadar dayandığı vurgulanmakta ve Zaza ismi ile bölge ilişkilendirilmektedir.[6] Zaza adının geçtiği birçok kaynaktan biri 1329/30 (730 h.) yılından kalma ve Kureyş Şeceresi olan yazılı bir deri dökümandır. Sıralanan birkaç Zaza aşiret adının geçtiği belgede, Zāzā kabilesinin mensubu olarak kaydedilmiş bir imza geçer. (طال ب زازا زازا من قبله زازا) [7] Türk kaynaklarında kavim adı olarak Zaza adının ilk kez kullanılmasına, Alevi-Bektaşî edebiyatının kurucusu olarak kabul edilen mutasavvıf ozan Kaygusuz Abdal'ın (1341-1444) bir şiirinde rastlıyoruz. "Soğanı, arpa ekmeğini Kürd'e ver, Öğünü odur, o onu yahşi yer, Türkmen'e ver yahni ile burmayı, Arab'ın önüne döktür hurmayı Eğer bu sene çıkar isem yaza, Toplayım bir parça Gürcü, Abaza, Elime geçerse on kadar Zaza, Yolar sakalını kavlak satarım." [8] Yukarıda verilen kaynaklardan habersiz olan bazı araştırmacılar. Zaza adını ilk kez 17. Yüzyıldan sonra Osmanlı döneminde Evliya Çelebi'nin zikrettiğini ve ondan sonra meydana çıktığını ve türkler tarafından takıldığını öne sürselerde, bu görüşün bilimsel hiç bir dayanağı bulunmadığını yukarıdaki kaynaklardan görüyor ve yukarıdaki kaynaklardan dolayı çürüdüğünü görüyoruz. Avrupa kaynaklarında ise Zazalar hakkındaki ilk bilgiye, Danimarkalı ünlü gezgin Carsten Niebuhr'un eserinde rastlıyoruz. C.Niebuhr, 1765 yılında Bağdat'tan Musul'a, oradan da Mardin, Diyarbakır ve Urfa vilayetlerine yaptığı seyahatle ilgili gözlemlerini aktardığı kitabında, "Zaza" adını zikretmektedir.[9] Daha sonra, 1820 yılında bölgede incelemelerde bulunan ve aynı zamanda bir arkeolog olan Claudius James Riç de Zazalar hakkında bilgi vermiştir.[10] Elimizdeki mevcut verilere göre , Zaza diline dair ilk ciddi çalışma ve bunların yazılı eserler haline getirilip belgelenmesi, ilk kez Rus Peter Ivanoviç Lerç tarafından yapılmıştır. Peter Lerç, Ruslara esir düşen Osmanlı askerlerinden Zaza ve Kurmanclar'dan topladığı derlemeleri önce Rusça olarak, "Issledovanija ob Iranskix Kurdux i ix predkax severnyx Xaldejax" adı altında üç cilt halinde yayınlar. Birinci kitapta (1856), Türkiye, İran ve Rusya'da yerleşik bulunan Kürtler hakkında genel bilgilere, ikinci kitapta (1857), Zazaca ve Kürtçe'ye ilişkin derlenen metinler ve bu metinlerin Rusça çevirilerine, üçüncü kitapta (1858) ise dilbilimsel çalışmalar ile Zazaca ve Kürtçe kelimelerden oluşan sözlük çalışmalarına yer verir.[11] Söz konusu kitaplar, Rusça baskısının ardından, aynı dönemde (1857–1858) Almanca olarak da yayımlanır.[12] Peter Lerç, konuştuğu şahıslardan ve derlediği metinler üzerinde bizzat yaptığı incelemelerden Zazaca'nın Kurmanci'den farklı olduğunu tespit etmiş ve yaptığı çalışmanın sonucunda şu tespiti yapmıştır. „Zazaca, Kurmanci konuşanlar için, tek tek sözcüklere varıncaya kadar, anlaşılmaz olarak kalmaktadır.”.[13] Avusturyalı dilbilimci Friedrich Müller, Peter Lerç'in Zazaca'nın Palu-Bingöl dilinden derlediği metinler üzerinde yaptığı incelemenin neticesini, 1864 yılında Viyana'da, yayınlamıştır.[14] İncelemesinin ardından böyle bir açıklama yapmıştır: „Naç dieser Skizze stellt siç Zaza als ein von Kurmanci in vielen wesentliçen Punkten verschiedener Dialekt dar.” Yani Friedrich Müller, anılan çalışmasında, Zazaca'nın birçok temel noktalarda Kurmanci'den farklı olduğunu ifade etmiş ve Zazaca'nın kendine özgü nominal yapısına dikkati çekmiştir. Osmanlı'nın üst düzey görevlilerinden Mehmed Arif Bey, 1874 yılında Dersim'e yaptığı seyahatin ardından, Dersim ahalisinin Zaza dilini konuştuğunu ve Kürtçe'den ayrı bir dil olduğunu fark etmiş[15] ve bu hususu daha sonra kaleme aldığı "Binbir Hadis-i Şerif" adlı kitabında, kaydetmiştir.[16] 1878 yılında Berlin'de düzenlenen Berlin Konferansı'na, "Osmanlı Ermenileri Temsilciler Heyeti, Baş Episkopos Hrimyan ve Horen Narbey imzaları ile 25.Haziran 1878 tarihinde, "Osmanlı Ermenistani" için bir proje sunulmuş, projeye ekli

olarak bir de “Osmanlı Ermenistanı”nın etnik durumunu ve nüfusunu gösteren istatistiki bilgiler verilmiştir. Projede, “Nüfusun Çeşitli Irklara Göre Taksimi” başlığının altında, bölgede yerleşik buldukları bildirilen ırkların isimleri şöyle sıralanmıştır: 1. Ermeni, 2. Türk, 3. Göçebe Kürt, 4. Zazalar, 5. Yezidiler, 6. Göçebe Çingeneler, 7. Rum ve Yahudi, 8. Asuri. Aynı proje kapsamındaki bir başka yerde de, bölgedeki etnik yapı; “Ermeni, Türk, Kürt, Rum, Asuri, Zaza, Yezidi” şeklinde verilmiştir.[17] Erzurum’da, 1848-1866 yılları arasında Rus Konsolosu olarak görev yapan Aleksander Jaba, bölgede kaldığı süre zarfında, Zaza dilinden bazı derlemeler yapmıştır. Ferdinand Justi, 1880 yılında yayımlanan “Kurdische Grammatik” isimli kitabında, Bitlisli Şeref Han’ın “Şerefname” adlı eserinde Kürtleri dört kola ayırmasına değinir.[18] Bu dört kolda, Kürtlerin dilleri arasında Zazaca’nın yer almadığını görüyoruz. Aynı yıl içerisinde Erzurum konsolosu Binbaşı Henry Trotter 1880 yılında detaylı bir Rapor yazar. Raporda bunlar geçer. „Kurmançlar ve Zazalar birbirini hiç anlamazlar, aralarında çok büyük fark olduğunu belirtmiştir.”[19] Wilhelm Tomasček’in 1887 yılında “Allgemeine Encyclopadie”de yer alan makalesinde, Zazaca ile Kürtçe arasında önemli farklılıklar bulunduğunu ve bu durumun her iki dili birbirinden ayırdığına dikkati çekmiştir.[20] “Salname-i Vilayet-i Diyarbekir” adındaki eserin 1301 hicri tarihi itibarıyla yapılan baskılarında; “Diyarbekir vilayeti dahilinde Türk, Arap, Kürd, Ermeni, Süryani, Zaza lisanlarının müsta’mel olduğu belirtilirken, “Ergani, Maden, Çermik, Palu, Siverek kazaları ve 7 müdürlük merkezi ile 26 nahiyeyi teşkil eden livada Türkçe, Kürdçe, Zazaca lisanlarının konuşulduğu” hususuna yer verilmiştir.[21] İlk Zazaca Mevlütün yazarı Zaza din bilgini ve şairi Eḫmed bin Ḥesen el-Xasi’nin Zaza-Arap harfleriyle yazdığı(1890’lı yıllarda) ve Zazalar arasında yaygın olarak bilinen Mewlud-i Nebi adlı eseri Diyarbekir’de 1899 yılında “Mewlid-i Nebi” ismi ile yayımlanır. Kitabın birinci sayfasındaki Osmanlıca kısa açıklamada eserin “Zaza Lisanı” ile yazıldığı belirtilmiştir.[22] Yine Xasi’nin Osmanlı makamlarına kendi el yazısı ile kaleme alıp gönderdiği bir belgede yer alan; “Arapça, Türkçe, Kürdçe, Zazaca tekellüm ve ketebet ederim”[23] şeklinde beyanı da ilginçtir ve bu ayrıntı, Osmanlı döneminin Zaza aydınlarında, Arap, Türk, Kürt kimliklerine karşı, ayrı bir Zaza kimliği bilincinin varlığına delalet etmektedir.[24] 19. Yüzyılın ikinci yarısında, Ermeni Antranik Ozanyan Dersim ve çevresinde seyahatlerde bulunarak, gözlemlerini ve bölgeden edindiği izlenimlerini daha sonra 1900 yılında Tiflis’te basılan “Dersim” adlı kitabında yayınlayan yazar gezdiği bölgelerde konuşulan dilin Zazaca olduğunu kaydetmiştir. Zaza dilini çok yakından inceleme ve mütalaa etme imkanını bulmuş olan yazar, sözkonusu kitabında dersim yöresinde konuşulan zaza dili hakkında bir kaç önemli not düşmüştür. O şöyle diyor: “Dersimlilerin dili, Farsça, Kürtçe (Kurmanci), Türkçe, Arapça, Ermenice ve özellikle dilin dörtte üçünü oluşturan Zazaca’nın ve çeşitli zaman dilimlerinde Ermenistan’a egemen olarak gelip geçen diğer halkların dillerinin tam bir karışımıdır.”[25] Zazaca üzerine en önemli çalışmayı yapan kuşkusuz Alman İranolog Oskar Mann(1867-1917)’dir. Oskar Mann Zazacanın kendi başına bir dil olduğunu hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ortaya koymuştur. Oskar Mann, Prusya Bilimler Akademisinin, Batı İrani dillerinin dökümantasyonu ve gramatik analizi için verdiği görevle Orta Doğu’ya yaptığı seyahatte 1901–1903 yılları arasında İran’da, 1906–1907 yıllarında da Anadolu’nun Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde araştırmalarda bulunarak, İrani diller üzerinde tetkikler yapmış, bu arada Zazacayı diğer İrani diller ile karşılaştırarak, aralarındaki farklılıkları da tespit etmiştir. Oskar Mann’ın, 04. Temmuz. 1906 tarihinde Siverek’ten Prusya Bilimler Akademisi’ne gönderdiği bir mektupta da şöyle yazdığını görüyoruz: „Benim tarafımdan çoktan savunulan, Zazaca’nın Kürtçe olmadığı görüşü, bu dilin Awraman (Hewraman)’da konuşulan dillerle, İran-Gurani lehçeleriyle yakın akrabalık ilişkileri içinde olduğunun saptanmış olmasıyla bir kez daha onaylanmış oluyor. Orta Farsça’nın Turfan Metinlerinin kuzey lehçesindeki tüm tuhaf fiil çekimlerini Zazaca’da tekrar görüyorum.[26] Mann 1917 de ölünce, Hadank Mann’ın eserini tamamlamakla görevlendirildi. Böylece Karl Hadank 1932 de “Mundarten der Zaza” adlı eseri, ilk Zazaca grameri yayımlandı. Bunun hakkında, 12.Nisan.1932’de Akademinin girişimleri Hakkında Haberler’de şöyle yazar:

Bununla son on yıl boyunca üst üste denediğim, belki de kolleksiyonun en zor konusu, belli bir dereceye kadar tamamlanmıştır. Gramatik yapısını şimdiye kadar hiç kimsenin incelememiş bu Kuzeybatı İrani dilin gramatik açıklamasını meydana getirmeyi başarabildim. Herşeye rağmen Zazaca cildi bu eserler arasında en önemlisi olarak sayılabilir. [27] Karl Hadank ayrıca Zazaca metinler kaydetmek için 1932 de Suriye ve Bağdata seyahat eder. Zazacayı araştırma arzusu, beraberindeki Kürt kilavuzu Celadet Bedirxan'dan dolayı yerine gelmez. Karl Hadank bunu bir süre sonra farkederek ve Bedir Xan'ın asıl amacını anlar ve bunu not defterine şöyle kaydeder: „Emir Zazaları Kürtlerden sayıyor ve hepsini kürtleşmiş olarak görmek istiyordu. Anlaşılan, benim Zazacaya bu kadar yakından ilgi ve alaka göstermem o'nun hoşuna gitmiyordu.” [28] Alman İranolog Friedrich Carl Andreas'ın bir Tezine göre, Zazaların kökeni Hazar Denizi'nin Güneyinde yaşayan Partlar'dan olan Deylemiler'e dayanıyor.[29] Fransız Doğu dilleri uzmanı olan Clément Huart (1909), Zazaca ile İrani dillerden Asterabadi'yi karşılaştırarak, aralarında tespit ettiği bir dizi ilginç benzerlik ve uyumu, 1909 yılında yayınlanan kitabındaki Zazaca sözlük ve fiil çizelgelerinde göstermiştir.[30] İngiliz araştırmacı Ely Banister Soane, 1909 yılında, Londra'da yayınlanan “Journal of the Royal Asiatic Society”, dergisinde şunları yazmıştır: „Diyarbakir, Erzincan ve Anadolu'nun diğer bazı bölgelerinde yerleşik bulunan Zazaların dili, Mukri ve benzeri başka Kürt lehçeleri ile aynı gruptan değildir. Zazaca, çok eski olup, Eski Farsça'yla, birbirlerinden kopmaları çok zaman önce olmuştur.”[31] E.B.Soane, 1913 yılında Londra'da yayınlanan “Grammar of the Kurmandji or Kurdish Language” isimli araştırmasında, Kürtçe'nin temel lehçelerini “Yukarı Kurmanci ve Aşağı Kurmanci” şeklinde ele alarak, İran'da konuşulan Luri, Irak ve İran'da konuşulan Hewrami (Gorani) ile Türkiye'de konuşulan Zazaki'yi onlardan ayırmıştır.[32] Bazil Nikitin, Kürtler adındaki eserinde, Soane'nin Zazalar hakkında şunları söylediğini aktarıyor: „Zazaları ziyaret edemediğime çok üzülüyorum. Çünkü bunların lehçesi, Farsça ve Kürtçe ile aynı Ari gruptan olmakla birlikte, ne birine ne de ötekine benzer”. [33] İngiliz Subayı L.Molyneux-Seel, 1911 yılının Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında Zaza yerleşim bölgesine yaptığı seyahate ilişkin anılarında, bölge halkının diline de kısaca değiniyor. Ona göre; „Zazaca, Kurmanci'den oldukça farklıdır. Zazaca Dili, Kurmanci'den o denli ayrıdır ki, Kürtçe konuşan biri Zazaca'yı hiç anlamaz”[34] Kürtçe'nin bir lehçesi olarak biliniyor. Bu belirlemenin dilbilimsel nedenlerden mi, yoksa Türklerin baştan savma bir sınıflamasından mı kaynaklandığını öğrenemedim.”[35] Danimarkalı dilbilimci, tarihçi ve etnolog Age Meyer Benedictsen, 1900-1901 yılları arasında Anadolu, Mezopotamya ve İran coğrafyalarına düzenlediği inceleme gezisi kapsamında, Farsça, Kürtçe, Beluçice, Zazaca, Goranice vd. İrani diller ve diyalektleri üzerine yaptığı dilbilimsel çalışmalarını, bilahare bilim dünyasının tanınmış isimlerinden ve yine bir Danimarkalı olan İranolog Arthur çristensen ile birlikte 1921 yılında Danimarka'da yayınlamıştır. İran'da konuşulan Hewramani dili ile Anadolu'da konuşulan Zazaca arasında bir ilişki kuran Age Meyer Benedictsen, anılan dilleri Kürtçe ile karşılaştırmıştır. İncelemeleri sonucunda, ne Zazaca'nın ne de Hewramice'nin kesinlikle Kürtçe alanı içinde olmadığını, ancak İran diyalektleri içinde ayrı bir grup olduğunu belirtmiştir. Arthur çristensen de aynı konuda yaptığı araştırmalar sonucu, Age Meyer Benedictsen'in görüşlerini desteklemekte olup, Zazaca ve Hewramice'nin ayrı gruplardan olduğunu gayet açık bir şekilde belirterek, bunların Kürtçe veya Farsça diyalektleri arasında gösterilemeyeceğini ileri sürmektedir.[36] Dilbilimci Paul Tedesco ise 1921'de yayınlanan eserinde, Rus bilim adamı Peter Lerç'in 1857 yılında yayımlanan Zazaca derlemelerinden hareketle, Zazaca'yı, Kürtçe'nin dışında sınıflandırmıştır.[37] Kürt siyasi çevrelerinde ve Batılı Doğubilimciler arasında Kürdolojinin Babası olarak bilinen Rus Doğu Bilimci V.Minorsky, 1920'lerden sonra İslam Ansiklopedisi için kaleme aldığı bazı maddelerde Zazalar ve Zazaca hakkında görüşünü kesin bir ifade kullanarak, Zazalar'ın Kürt olmadığını kaydetmekte; ve Zazacanın da Kürtçe'den çok farklı Kuzeybatı bir İrani dil olduğunu belirtmektedir. Örneğin, “Kürtler” maddesinde; Kürt adı ile örtülen bir tabaka altında birçok eski kavimlerin varlığını ortaya çıkaracaktır” derken,

hemen ardından, Zaza kavminin Kürt kavmine mensup olmadığını ifade ederek Lur, Guran-Hewrami ve Zazaların Kürtçe'den büyük ölçüde farklı konuştuklarını yazar.[38] Şehrizar adındaki makalesinde, konu hakkındaki kesin teşhisini bir kez daha tekrarlayarak; "Zazaca'nın, bugün artık bir Kürt Lehçesi sayılmadığını" ifade eder.[39] Guran adı altındaki çalışmasında da aynı mudafayı muhafaza etmeyi sürdürür.[40] Minorsky, tarihsel süreç içinde, Hazar Denizi'nin güney-batısında M.S. 5. ve 11. Yüzyıllarda önemli rol oynayan Deylemi kavmine ilişkin yaptığı araştırmada, Dimli-Deylem ilişkisini irdelerken, dil hususunda; "Zazaların, Diyarbakır'dan Palu ve Dersim'e kadar uzanan bölgede yaşadıklarını ve bugün hala İran kökenli bir dil konuştuklarını" belirtir.[41] İtalyan İranolog Pagliaro, A. 1933 yılında "Le lingue Iraniche" adı altında ele aldığı makalesinde Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele almıştır.[42] Yine başka bir İtalyan Doğu Bilimci Rossi, E.: 1933 yılında "Kurdistan" adındaki "Enciclopedia Italiana" da yer alan Makalesinde Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele alır. İngiliz İranolog H.W.Bailey(1936-50)Oskar Mann ve Karl Hadank tarafından yazılan "Mundarten der Zaza" üzerine yaptığı incelemenin ardından "Persien: Sprache und Dialekte" adı altında ele aldığı Makalede Zazacanın kesinlikle bir dil olduğunu yazmıştır.[43] İngiliz İranolog David. N. MacKenzie(1961-95) "The origin of Kurdisch" (Kürt Dilinin Kökeni) adlı makalesinde Zazaca hakkında bunları yazar: Hem Kürtlerin hem de Doğu Anadolu'nun Zaza diye bilinen halkının dilleri İran alt grubundan, büyük Hint-Avrupa dil ailesi içindedir. Bugün yerleşik oldukları yöreye atalarının ne zaman geldiği bilinmemektedir. Ancak bu geliş Milattan sonra ilk bin yıldan sonra değil, mutlaka daha öncedir. Goran Dili, Zazacayla en yakın ilişkili olandır. Bu ad aslında bir yakıştırma, ve konuşmalarındaki „Z“ sesinin çokluğuna bağlı olarak Kürt komşularınca kendilerine takılmıştır. Onlar kendileri ve dili için Dimli adını kullanırlar. Dimli Daylami'den, yani Hazar Denizi'nin Güneybatısı'nın üst kesimlerindeki Gilan'ın Daylam yöresinden gelmektedir. W.B.Lockwood Überblick über die indogermanischen Sprachen adlı eserinde Kuzey-Batı diyalektlerinin iki tanesi bugün o eski bölgelerinin dışında varlıklarını sürdürmektedirler: "Goranca ve Zazaca." Doğu Türkiye'de Kürtler arasında küçük topluluklar halinde yaşayan Zazalar, Hazar Denizi'nin güney kıyılarındaki Deylem den göçenlerin devamıdır ve bunların bir bölümü atalarının dilini günümüze kadar koruyabilmişlerdir. Kendileri bu dile Dimli demektedirler. G.L.Windfuhr "Western Iranian Dialects"[44] adı altında ele aldığı diğer Batı İrani dillerin yanında Zazaca'yı da kendi başına bir dil olarak görmüştür. Windfuhr (1976) Mann'ın yazılarından önemli bir kısmını esas alarak, bir "Mini-Grammer of Zaza" taslağını hazırlayıp tamamladı. Bu kitapta Zazaca'nın kısa bir dilbilimsel ve tarihsel incelemesiyle 16 sayfalık bir dilyapı özeti yer almaktadır. [45] Rus İranolog V.S. Rastorgueva "Yeni İrani diller" üzerine yaptığı çalışmasında Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele almıştır. Hint-Avrupa dilleri adı altında başka bir kitapta başka bir Rus V.A. Efimov ve A.A.Kerimova "İrani diller" bölümünde de Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele almışlardır. V.A.Efimov ele aldığı her iki Makale de de Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele aldığı görülüyor[46] Yine başka bir Sovyet İranolog L.A. Pirejko 1975 yılında Yeni İrani dillerin Tipolojisi üzerine ele aldığı Kategorija lica[47] Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele almıştır. Alman dilbilimciler G.F. Meier ve B.Meier 1979 yılında ele aldıkları "Dilbilim ve kommunikasyon El kitabı" adındaki kitaplarında Zazacayı, Goraniceyi ve Kürtçeyi kendi başına diller olarak ele almışlardır.[48] 1979 yılında İranolog R.E.Emmerick "The New Encyclopaedia Britannica" da "İrani diller" adı altında ele aldığı Makale de Zazaca'yı ve Goranice'yi kendi başlarına ve birbirine yakın olan iki dil olarak ele almıştır.[49] Alman Coğrafyacı W.D.Hütteroth 1982 yılında "Türkei" adı altındaki eserinde Zazalar hakkında bunları yazar: „Türkiyede dil istatistiğinde Kürtçe konuşan olarak gösterilenler, aslında başka bir dil konuşuyorlar. Bingöl, Elazığ, Erzincan ves. Vilayetlerinde konuşulan "Zaza" Dili, kendi başına bir dildir.[50] Alman İranolog J.Meyer-Ingwersen 1976 yılında "Zur sprachlichen Situation in der Türkei" adında yazdığı makalede Zazaca'yı kendi başına bir dil olarak ele almıştır ve şöyle yazmıştır: Türkiye de azınlıkların dili söyledir: Kurdmanci ve Zaza. Zazaca bir lehçe olmadığı halde, bazı Zazalar

kendileri Kürt olarak görüyorlar.[51] Amerikalı T. L. Todd'un 1985 yılında *A Grammar of Dimili also known as Zaza*, adı altında Zazaca üzerine yaptığı doktora çalışmasında Zazaca'nın tartışmasız bir dil olduğunu ortaya koymuştur.[52] 290 sayfa olan kitap, Zazaca'nın "Sesbilimi, Biçimbirimi, Sözdizimi ana bölümleri ve bazı fiil çekimi ile küçük bir Zazaca-İngilizce sözlüğünden oluşmaktadır. "Dimili, Hint-Avrupa dil ailesinin Hint-iran dil grubuna dâhil, irani bir dildir." Aynı yılda Alman Dilbilimci G.Bossong, "Emprisçe Universalienforschung"(1985) Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele almıştır.[53] Ngvar Svanberg: „Zazaca, Türkiye'nin doğusunda küçük adacıklara yayılmış olarak görülen Kuzey-İrani bir dildir. Zazaca konuşanların çoğu gelenekçi sunni müslümanlardır. Ama bunların arasında alevi gruplar da vardır. Dersim'de Zazaca konuşanlar dillerini "Dimilice" olarak anarlar. Avrupa'daki Kürt milliyetçileri Zazaca'nın Kürtçe'nin bir lehçesi olduğunu ileri sürerler; ki, bu iddianın dilbilimsel hiçbir dayanağı yoktur. Bununla birlikte Zazaca konuşanlar, geleneksel bir yaklaşımla Kürt sayılan çeşitli tribal gruplara bağlıdırlar. Çok az araştırılmış olan Zazaca, kaybolmadan önce kesinlikle daha fazla derinlemesine belgelenmelidir." [54] İsveçli İranolog Bo Utas 1986 yılında "Kurdiska dialekter oç skriftspräk"[55] adında ele aldığı makalesinde Zazaların ve Guranilerin dilbilimciler tarafından değil, sadece Kürtler tarafından Kürtçe'nin bir lehçesi olarak kabul edildiğini belirtir. Yine 1986 yılında iki İranlı Dilbilimci M.Reza Majid "Strukturelle Grammatik des Neupersischen" adlı eserinde. İrani dilleri sıralarken Zazaca'yı kendi başına bir grup olarak "Zaza-Gruppe" olarak görmüştür.[56] Ve P.N.Xanlari "Tarix-ê Zeban-ê Farsi" adındaki kitabında diğer İrani dillerin yanında Zazaca'yı da kendi başına bir dil olarak ele almıştır. [57] İngiliz İranolog J.R.Payne 1987 yılında *Iranian Languages* adındaki makalesinde Zazacayı kendi başına bir dil olarak ve Kuzey-Batı İrani bir dil olarak tanımlar. Aynı yıl içerisinde Amerikalı Dilbilimci M.Ruhlen "A Guide to the World's Languages" adındaki Eserinde Zazaca'yı kendi başına bir dil olarak sınıflandırmıştır. İngiliz Ethnolog Peter A. Andrews, 1989 yılında yayınladığı "Ethnic Group in the Republic of Turkey" adlı eserinde Zazaların yaşadığı bölge, mezhep ve nüfusları üzerine bilgiler vererek, Zazaların kendi başına bir halk olduğunu belirtmiştir.[58] Fransız Kürt Dilbilimcisi Joyce Blau, Zaza ve Gorani dilleri üzerinde, yaptığı araştırmada, bu iki dili Kuzeybatı İran dilleri arasında sınıflandırmaktadır. Zazaca ve Gorani dilleri hakkında şu yargıya varmaktadır: "Dilsel komşuluğa ve bu dili konuşanların soyut Kürt Ulusal yapılanmasına duydukları yakınlığa rağmen, bu iki dili Kürtçe'ye bağlayamayız".[59] Aynı yıl içerisinde İranolog olan diğer bir Fransız P.Lecoq "Le classement des langues irano-aryennes occidentales" Zazacayı İrani dillerin Hirkani grubu olarak sınıflandırarak, Zazaca'yı kendi başına bir dil olarak ele alır. [60] Hollandalı Sosyolog Martin van Bruinessen, "Agha, Şעיç und Staat - Politik und Gesellsçaft Kurdistans"[61] adlı eserinde şöyle yazar: "Kürt milliyetçilerine göre Guran/Hawramilerle Zazalar kürttür. Dilbilimci Mann, Hadank ve McKanzie kararlılıkla bu görüşü reddetmektedirler. Açıktır ki dolaylı ya da dolaysız olarak kimlerin Kürt olup kimlerin olmadıklarının tanımlanıp tanımlanamayacağını pekçok farklı yolları vardır. Güçlü gruplar, konu üzerinde bilimsel çalışma yapmadan "ulus" ve "etnik grup" gibi kavramlarla oynayarak, örgütlü güçlü grupların bir ulus oluşturduğunu, ancak diğerlerinin oluşturmadığı şeklinde peşin hükümlerle hareket etmektedirler. Böyle spesifik uydurulan tanımlamalar, keyfi olduğundan bilimsel değildir. İndogermanolog Prof.Dr. J. Gippert, Zazaca kelimeleri Partça, Pehlevice ve Yeni Farsça ile karşılaştırmış ve Zazaca'nın Partça'ya yakınlığına dikkat çekmiştir.[62] Ve yine 2007/08 de Zazaca'nın, İrani dilleri arasındaki yeri üzerine bir makalesi bulunmaktadır.[63] İranolog Prof. Dr. Ludwig Paul, 1990'lı yıllardan beri Zazaca üzerine çalışmalar yapmaktadır. 1995 yılında "Zazaki" adı altında Zazaca'nın Lehçeleri üzerine doktorasını tamamlamıştır. Ve Zazaca'nın tartışmasız bir dil olduğunu ortaya koymuştur. 1998 yılında "The Position of Zazaki among West Iranian Languages" ve 2009'da da "Iranian Languages" adlı kaynak kitapta "Zazaki" adında makaleleri de bulunmaktadır. Alman Türkolog Uwe Bläsing, 1995-97 yıllarında "Kurdisçe und Zaza Elemente in Türkeitürksichen", (Türkiye Türkçesindeki Kürtçe ve Zazaca Elementler) diye

ele aldığı çalışmalarında Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele almış ve Türkçe'deki Zazaca ve Kürtçe kelimeler üzerinde durmuştur.[64] Petra Wurzel tarafından üniversitede verdiği kürtçe derslerden meydana gelen kürtçe ders kitabında zazaca'nın kesinlikle kürtçe'nin bir lehçesi olmadığını ve kesinlikle bir Kuzey-Batı İrani dil grubuna dâhil olduğunu belirtmiştir. Ve böyle devam etmiştir: Zazaca ve Kurmanci konuşanlar kesinlikle birbirini anlamazlar. Danimarkaca ve Almanca'yı örnek vermekte ve ana dillerinde birbirleriyle anlaşamazlar ve anlamazlar. Zazalar, kendini kürt sandıklarından kolayca kürtleştiriliyorlar.[65] Zaza Dilbilimcisi Zülfü Selcan, 1998 yılında "Grammatik der Zaza-Sprache, Nord-Dialekt" adı altında kitaplaştırdığı doktora tezinde Zazaca'nın kendi başına bir dil olduğunu bilimsel olarak ortaya koyuyor. Zülfü Selcan Zazaca'yı, Kuzey ve Güney olmak üzere iki lehçe olarak gösteriyor.[66] Hint-Arupa dilleri Dilbilimcisi Rüdiger Şçmitt'in "Die Iranische Sprachen in der Geschichte und Gegenwart" adlı eserinde Zazaları ayrı bir İrani halk ve Zazaca'yı kendi başına bir dil olarak ele almıştır.[67] Alman Dilbilimci Prof. Dr. Ernst Kausen, Zaza Halkının Partlara dayandığını ve Zazaca Dili'nin kendi başına bir dil olduğunu söylemiştir. Prof.Dr. Ernst Kausen, Zazaların 3 milyon nüfusu olduğunu söylüyor. Ancak Zaza nüfusu daha da fazladır Zazalar Türkler ve Kürtler tarafından büyük ölçüde asimile edilmişlerdir. Türkiye ve Avrupa'daki bazı kesimler bilerek veya bilmeyerek Zaza dilini Kürtçe'nin bir lehçesi ve Zaza halkını ise Kürt saymaktadırlar. Ancak bu tutumlar hem etnik ve hem de dilbilimsel bakımdan yanlıştır. Maalesef Kürt örgütlerinin yanı sıra Gülensoy gibi (1983) sözcübilim adamları tamamıyla Türk milliyetçiliği namına Zazaları türkleştirmek için uğraşıyorlar. Ne yazık ki bu sözcübilim halen Türkiye Üniversitelerinde kabul görüyor.[68] İnanolog Johnny çeuung tarafından 2007 yılında yayımlanan "Etymological Dictionary of the Iranian Verb" İrani fiillerin etimolojisi sözlüğünde' de Zazaca kendi başına bir dil olarak ele alınmış ve Zaza bazı fiillerin etimolojisi üzerinde durulmuştur.[69] 2010 yılında yayımlanan İranışç Spraçige Ethnie adlı kitapta İrani halklar tanıtılmakla burda Zazaca da kendi başına bir dil ve Zazalar kendi başına İrani bir halk olarak gösterilmekte. Yaşadıkları yerler, nüfusları üzerine bilgi verilmekte.[70] Ağırlıklı olarak Kürtçe üzerine çalışmalarıyla tanınan Dilbilimci Geoffrey Haig de bir Makalesinde aynen böyle yazar: „Bütün İnanologlar Zazaca kendi başına bir dildir derler.”[71] Bütün kaynaklardan bahsetmek mümkün olmadığı için bu makalede bazı önemli kaynaklara değiniyorum. Bu bağlamda daha fazla Zazaca üzerine eseri, makalesi veya kitaplarında Zazaca'ya yer veren ve Zazalardan bahseden İnanologlar ve Dilbilimcilere yer verilmiştir. Aşağıda Zazaca hakkında bazı önemli şahısların ismini vermeye çalışacağım: Robert Gordon Latham(1860), Wilhelm Strecker(1862), Alman İnanolog Friedrich von Spiegel 1871, Alman İnanolog C.Bartholomae(1923), Alman W.Lentz(1926), Norveçli İnanolog G. Morgenstierne(1927), Ermeni Dilbilimci A.Abeghian(1934), İngiliz İnanolog H.W.Bailey(1936-50), A.çristensen&K.(1939), Fransız dilbilimciler J.Vendryse&Ê.Benveniste (1952), Alman İnanolog W.B. Henning(1954), İnanolog I.Gersçevitsç(1955), Rus İnanolog I.M. Oranskij(1960), Alman Türkolog ve Altayolog Gerhard Dörfer(1967), İsviçreli İnanolog G.Redar(1970), İngiliz dilbilimci T.M. Johnstone(1970), G.L. Windfuhr(1972), Alman İnanolog J.Meyer-Ingwersen(1976), C.F.Voegelin&F. Voegelin (1977), Alman dilbilimciler G.F. Meier& B.Meier(1979), İnanolog R.E.Emmerick(1979), Sovyet İnanolog R.L.Cabolov(1981), Slovak Dilbilimci J.Genzer(1983), Alman Dilbilimci G.Bosson (1985), İngiliz İnanolog J.R.Payne(1987), Amerikalı Dilbilimci M.Ruhlen(1987), İnanolog G. S. Asatrian ve F. Vahman (1987-95), Holandalı İnanolog P.G. Kreyenbroek(1992-93) , Amerikalı dilbilimci C. M. Jacobson(1993-97), M. Sandonato(1994), Münih Üniversitesi Geneldilbilim ve Tipoloji bölümü başkanı Profesör Wolfgang Şçulze(2000), Amerikalı İnanolog Prof. Martin Şçwartz(2008). Kısaca isimlerini verdiğim İnanolog ve Dilbilimcilerin ele aldıkları çalışmalarında Zazacayı kendi başına bir dil olarak ele almışlardır. Zaza Halkı ve Zaza Dili hakkında Türk kaynaklarında da Zazaca ve Zazalar üzerine çalışma yapanlar da bulunmaktadır. Ama bunların yaptığı çalışmalar asimilasyon amaçlı ve tamamen tek taraflıdır. Milliyetçiliğe ve siyasi ideolojiye

esir düşen bir kaç kişinin çalışmasıdır. Bunların seçtiği metodun bilimsellikle bir alakası yoktur. Örneğin: Maraş Milletvekili Hasan Reşit Tankut 1925–1936 yılları arasında “Zazalar üzerine Sosyolojik Tetkikler” adı altında çP, Genel Kurmay ve İsmet İnönü’ye sunduğu çalışmada Zazaların türkleştirilmesini hedeflemiştir.[72] Bunun dışında türkleştirme ekseninde çalışma yapanlar Nazmi Sevgen, Ali Haydar Dedekurban, M. Şerif Fırat, Tuncer Gülensoy, Osman Özer, Orhan Tükdoğan ve Ali Rıza Özdemir’dir. Bilimsel olmayan bu iddialar, kitap olarak yazılı hale getirilmiş olsa dahi uzun ömürlü değildirler. Geçen yüzyılda İrani Diller ve Zazaca üzerinde bir hayli bilimsel araştırma yapılmıştır. Bu tarafsız bilimsel çalışmalar, Zaza Dili’nin Kuzeybatı İrani bir dil olduğunu; Hintavrupa Dil Ailesine dâhil olan tüm İrani dillerin birbirlerine akraba olmalarına rağmen kendilerine has dilbilgisel özellikleriyle birbirlerinden farklı diller olduğunu ve dolayısıyla Zaza Dili’nin de kendi başına bir dil olduğu gerçeklerini ortaya çıkarmıştır. Zazaca’nın bir dil olduğu kanıtlanmış ve İrani diller içinde yeride saptanmıştır. Ama nedense günümüzde hala sözde dilbilimciler ve araştırmacılar böyle bir köklü dili lehçe kategorisine koymaya çalışmak veya kalkıp bilimsel olmayan bazı ideolojik iddialarla Zazalar Türk’tür demek Zazacaya ve Zazalara yapılmış büyük bir hakaret ve insanlık ayıbıdır. Bu tür yaklaşımların bilim ile uzaktan yakından bir alakası yoktur. Malasef bir kaç kitap okuyan herkes kalkıp kendini dilbilimci sanıyor. Dilbilimden anlamayan biri, dilbilimin temel ilkelerinden ve metodlarından hele hele eski, orta ve yeni İrani dillerden haberi olmayan biri, birkaç şey öğrenerek bu dildir, bu lehçedir veya bazı şeyleri red ve itham edebileceğini sananlar tehlikeli bir yoldalar. Bu kişiler sadece kendilerini gülünç duruma düşürmektedirler. Bunlar bilimsel bir kitap yazacak durumda bile değildirler, bırakın bunların bilimsel bir kitab yazmayı bunlar normalin bir eseri olduğunu göremiyoruz. Bunlara Aristo’nun bir yorumun hatırlatmakta yarar olduğunu düşünüyorum. Aristo’nun yorumu şöyle: “Eğer filozof olmak istiyorsan felsefe yapmalısın. Filozof olmak istemiyorsan yine felsefe yapmak zorundasın.” Aristo bununla felsefe ya iyi bir şeydir ve onaylanması gerekir ya da kötüdür karşı çıkılması gerekir demek istiyordu. Eğer felsefe doğru izlenmeye değer bir şey ise, filozof olmak, felsefe yapmak ve onu savunmak gerekir. Ancak, felsefe istenmeyen, bertaraf edilmesi gereken bir şey ise, o zaman da onu reddetmek için filozof olmak gerekir. Bu nedenle, her halükarda filozof olmak gereklidir ve bilinmelidir ki, felsefenin reddi de bizatihi felsefedir. Felsefi düşüncelerle ilişki kurmadan, birkaç şey öğrenerek felsefeyi red ve itham edebileceğini sananlar, tehlikeli bir yola sürüklenmişlerdir. Bugün tüm Zazaların toplanıp kendi dilleri için çalışmaları lazım. Başta Zaza akademisyenler olmak üzere bir araya gelip bu dili kaybetmekten kurtarmak için ne yapabiliriz demeleri lazım. Ama malasef akademisyenlerimizin birçoğu bir makam veya mevkiye ulaştıkları zaman bırakın Zazacayı ve Zaza kültürünü, çoğu artık kendi memleketlerini bile düşünmez hale geliyor. Bu dilin bugün hala konuşulduğunu fakir ve standartın altı bir yaşam sürdürenlere borçluyuz ancak böyle devam ederse Zaza dili yok olmaya mahkumdur. Zaza olan araştırmacılar, akademisyenler ve dilbilimcilerinin kendi dil ve halkının kültürel değerlerini muhafaza etmeyi insani ve ilmi bir sorumluluk bilerek, nerede ve hangi makamda olurlarsa olsunlar. Kaybolmakta olan bu dilin ihyası için elinden gelen çabayı sarfetmeleri gerek. Maalesef çoğu Zaza akademisyenler bölgeden uzaklaştıkları zaman değil zazacayı savunmak kendi çocukları ve çevreleriyle bile konuşmaktan kaçınıyor ve belki de bu davranışlarını medeniyet veya ırkçılıktan uzak durmak olarak telakki ediyorlar. Ancak bu tamamen yanlıştır. Zaza atasözünde de ifade edildiği üzere “her ot kendi kökü üzerinde yeşerir”. Kendi aslını unutan veya ondan uzak duran bir kimse köklerinden uzaklaşmış ve kurumaya mahkûm bir ot misalidir. Kendi dil, örf adet ve geleneklerine sırt çevirmenin hiç bir şekilde dini ve ahlaki yorumu olmaz. Tam tersine din bu tür insanları yermektedir. Peygamberin şu ifadesi bizim için ışık olmalı ve yaklaşımlarımıza yön vermelidir: „Babalarınızdan yüz çevirmeyin” “Allah hiçbir topluluğun kaderini kendileri istemedikçe değiştirmez.” Ra’d Süresi 11.Ayet [1] Mehmet Aydar: Zazaca-Türkçe Sözlük, Ankara:Doruk, 2003,s.11 [2] Cihat Kar: “Zazacanın Yazılışının 150. Yılı”, Çıme, S. 8, 2007, s. 6. [3] Şmitt, Rüdiger: Altpersisçe Inschriften der Achaemeniden, Wiesbaden, 2009

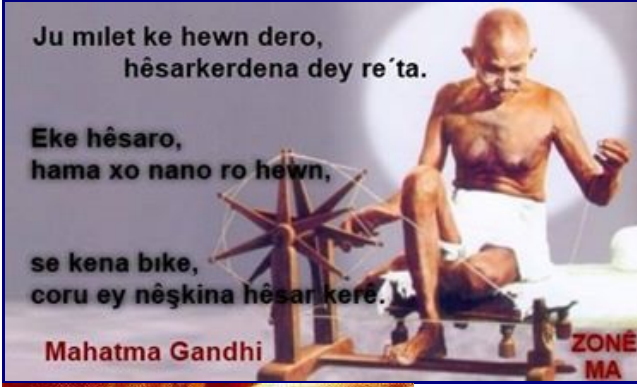
ZONÊ MA

Bir millet uyuyorsa uyandırmak kolaydır. Ama uyumuyor da uyuyor gibi yapıyorsa, ne yapsanız nafile, asla uyandıramazsınız. Mahatma Gandhi

QAYİL BE ---->>>

<http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

Vertaling bekijken

Zaza Edebiyatı

www.arsivakurdi.org

Qeçekênda bol rındı
ronıştbi dêser bındı
Sewl çinêbı cı lngdı
Veyşan vıran warwaybı

A jî zeymın bê warbî
Bı qîrîn û hawarbî
Axaxo sero ze şarbî
No dınyadı bê parbî

Mıva çırê bermena
Melûl melûl hunêna
Bermı çare nêbena
Werzi bew xo çoşmera

Va xalo ez tersena
Menda bê pî û bê ma
Dayê adır ver kê ma
Nê xayın û dişmena

Hêdî hêdî bermayê
Hêrs çımanra varnayê
Xo kesîra nımnayê
Tım vatê kanê dayê
Tım vatê kanê dayê

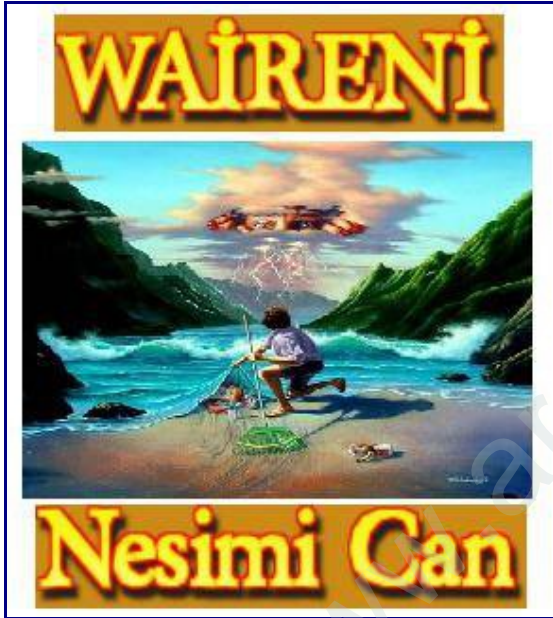

[Zaza Edebiyatı](#)

Verende waire çei bi
waire daru jiaru,
nıka ki waire zoni este,
waire lawuki, sanıku,
waire iqraru itiqati

her çı zonene,
her çı nusnene
Xızırı re vane hazret
Bomosır ve Khures,
bıray jübin ra ca kene
roe Dersimi xeneqnene

kam ke piu khalıke xo naskeno,
ıqraru itikate xo ki zoneno
kam ke xo vınd kerdo,
raa xo ki vınd kerdo,
itiqate xo, waire xo
kam ke xo vınd kerdo
xo ver qesey keno,
fame xo ver,
waire xo ver.....

[Zaza Edebiyatı](#)

Raa xo Bızone

Rai este, Mordemi thengiyera vecene
Bene thengiyê newuye re resnene

Rai este mordemi Rae'ra vecene
Ne Roe maneno ,ne İtikat u İqrar

Raa seri Mordemi Roe'ra vecena
Raa zerye Mordemi Fam'ra vecena
Raa qeri bevenga
Raa khudi kilmeka, thenga
Raa kori tariya,
Raa Baqılune Ma, raa kamiya?

Zone Xo qeseykene, rınd kene
Zone Xo nusnene, Haq raji bo
Kamiye verende Roa, peyniye de..
Roe de İqrar esto, İtiqat esto
Ju Zon` ra kamiye nebena
Sanike Khaliku, Piruku mevurne
Raa xo ke vurnene, bare Sima bo
XIZIR Simare wayır veciyo!

Zaza Halkı and Hüseyin Girlevik şared ZONÊ MA's photo.

Seni unutmadık Mısto Kor, seni unutmadık... 1938-SONSUZA DEK ! (1938 DERSİM
SOYKIRIMINA ATFEN) QAYİL BE ----> [http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-
MA/474643752579231](http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231)

Insanliktan nasiblenmemis Hükümete soruyoruz.

TRT'nin serefsiz yöneticileri ve hükümetin yönetim kademesindeki serefsizleri Neden ölmekte olan Zazacada Tv acmadiklarini ve Zazalara acikca serefsizlik yaptiklarini Zaza Halkimiza aciklamak zorundadirlar.

Zaza Edebiyatı

Tûşkô ma xur vejena
Miyesuna remena
Pö warî yo dar qalun
Şina mûnd mexel bena

Zaf bû gêrm hun tûşk yenu
Nöweşa hal yö çînu
Feqîr xur şina huna
Hunöku weş vînena

Yo hêş mûn gêmra yenu
Nata weta unênu
Tûşka wet yo caw hol est
Hêş xur uca qöldenu

Pêstô hêş bêzu sawu
Xöllök cêhdi görawu
Rehat rehat xur qölden
Lingun xu kênu rawo

Arsenu rêhat benu
Hun yi yen xur rakênu
Hun xud yo engmidar da
Öngmi vejen ho wenu

Yo di şun öngmî wenu
Şîrun zeri vöşenu
Mîyös bê rehat könî
Xu têşun fetilnenu

Hun hêşök xöllök weşu
Öngmîn yi zaf keleşû

Keyf hêşök hol umo ca
Nêzun ho hun vînenu

Tûşkô ma aya bena
Darmalö xu unêna
Nêzuna hêş ho uca
Yo veng pîta pişkêna

Hêş hunid öngmîn wenu
Keyf hêş umo wiyenu
Şunö öngmîn ben xu fek
Vengö ko êzîm yenu

Piškîra aya benu
Unên ho hun vînenu
Nê öngmîn öngmîdara
Keyf hêşök ma xerpênu

Pišk pê dima pişkêna
Hêş tersen car örzenu
Sari nun lingun xu ser
Çahar lînga vazdenu

Xöllök zamu vazdenu
Höt pö xa nö unênu
Çirey ehndök nö terso
Rêxöka pîs erzenu

Hêş rasen vör yo derî
Vun ez vindîr aw börî
Awö derî serdîna
Aqil una hêş sari

Hêywun mira tersönî
În kö mira persönî
Un çitaw ez tersnawa
Ez pöd agör in vîni

Rêç rêçö xura yenu
Xöllök terso hilkênu
Cawug kotiw yen uca
Mûn birîd tûşk vînenu

Vun tûşkô ez tû weni
Ti senî mi tersnena
Ez nîyar in qiluna
Ti senî ina kêna

Tûşk vuna hêşek bira
Hayö mi çîna tûra
Hêd mi kot ez tû bi törsn
Mi êfik ez feqîra

Bölka ti xur heqlîya
Mîr şeref dehwasîya
Dö bêr bon hôt pö mira
Îna rêxö yarî nîya

Hûseyîn aziz
Çolîg 2008

<http://www.bingolhaberler.com/hêso---tûsk-makale,97.html>

Zaza Edebiyatı

Destqilêrn (Dimê Bayrağı) (Ware 13 ra)

Şodır şewra domananê dewi zê hergı roc onligê siay gureti pıra, yaxalığê sisi kerdî vilê xu, kitab-defterê xu kerdî binê çengê xu, voşti, şiy mekteb.

Dewa Prodiyan dewa Kırmancana. Jü dewa dı qıcı biye. Hata serra 1957i mektebê xu çinê bi. Dewican domane xu ruşnêni dewanê nezdiyanê kı dewê Kırdasanê. No ki domanan ra çetin amênî. Seba kı domane Prodiyan Dimilki qesê kerdêni, Kırdaski nızanêni, waxto kı i dewê kı Kırdaski qesê kenê, inan dı qesê kerdêni, hetê jüy ra Kırdaski musênî, hetê bini ra ki Tırki. Mekteb dı mecbur Tırki musênî kı dersanê xu bıwanê, dewı dı ki mecbur Kırdaski musênî kı dewican dı, çêo kı tedı meymanê, inan dı qesê kerê. No ki seba domanan waxto dı teng dı xêlê zor amênî.

Peyda dewican pêro pia ebi êrgat guriay, jü bon viraşt, şiy hukumati ra muracat kerd kı mektebê inan hazıro, va dewı ra malım bıruşnê. Jü serrı ra tepia inan ra malımo dı vekil ruşna. A rocı, na roca; dewı ra tımı jü vekil ruşna. Qa, tu vana qederê na dewı vekilan sera biyo ya. Hata a serrı jü malımo kı mektebê malımi ra veciyo, nesibê Prodiyan nêbi bi.

Nuste nacade hona devam Keno :<http://zazaki-institut.de/peseroki/Ware/Ware13.pdf>

Zaza Edebiyatı

SEMEDÊ VETİŞÎ

Redaksiyon

Ma yê vînênê rewş u haldê dinyay ra nê serandê bahdoyan dı zaf vırnayenê dinya dı ri danê u vijênê awı ser. ...Continue Reading

19 ters esto 10,000 merdi riye Tofun Haiyan : diyare filipiniya

Yew (je/jew) merdeme vereno kışta (hete) dara ya dimdiye (dindiye) het vayo piyet tofun Haiyan ye zinet şehere Cebu, miyone (hewune) filipiniya Gavar 8 2013.

ters esto 10,000 merdi riye Tofun Haiyan : diyare filipiniya

Semve Gavar 10, 2013

idareyice filipino veryi vat: anzdi 10,000 merdemi tersenine (terseyene) merdi hewuna (miyone) dirun (dormi/çorşmi) leyte pesne tofun Haiyan umet (amı) diyare filipini ro.

Haiyani dirun (dorme/çorşme) leyteyai nazdi cayi, rayi (raiti) 70-80 merendati, şata kerdi

idareyici vat: ma şewa vereteya pe het umey (amaiti) pe idareyice hem idareyice ainyai: ma veyn kene, gumene nazdi 10,000 merdi.

Haiyan, tofuno yamu (yaman) Haiyan zinet (kuwet) diyare Filipini 6 viada (vi-apa) filipiniya key

(çey) dimdati (dindati), wardati xijiyaişe zemin (har/hard) peyda kerdi , laşeri hişnati (werznati) ceyrun cerniya, birnati hem xete teli cernati (gernati), şiknati.

Tofuni Leytaya visi (zaf) zyan hem merd peyda kerd; semve şatayiya o şuno miyone diyari ro hem şuno reseno a zimeye diyare Vietnami .

Idareyice vietnami 500,000 merdemi heweynati (hewilnati).

şehero kişta (hete) vahari (dengizi/bahari) Tacloban peyene (peşene) vezire miyone (tey) diyare Filipini Mar Roxas vat: said, " vispi (pero) zagoni weşiye (cuwaişe) owroyini(heyryine) , teli, ceyrun, awki wardiyai , havadisi waraye wardiyai , kes ne aişeno (eskeno) tel kero, ya yi yew ya yi juy ra vacero; ray (raiti) çine çî vaxere (vacere).

Sere aşma sura FilipinRiçard Gordon vat: hanjamaina hem hanajamaine verenyeye (doste) hadreyene kare (gure) paşti kene riye afete wesni (pili) ra.

Vispi (wir/her) ser (yere) 30 tofuni yene meydun zinene diyare filipini.

QAYİL BE ---->

<http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

See Translation

İyi geceler, tatlı uykular! QAYİL BE ----> <http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

Resmi anlatı çökmüştür: Mustafa Kemal vur emrini verdiği Dersim’de vurulmuştur!

[See Translation](#)

Resmi anlatı çökmüştür: Mustafa Kemal vur emrini verdiği Dersim’de vurulmuştur! Mustafa Kemal kronolojilerinde 1938 Ağustos’u yok gibidir. Konu Mustafa Kemal olunca, “neden?” diye sorulmaz mı? Hele ki bu tarihte Dersim kan içindeyse. Ve “Vur emrini” veren Mustafa Kemal ise. Sahi 23 Ağustos 1938’de Mustafa Kemal neredeydi? Dersim’de "askeri hareket" 31 Ağustos 1938’de tamamlandı. Birk aç gün sonra, 5 Eylül 1938’de, M. Kemal vasiyetini yazdı. Bu bir tesadüf müydü? Gelin şu veriler üzerinde birlikte düşünelim. Tarih , 29/30 Haziran 1938 olmalı. Yer TBMM. Konuşan Başbakan Celal Bayar’dır: "...o rdularımız pek yakın zamanda...Dersim mıntikasının sakinlerini tamamen kaldıracak ve bu meseleyi esasından kesecektir" Bayar’ın "pek yakın zamanda" dediği bazı kaynakların "Üçüncü askeri hareket" adını verdiği 10-31 Ağustos 1938 tarihleri arasındaki genel tarama hareketi değilse, nedir? Benim sorum Mustafa Kemal’in bu tarihlerde nerede olduğudur. Kanaatim ise, Dersim’de ve "nihai" olduğu söylenen kanlı hareketin başında bulunduğu. Birinci şahidim zamanın Başbakan’ı Celal Bayar’dır. Sözü Celal Bayar’a bırakıyorum: "Şimdi, Mareşal, Erkan-ı Harbiye Reisi (Genelkurmay Başkanı), ben başbakanım. Atatürk malum... Üçümüz Dersim’de yapılan büyük ordu manevralarındayız. Manevranın da sonuna gelmek üzereyiz. Üçümüz bir arada ‘Ordunun emniyeti bakımından strateji ne olmalıdır?’, onu görüşüyoruz. İkisi de Birinci Cihan Harbi’nde muharebe etmişler. Ben daha çok izleyiciyim. Malumatları geniş... Oradaki her şeyi biliyorlar. Hatta şahsen casusları bile biliyorlar. Dersim’in o halde kalırsa her zaman ordunun emniyeti bakımından tehlikeli olacağını görüşüyorlardı. .. O sırada biz konuşurken, Dersimlilerin jandarma karakollarımızdan üç-dört tanesini bastıkları haberi geldi. Atatürk’le göz göze geldik. Birbirimizi anlıyorduk. Atatürk benim yüzüme baktı. ‘Ne olacak?’ dedi. Anlıyorum, orada emniyet tesis edilecek. Ne olursa olsun bana hitap edecekler. Hükümet reisi benim. ‘Anlıyorum efendim, bana hitap edişinizin manasını’ dedim. Atatürk: ‘Sorumluluğu üzerime alıyorum, vuracağız Dersim’i’ dedi ve vurduk..." (Bkz. Kurtul Altuğ, “Celal Bayar Anlatıyor”, Tercüman, 17 Eylül 1986) Celal Bayar’ın Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, kendisi ve Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal’i kastederek, "üçümüz birarada", "Dersim’de yapılan büyük ordu manevralarındayız" derken, "kesin/nihai hareket" olarak da tanımlanan 23 Ağustos 1938 Dersim hareketinden bahsettiğini düşünüyorum. Bu noktada tanışım Celal Bayar’ın kızı Dr. Nilüfer Bayar Gürsoy olacak. Nilüfer Bayar Gürsoy, Ayşe Hür’ün ‘Kürtleri imha etmek fikri kime aitti?’ başlıklı (3 Ağustos 2008, Taraf Gazetesi) yazısına cevaben aynen şöyle demişti: "Yurt içinde herhangi bir çatışma, kaynaşma varsa bunun tedbirini almak ve sükûnu sağlamak devletin görevidir. Nitekim 1937’deki Dersim isyanında Başbakan olarak elbetteki Bayar, sorumluluğu üstlenen kişidir. Ancak ‘harekâta bizzat katılmıştır’ sözü gerçek dışıdır. Katıldığı 23 Ağustos 1938’deki askerî manevradır" (Aktaran Ayşe Hür, “Atatürk Dersim’i vuracağız dedi, vurduk”, Taraf Gazetesi, 22 Ekim 2009). Görüldüğü gibi Bayar’ın kızı Nilüfer Gürsoy, babasının sadece 23 Ağustos 1938 tarihli “askeri manevra”ya katıldığını ifşa etmiştir. Bu ifşaatı mümkün kılan “manevra” sözcüğünden farklı bir olayı anlamasıdır. Buna gerekli cevap Ayşe Hür tarafından verilmiştir: "...o yıllarda, ‘manevra’, ‘tatbikat’ gibi terimler, kanlı bir askerî harekâtın kod adıydı."(Bkz. Ayşe Hür, a.g.y). O halde, Celal Bayar’ın, "Şimdi , Mareşal, Erkan-ı Harbiye Reisi (Genelkurmay Başkanı), ben başbakanım. Atatürk malum... Üçümüz Dersim’de yapılan büyük ordu manevralarındayız..... Atatürk: ‘Sorumluluğu

üzerime alıyorum, vuracağız Dersim’i’ dedi ve vurduk...” derken 23 Ağustos 1938’deki “kanlı hareketi” kastettiği oldukça açıktır. Sonuç: Mustafa Kemal 1938’de Dersim’deki nihai askeri harekate Celal Bayar ve Fevzi Çakmak ile birlikte katılmış, hareketi bizzat yönetmiştir. Görünen o ki, İhsan Sabri Çağlayangil’in ‘Dersim’i vurmak’ için zehirli gaz kullanıldığını, mağaralara sığınan Dersimliler’in “fare gibi zehirlendiği”ni söylediği olaylar da bu sırada cereyan etmiştir. M. Kemal’in vasiyetini yazdığı tarihten çok kısa bir süre önce, öldüğü tarihten ise 2,5 ay kadar önce Dersim’de bulunduğu açığa çıktığına göre, ölüm nedeni hakkındaki resmi anlatı da çökmüş, Laç direnişçilerini n M. Kemal’in Dersim’de vurulduğuna ilişkin ısrarlı açıklamaları doğrulanmıştır. Mustafa Kemal, “vurun” demiş vurulmuştur. Böylece mağdurun "Ma hefe xo quret" derken anlatmak istediği de nihayet anlaşılmuştur. Seyfi Cengiz (İlk yayın tarihi: Ma Hefe Xo Guret, Desmala Sure, 9 Kasım 2009)

20 kezaye helikopteri indonezyayi kişeno 13

Helikoptere indoneziya isasaış (wisaiş) seye kerdış re hem hitaye (gurube) reynaişre, bewetene (berdene) merdeme dirvetati seing (key/çey) o kuwet war. Helikopteri hadrano Tarakana yero war aşma Gavar 9 2013.

kezaye helikopteri indonezyayi 13 kişeno

Semve Gavar 10, 2013

Helikoptere eskere (kere) indoneziya yo beno 19 merdemi kuwet war bire (gome) viada (viapa/vi-awa) Borneopesne çika adiri tepişt 13 merdemi merd verdati 6 hervi dirvetati.

Vertematate eskere (kere) diruni (dormi/çorşmi) Dicky Wainal Usman, keza Peyene (peşene) peyda umı (amı) seing (seinke/key/çey) helikopter şiyeno/şiyene war.

Pere (perge) rotore peya (peire) helikopteri hayreta seye ne keriyai pesne ra deya (tile/vila) kuweti .

Helikopteri 7 eskeri (keri) tey), 12 xom (virzane) ra , 1,800 kilo derzgeye bani (buni) virazene re bewetene (berdene).

Motore helikopteri yes (teyeuş/piyet) vişt , vineşt seing (key/çey) o şiyeno war.

13 merdemi merdi kuwetişa ainyai (bini/vini) dirveteta vaeşene, decene.

Helikopter Rusya-varşta Mi-17 şiyeno dirun (dorme/çorşme) Malinau t, zimeye dirune(dorme/çorşme) Kalimantan province, nazdi sindore (karaya) Malaziya.

Indoneziya 240 milyon merdemi weşyene (cuwene), besena a şiyaiş-amaişe havay ra, emniyet (osyaiş) weş niyo ne razeryeno.

Kezay taray, maşangay vasnagay zaf (visiy) este.

21 Afganici tezaruat vera (patiy) wereye pe amerika sereteya virazene

http://previous.presstv.ir/photo/20131110/333943_Afghanistan-protest.jpg

Afganici tezaruat vera (patiy) wereye pe amerika sereteya virazene

merdemi zafiy (visiy) numoreye pe het amaiti (umeti/amay/umey) siyasetice berzi hem merdeme khane (xune) aşireti Semve patiy (vera) hişene/werzene venge hui berz kene wereye antare Kabul hem waşington.

Tezaruat viraziya het yewiye (serete) huviyete hem patiy (verva/vera) verye estasyone eskere (kere) xarici niyaşıya het servezire Afgano veryi Ahmad şah Ahmadzai.

Tezaruatri vendati rew ancaşe eskeri (keri) afganistan ra i vacene wereye emniyeti(osayaişî0 gere niya eke mor keriyoy eskere (kere) Amerika serete maenane.

85,000 eskere (kere) xarici este Afganistana, zafiye (visiye) inu Amerikanice.

Bire (viciş) biryeno (birino) mor keneyno(kerino/keryen) Gavar 19-20 , pesne ra encumaniye afgani gere mor kero.

Amerika serete Afganistani dewsnenena şideynena wereye re, afganisci gere niye wereye hewuni (hewi).

www.arsivakurdi.org

الرجاء الاعجاب بصفحة الفولكلور zaza

https://www.facebook.com/pages/Zazaki/627736800569692?ref=stream&hc_location=timeline

Diyarbakır, kürt nufusu ile övünsede Ergani nin bir bölümü zaza dır dikkatinizi çekerim diyarbakır 5 ilçesi tamamen zaza nufus alanı içindedir diğer 4 ilçesi de yarı yarıya zaza nufusu belirgin bir şekilde yaşamını sürdürüyor geriye bismil ,silvan ve çınar ilçeleri kalıyor ve kürt nufusu ile diyarbakır temsil ediyor birde diyarbakır merkez i de hemen hemen yarı yarıya zazadır örnek vereyim dağkapı, %85 bağlar %50 ye yakın diğer merkez ilçelerde hemen hemen yarı yarıya zazadır politik olarak kürtçü faşistler ön plandadır sadece diğer ilçelere gelince Piran ,Hani,Çüngüş,Çermik(Lice ,Kocaköy,Hazro-%65) yani çoğunlukta zaza nufus ön plandadır diğer ilçelerde kürt nufus belirgin ve söz sahibi diyarbakır hem zazadır hemde kürt herkesin dikkatine

أليس غان سكان أكراد في ديار بكر ارجاني، övünsede مع قسم z إشعار في منطقة سكان المقاطعات الخمس الأخرى تماما مقاطعة ديار بكر 4 زازا تحتفظ أيضا بطريفة متميزة للحياة نصف السكان زازا يعود إلى واترلو، سيلفان والبلدات الجميز، ويمثل واحداً من السكان الأكراد مع diyarbakır أيضا ما يقرب من نصف الرياض zazadır، اسمحووا لي أن أقدم لكم داجكابي سبيل مثالي يصل إلى 50%، 85%، ما يقرب من نصف المقاطعات الوسطى قرب zazadır سياسي، عندما يتعلق الأمر إلى مقاطعات أخرى في kürtçü الأمامي فقط الفاشيين بيران، تعلمون، جديد باسفورد، Çermik) القمل، أبو ظبي، حكيم-65% (حيث غالبية السكان الأكراد والسكان في المقدمه بوضوح في المردن، zazadır زازا وقل و "ديار بكر الكرديّة" والاهتمام الأخرى

Like · · share · ·

Hüseyin Girlevik şared ZONÊ MA's photo.

Biz de seni unutmadiq Mısto Korr!

QAYİL BE ----> <http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

See Translation

Biz de seni unutmadiq Mısto Korr! QAYİL BE ----> <http://www.facebook.com/pages/ZONÊ-MA/474643752579231>

Torné Thuji

WAYİRÊ ZONÊ MA

Timeline Photos

ÇHEMÊ MUNZURÎ Berfin JÊLE - II - Ala reyê mı ra vaze Bımbarek... To çınay rê sanay be xover taşdi ardi derdê khani? Bextê to derune, derdunê ma têra meke jê vîrêni Nêzon ana ra xo viri Hervê Ruşî bi Şındorê hêşiriye reştî bi zerrê welati Hêvetu ver Heyderu cazım eştî bi Jêle ser Jêle cı rê amey bi comerdiye, rae nêdê nêheqiye Dadıma tertelê hiris u heştî bi!.. Adır kerdî bi ma ver No jü dewır bi vengê ma de nalêne Ma çı di, çı nêama ke ma ser... Mînetê qomê ma bi Jê reseni bertengê to de dardê bi Ağlerê aşiru xo eştî bextê to Cemat guret, iqrar da to Des u dı kemerî erjiay Gola Halvoriye To sero sondê welati weriay Çemê Munzuri, Awa Xızırı Nêzon, yi rozu ana ra xo viri... Yi çı hewrê şiyay bi, o sene tertele bi A sene heşriye u gêriviye biye Leê to de oncia pêskarê qomê ma bi bi Top u qerqesuni bi, vorêne Dêrsimi sero Koê ma nalêne, jiar u diarê ma bervêne Derê laçi u phelê to eve asmu gonî ra şiyênê Bırr u gemi domonunê seu ra bi bi pırr Kam çı zoneno? Çond domonê welati Mua u pi ra cêra kerdî, verê dêsû de mendi Her jü erjia caê, reyna jübini nêdî... Yi domonê to bi, zulmkari to ra gureti To ra tirti, to ra kerdî düri... Bımbarek... Phitê derguşî, muay honde laşêre to bervay Heştirê ma heni ke rışiyay Va u pukeleki gureti ve xo ver taday, taday Hard u asmen lone kerd Bibi pıskelê adiri, oncia ma sero voray Çemê Munzuri, Awa Xızırı Nêzon yi rozu ana ra xo viri... ----- — with [Metin Daşkın](#) and 6 others.

By: [Berfin Jele](#)

22 Idareye Yunani raye tivari (nisreşi) ra vereno

Gavar 11, 2013

Idareye Yunani raye tivari (nisreşi) ra vereno

idarye piyayiye sosyalisti -adetici/peyetaryi raye tivari ra vereti/viyerti, partiya piyayiye hoyiye (çepiye) (SYRIZA) şionaişe ne-tivari haxşat, pesne ra vatişo germin encumnaiye Yunaniya veciya.

şiaonaiş kem umet (ume/amat) 151 rayi gereye viyerop (verehero) 124 encuman e (eya) vat, yaounat, 153 patiy (vera) ray dati, hewuni o ne veret, vacetare encumaniye Evangelos Meimarakis avaedat/sanhat pesne ra ray pewriyai (pouru keriyai).

Yew (je) encumane sosyalisti şionaiş yaonat paşti kerd pesne r partiy veciya, erziya.

Patiya komisiti şionaiş paşti kerd şionaihe ne-tivar a idareya Yunani.

Pariya the dasina (rassi) kişta (hete) raşto tuci ra mezge (meerzge) zerni (darani/altuni) çepe demokratiyi ray ra vat 'este'.

Alexis Tsiprasi vat: idareya Yunani bingê xariciye ra idare kena diyare Yunani; i neçari ra baj aredane, zengini /rayeyi berz kene, zengini haurane (pawene).

23 Yasna 12-2

speñtām ârmaitîm vanguhîm verenê, hâ-môi astû, us gêuș stuyê tâyâatcâ hazanghatcâ, us mazdayasnanâm vîsâm zyânayaêcâ vîvâpatcâ.

**speñtām ârmaitîm vanguhîm verenê,
hâ-môi astû,**

**us gêuș stuyê tâyâat câ hazanghat câ, us mazdayasnanâm vîsâm zyânayaê câ vîvâpat câ.
ez sevunta armaiti vangui verene, 1 verene (wereynene) 2 verene**

**ha mii estu us ganeuș estuye (1 estuiie 2 yestuiie) taya at (tiriyat) cia ezengat cia us
(usni/usyiu/ustu) Mazda-yasnana visa (1 dewisa 2 wesa) zyanayae cia vivapat cia
speñtām ârmaitîm vanguhîm verenê: ez sevunta armaiti vangui verene (wereynene)
hâ-môi astû= ha mii estu**

us gêuș stuyê: us ganeuș estuye (1 estuiie 2 yestuiie)

tâyâat câ: tiriyat cia

hazanghat câ: ezenghat cia, ey 3 nunciki/rewti ezengeti piti

us mazdayasnanâm vîsâm :us (usni/usyiu/ustu) Mazda-yasnana visa (1 dewisa 2 wesa)

zyânayaê câ: zyanayae cia

vîvâpat câ: vivapat cia, o vivapano dewune ro;

ey 3 nunciki vivapati cia

staomî așem, așem vohû vahiștem astî uștâ astî uștâ ahmâi hyat așâi vahiștâi așem (3)!

staomî așem,

așem vohû vahiștem astî

uștâ astî uștâ ahmâi hyat așâi vahiștâi așem (3)!

estaomî așe (rașe),

așe vohû (vah-man, houw (houwl)) vehiște esti

uștâ asti

uștâ ahmâi hyat așâi vahiștei așe (3)!

estaomi: o estaomi anceno, pesne ra yeizeno(weizeno) /dua keno tirki =besmele.

așe: așe 2 rașe 3 hașa sima re dir keno

vohu: vah-man, vohu mana (houw/houwl) mana

ușta: 1 wașta 2 wusta 2 tawo vereteo usene

astî: esti

ahmâi hyat:1 ah-mai 2 ah nai, m suna usni n

vahiștem: vehiște, farsa newi: behiste

vahman: vohu mana, eyone așma, farsa newi bahman/

nâismî daêvô, fravarânê mazdayasnô zarathuștriș vîdaêvô ahura-tkaêșô staotâ ameșanâm speñtanâm
yaștâ ameșanâm speñtanâm, ahurâi mazdâi vanghavê vohumaitê vîspâ vohû cinahmî așâunê
raêvaitê hvarenanguhaitê yâ-zî cîcâ vahiștâ ýenghê gâuș ýenghê așem ýenghê raocâ ýenghê
raocêbîș rôithwen hvâthrâ.

yasna 12-1

nâismî daêvô,
neismî daeuuo, tașe taw vac naismene, naișnene
ez fravarânê mazda-yasnô zarathuștriș vî(verva/vera)-daêvô ahura-tkaêșô
yestaotâ ameșanâ speñtanâ (sevuntana)
yaștâ ameșanâm speñtanâ (sevuntana),
ahurâi mazdâi vanghavê vohu-maitê
vîspâ vohû cinahmî (cinah- mi)
așâunê raêvaitê hvarenanguhaitê
yâ-zî cîcâ vahiștâ ýenghê gâuș (gan/cun, cu, gau, gu)
ýenghê așe (rașe)
ýenghê raocâ (roș/roc)
ýenghê raocêbîș rôithwen hvâthrâ.

yestaotâ: estaota o estaomi anceno 2 tașe taw vace yesene (esehene)

yaștâ: tașe tawe vereteo yașane (yeizene)

raêvaitê: tașe taw vac raevaine, çarix raevaito (raeunto)

hvarenanguhaitê: tașe tawo vereteo hvarenguhaine

vîspâ vohû cinahmî: vișpa (visva) vohu cinahane/cinahmane

yâ-zî cîcâ vahiștâ : ya (maki) zî cî ca vehișt-a 2 vehișt-a(maki/morder), taw o vereteo vahișene

ýenghê: vernam ye-, yenhe, yeng he

rôithwen: tașe tawe vereteo roihene, roith-w-en

çiy ke ne yeno, girouniye veceno, șima vune neișme/neismi ne yeno mina, neismi mi ra rass ne
vuno (vano).

yasna11-18

ferâ vê râhî ameșâ speñtâ ýasnemcâ vahmemcâ ferâ mananghâ ferâ vacanghâ ferâ șyaothanâ ferâ
anghuyâ ferâ tanvascît hvah'yâ uștanem.

ferâ vê râhî ameșâ speñtâ ýasnemcâ vahmemcâ ferâ mananghâ ferâ vacanghâ ferâ șyaothanâ ferâ
anghuyâ ferâ tanvascît hvah'yâ uștanem.

zazaki:

ez vera ve rahî Ameșâ Spenta (sevunta) yasne cia vahme cia vera manangha (mana)

vera vacangha

vera șiaotana

vera angua (1 essence, anguiya mi esta 2 hita, nugd)

vera tanuvas cit (ci) huuvahya ustana (1 us-tana 2 ustine 3 weštana)

Avesta-zazaki

rahi: taše taw vac rahane, o mızdha rahano ma

fera ve: vera ve

amešâ speñtâ: ameša Spenta (ne-meša sevunta)

yasnemca: yasne cia, taw vac yesene (yezene/weizene)

vahmemcâ ferâ: vahme cia, vahmane, o embriyuni vahmano

ferâ mananghâ: vera manangha (mananha), mana, o xori manano

ferâ vacanghâ: vera vacangha (vacinga, vacanha), taw vac vacene

ferâ ŝyaothanâ: vera ŝiaotana, şiaonane, a sizeri ŝiaonana

ferâ anghuyâ: vera angua (1 anguiya ma esta, essence =ingilizki 2 hita, nugde wesi (cuwaiŝi))

ferâ tanvascît hvah'yâ uŝtanem: vera tanuvas cit (ci) huuvahya us-tana (1 us-tana 2 weštana 3 ustene) .

(zôt u râspî,) frastuyê humatôibyascâ hûxtôibyascâ hvarŝtôibyascâ mǎthwôibyascâ vaxedhwôibyascâ varŝtvôibyascâ, aibigairyâ daithê vîspâ humatâcâ hûxtâcâ hvarŝtâcâ, paitiricyâ daithê vîspâ duŝmatâcâ duzhûxtâcâ duzhvarştâcâ.

(zôt u râspî,) frastuyê hu-matôibyascâ h-ûxtôibyascâ h-varŝtôibyascâ mǎthwôibyascâ vaxedhwôibyascâ varŝtvôibyascâ,

aibi-gairyâ daithê vîspâ hu-matâ câ h-ûxtâ câ h-varŝtâ-câ,

paiti-ricyâ daithê vîspâ duş-matâ câ duzh-ûxtâ câ duzhvarştâcâ.

frastuyê: 1 vrastuye, veraŝtuye, tawo vereteyo frasene 2 ver-estuye 3 ver yestuye

hu-matôibyascâ: hu (houw) matoibyas cia, vah-mana vohu mana, houw mana manatoibyas cia

h-ûxtôibyascâ: houw (houwl) uxtoibyas cia vaxtoibyas cia

h-varŝtôibyascâ: h varŝtoibyas cia

mǎthwôibyascâ: mathwaoibyas cia manatwoibyas cia

vaxedhwôibyascâ: vaxedhwoibyas cia vaxedhwo (vaxtwo)ibyas cia, vaxthwoibyas cia, vatwoibyas cia

varŝtvôibyascâ: varŝtuuoibyas cia, taše tawo vereteo varŝane

aibi-gairyâ daithê: aibi- gairyâ (guiryâ) daithe, aipi-gairyâ, aibi- gairane (guirene), tawo vereteo guirene

vîspâ: vispa, visva , pero wir,

hu-matâ câ: hu (houw/houwl) mata cia/manata cia, tawo verete manane (mahane/pecmirene), mana (a-tawo vereteo) manata (t-tawo vereteo)

h-ûxtâ câ: houw (houwl) uxta cia vaxta cia, tawo vereteo vaxane (uxane/vane)

h-varŝtâ-câ: h varşta cia, houw (houwl)varşta c

paiti-ricyâ daithê: paiti ricya daithe, paiti (pa) ricene, tawo verete ricene, riricya/riricya pasif ya

yi tawo vereto a-tawo vereteo

vîspâ: vispa, visva, pero

duş-matâ câ: duş (duş/çoyt) mata cia, duş manata cia

duzh-ûxtâ câ: duzh-uxta cia, duş vaxta cia

duzhvarştâcâ: duzh varšta cia, duş (çot) varšta cia

aşem vohû vahiştem astî ... (3). fravarâne mazdayasnô zarathuştriş vîdaêvô ahura-tkaêşô,

hâvanêe aşaone aşahê rathwe ýasnâica vahmâica xşnaothrâica frasastayaêca, sâvanghêe

vîsyâica aşaone aşahê rathwe ýasnâica vahmâica xşnaothrâica frasastayaêca, rathwâm

ayaranâmca asnyanâmca mâhyanâmca ýâiryânâmca saredhanâmca ýasnâica vahmâica

xşnaothrâica (râspî,) frasastayaêca. (zôt,) ýathâ ahû vairyô zaotâ frâ-mê mrûtê, (râspî,) ýathâ

ahû vairyô ýô zaotâ frâ-mê mrûtê, (zôt,) athâ ratus aşâtçit haca frâ aşava vîdhvâ mraotû!

aşem vohû vahiştem astî ... (3).

aşê vohu (houwlu) vehiştâ esti

ez) fravarâne mazdayasnô zarathuştriş vî(verva)-daêvô (dewo) Ahura-tkaêşô

zazaiş: ez vera verene (vereynene) MazdaYasno Zarathuştriş verva (vi)-dewo Ahura Tkaeşo

hâvanêe aşaone aşahê rathwe ýasnâi ca vahmâi ca xşnaothrâica frasastayaê ca,

truthful early hours of mornning true dedication its worshipping its prais its satisfaction, its

teaçing/voor planting/glofication

sâvanghêe vîsyâ i ca aşaone aşahê

rathwe ýasnâi cia vahmâi cia xşnaothrâ i cia frasastaya ê cia,

sevangahêe devisyae/visiya (manaya ainyi (bini/vini)vit) i ca aşaone aşahê rathwe

protections/benefits of willage/house (vit) truthful dedication of truth

rathwâm ayaranâm cia asnyanâm cia mâhyanâm ca ýâiryânâm cia saredhanâm cia ýasnâi cia

vahmâi cia xşnaothrâi cia (râspî,)

frasastayaê cia. (zôt,)

vera sastaiiae: vera tawo verete 1 vera sasane 2 vera sasane

rathwâm: taşe tawo verete rahane; a hui kara (gua) rahana; mi hui rath kara (gure)

ayaranâm: taşe ayare

asnyanâm:zaferi ne eres,asyana asnya, namo , o aşnya yeno

mâhyanâm: mengyana, aşmengayana, aşmayana

ýâiryânâm: yairya, yairyana

saredhanâm: sare-, ser, seryana

ýasnâi: taşe taw vac yesene; o estaomi anceno yesneo (weizeno)

vahmâi: taşe taw vac vahmane, i ma vahmane

xşnaothrâi: taşe taw vac xşnaonane, o govendaya xşnaonano

frasastayaê: vera sastaiiae, taşe taw vac vera-sasane

visyai: 1 dewisyai 2 vis, vit o vite mi tekheno 3 vis, vispi/visvi

sâvanghêe; 1 sevungi, seva, benefit 2 tawo seveknene (sevegene), protection

havanae: 1 hewanaya, hewanane 2 ainya ha-vana..

dedication of its days/periods, its days (during days) months, seasons, years its worshipping, its
prais satisfaction voortplanting/teacing/

ýathâ ahû vairyo zaotâ frâ-mê mrûtê, (râspî,)

Zazais: Yeut Ahu (Homa) vairyo zaota vera mî miroute

ýathâ ahû vairyo ýô zaotâ frâ-me mrûtê, (zôt,)

Yeut Ahu (Homa) vairyo zaota vera mî miroute

athâ ratus aşât cit haca frâ aşava vidhvâ mraotû!

Zazais: atha ratus aşat cit ha cia vera aşauua vidvae (zanae) miroutu

veryina nusiya, vine: yasna 1.23

(râspî,) ravasca hvâthremca âfrînâmi vîspayâ aşanonô stôis, âzasca duzhâthremca âfrînâmi
vîspayâ drvatô stôis!

(râspî,)

ma/ez)

ravas cia hvâthrem cia afrînami vîspayae aşanonô estôis,

ma/ez) âzas cia duzh-âthrem cia âfrînâmi vîspayâ druuatô estôis!

ravas (azaiti): serbestiy, azaiti/azadi, ravas cia rewes cia, o meyu rewes keno

hvathrem ca: hvatre cia, hvarena cia

afrînami: afrînami, taşe taw vac afrînane(aferenene)

vîspayâ aşanonô stôis: vîspayae aşaono (raşaono) estois

butun kutsal/dogru varlik/var olma/all true existence

âzas ca: azas cia, ezes cia

duzhâthrem ca: 1 dızhathre/daozahatre 2 duzh (duş/miti/çoyt) ahatre

vîspayâ drvatô stôis: vîspayae duruuato estois

butun kotu varlik/all evil existence

haxşaya azemcit ýô zarathuştrô fratemâ nmânanâmcâ vîsâmca zañtunâmcâ dah'yunâmcâ
ainghâ daênayâ anumatayaêca anuxtayaêca anvarştayaêca ýâ âhûiriş zarathuştriş. Yasna
11.13

haxşaya azem cit ýô zarathuştrô fratemâ nmânanâmcâ ca vîsâm ca zañtunâmcâ ca dah'yunâmcâ ca
ainghâ daênayâ anumatayaê ca anuxtayaê ca anvarştayaê ca ýâ âhûiriş zarathuştriş.

haxşaiia aze cit yo Zarathuştro veratema nemanana (maenana) cia devisa cia zantuna cia
dahyuna (diyarana/daingayuna) ci a

ainghae (ainae) daenaiiae anu-mataiiae anu -uxtaiiae (vaxtaeiiae), ane -varştaiiae ya ahuriş
Zarathuşriş.

Avesta: Zazais

haxşane 1 haxşane, o manaya hui haxşano ma re 2 exşane, a layi exsane (coordinate)

azem: aze,ez

cit: ci/cit

yo: yo

nmânanâm ca: maenANA, NEMANAna, NEMANYAna

vîsâm ca: visa cia, dewis cia

zañtunâm ca: zantuna cı a, soitruna cia

dah'yunâm ca: dainghauna cia, diyaruna cia

ainghâ daênayâ: ainghae daenae/diinae, ainae diinae , aine diinae

anumatayaê ca: anu mataiaae/manataiaie

anuxtayaê ca: anu uxtaiiae/vaxtaiae /vataiaie

anvarştayaê ca : anu varştaiiae

ýâ âhûiriş zarathuştriş: ya Ahuriş Zarathuştriş

vasô-xşathrô hyât aşava, avasô-xşathrô hyât drvâ gatô hamistô nizhberetô haca speñtahe mainyêuş
dâmabyô varatô avasô-xşathrô.

vasô-xşathrô hyât aşava,

a-vasô-xşathrô hyât drvâ

gatô hamistô nizhberetô ha ca speñtahe mainyêuş dâmabyô varatô avasô-xşathrô.

vasô-xşathrô: wazo xşathro (1 aişatro 2 paxşath ro) hyât aşava: het raşauua

a-vasô-xşathrô hyât drvâ: ne- wazo (waso) xşatro hiiat (het) druua (diruua)

gatô: 1 cato 2 yato/amato 3 geto/ceto tawo vereteo gene (cene)

hamistô: 1 tawo vereto hamiseno 2 hemi esereto 3 gudi hemisena

nizhberetô: nizh bereto nizh (niş/nez m berdo (beweto)

ha ca speñtahe mainyêuş dâmabyô: a ca sevuntahe mainyêuş damaibyô(domanibyô/ pe
doman/domon))

varatô avasô-xşathrô: 1 wayireto ne-wazo xşathro 2 varato ne-waso (wazo) xşathro.

variş (axer/varun) varato

xşathro : 1 aişath ro 2 yes (hez) 3 name tawo vere xşane

4 paxşathro

aşem vohû vahiştem astî ... (3).

(râspî,) aş em vohû ... (2 u 2 u 2)!

e!

Y.11.11

zazaki

1) aş e vohu (houw/houwlu, vah-man (name aş ma daena)=vohu mana)

vehiş te esti

2) raş e houwo (houwlu) vahiş te esti

Order is the best good ...

12

(zôt,) aš em vohû vahiš tem astî ... (4).

ýathâ ahû vairyô athâ ratus aš âtcît hacâ ... (2).

yeut (yeuwt) vairiio ratus aš at cit ha ca

vasasca tû ahura-mazda uš tâca xš aêš a havanãm dâmanãm, vasô âpô vasô urvarâ vasô vîspa
vohû aš acithra xš ayamnem aš avanem dâyata axš ayamnem drvañtem.

aš em vohû vahiš tem astî ... (3). (râspî,) aš em vohû ... (2 u 2 u 2)!

12

(zôt,) aš em vohû vahiš tem astî ... (4).

ýathâ ahû vairyô

athâ ratus aš ât cît hacâ ... (2).

yeut Ahu vairiio

atha (uiti) ratus aš at cit haca

vasasca tû ahura-mazda uš tâca xš aêš a havanãm dâmanãm, vasô âpô
vasô urvarâ

vasô vîspa vohû aš a cithra xš ayamnem aš avanem dâyata

a-xš ayamnem drvañtem.

vasas (wazes) tu Ahura AMzda usta ca xš aêš a hauvana damana

vaso (wazo) Awo (apo)

vaso (wazo) urvara (uruuvara)

vaso (wazo) vispa vohu (houwlu) aš a çitra

xš ayana aš auuane daiiata

a (ne)-xš ayamne druuante (dirvante).

xš ayana aš auuana dayata

ne-xš ayamna diruante

pairi-tê haoma ašaum ašavâzô dadhâmi imãm tanûm ýâ mê vaênaite huraodha thwaxšâi

haomâi madhâi havanguhâi ašavastâi, pairi-mê tûmcit dayâ haoma ašava dûraoša vahištem

ahûm ašanonãm raocanghem vîspô-hvâthrem!

pairi-tê haoma ašaum ašavâzô dadhâmi

imãm tanûm ýâ mê vaênaite

huraodha thwaxšâi haomâi madhâi havanguhâi ašavastâi, pairi-mê tûm cit dayâ

haoma ašava dûraoša vahištem ahûm ašanonãm raocanghem vîspô-hvâthrem!

pairi-tê haoma ašaum ašavâzô dadhâmi

imãm tanûm ýâ mê vaênaite

huraodha thwaxşai haomai madhai havanguhai aşavastai, pairi-mê tûm cit dayâ
haoma aşava dûraoşa vahîstem ahûm aşonâm raocanghem vispô-hvâthrem!

Avesta-zazaki

ma/ez Pairi tey Haoma aşau aşawazo (1 veco 2 wazo 3 aşau azo) dadhami

imam (inan) tanu ya mî venaite (vinate)

hu-raodha thwaxşai Haomai dermandahi hav-angauhai aşauu estai

pairime tu cit daiiae

Haoma aşauua dur -aşa vahîste Ahum (anguş) aşona raocange

vispo (pero) hvathre

pairi: pairemun/paremun, o pairi ma ceyreno (geyreno)

dadhami: 1 ma dadami a ey 2 o hegaya dadano 3 Homay anguş dadha

aşauuazo: aşava azo 2 aşawazo 3 aşawazo (vecu)

imâm tanûm ýâ mê vaênaite: imem (inen, n şuno usni m) tanu mî vinate

hu-raodha: hu (houwl) raodha

thwaxşai: thwaxşai,asyenge tewa xşai

madhai: dermandai

hav-angauhai: houwu (houwl) anguai

aşauuastai: aşauua estai 2 aşavestai

pairime tu ya daiiae

..

yasna11.9

(râspî,) ýô nô aêvô at tê uyê thrâyôidyai tûrahe mañdâidyai xşvîdem haptâzhdyai nava dasme
ýoi vê ýaêthma!

(zôt,

ýô nô aêvô at tê uyê thrâyôidyai tûrahe mañdâidyai xşvîdem haptâzhdyai nava dasme ýoi vê
ýaêthma!

yo no aevo (yewo) at (hat) tey uye (vye) hireyoidyai çaturahe pandayai xşuuide(suesaide)

hawtadyai newe desime

yoi ve yaethma they to

that this is one by 2 of in 3 4 of in 5 6 in 7 9 in tenth

they served/they to those in us (yoi ve yae th ma)

Tı vu to va

şıma ve şıma veya

yo ve yoiteva

Avesta-zazaki

ýô =yo

nô = no

aêvô=a yewo, ayewo

at: at, hat 2 taw

tê: te, tey

uyê: vye, nomor 2 2 nomor uye 3 vernam

thrâyôidyâi= hireidyai (numor 3 ra)

tûrahe: çaturahe, çarahe

mañdâidyâi: 1 pancaidyai viniyo 2 mandaidyai

xşvîdem: şuuuide, sues/ şaşide

haptâzhdyâi: hawtaşdyai

nava: newe

dasme: daseme/dasine

yôî vê: yoi ve (zaferi/viseri yei)

yaêthma!: 1 yaethma yaeth ma 2 tawo verete yaene

Yasna 11-8

âat aoxta zarathuştrô, nemô haomâi mazdadhâtâi, vanghuş haomô mazdadhâtô, nemô haomâi!

â at aoxta zarathuştrô,

nemô haomâi mazdadhâtâi,

vanghuş haomô mazdadhâtô,

nemô haomâi!

â at aoxta zarathuştrô,

nemô haomâi mazda dhâtâi,

vanghuş haomô mazda dhâtô,

nemô haomâi!

Zazaiş:

a at (tey)/a hat aoxta (vaxta/vata) Zarathuştrô

Nemo (nemengo) Haomai Mazda Datai

vanguş Haomai Mazda dato

nemo(nemengo) Haomai

a at (tey)/a hat:a taw/ a tey/a hat

nemene (nemengene): saygilamak,

vanguş (1 houwungo, houwl sifato 2 venguş (namo))

yasna 11-7

thwâşem â gêuş frâthweresô tañciştâi haomâi draonô, mâ-thwâ haomô bañdayât ýatha

mairîm bañdayat ýim tûirîm frangrasyânem madheme thrişve ainghâ zemô pairiřhvaxtem

ayanghahe!

thwâşem â gêuş frâthweresô tañciştâi haomâi draonô, mâ-thwâ haomô bañdayât

ýatha mairîm bañdayat ýim tûirîm frangrasyânem

madheme thrişve ainghâ zemô pairişhvaxtem ayanghahe!

thwâşem:teweş, rew, rewas, teves

â gêuş: a goş, goşt, nero

frâthweresô: vera thwereso (nero), a ginci (veştri) vera thweresena, afsmanane

tañciřtâi: tan -cişta, tencişt, dinc , dincest

haomâi: Homa

draonô: nono (naomo) dindariyo , tenir, none teniri

mâ-thwâ haomô bañdayât: 1 me tiwa Haoma bandayat 2 ma- tiwa Haomo bandayat

ýatha: yeut

mairîm: mairi

bañdayat: bastayat, tawo vereteyo bandane (besene)

ýim: yi

tûirîm: tuişi, turan

frangrasyânem: frangrasyane

madheme thrişve ainghâ zemô: miyone hireyeva aineha zemin (har/hardi)

pairişhvaxtem ayanghahe: pairişvaxta ahengaye (metal)

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêřtâ naêdha vâstryô şşuyâş, âat ahmi nmâne zayâñte dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêřtâ naêdha vâstryô şşuyâş, âat ahmi nmâne zayâñte dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêřtâ naêdha vâstryô şşuyâş,

â at ahmi nmâne zayâñte dahakâ ca mûrakâ ca pouru-saredha varşnâ ca.

nôit ahmi nmâne zânâite âthrava naêdha rathaêřtâ naêdha vâstryô şşuyâş, âat ahmi nmâne zayâñte dahakâca mûrakâca pouru-saredha varşnâca

niit (ne) ahni nmana (nmanya/nmunya) zanate athrauaa

neide ratha eşta

neidie vaşriio vşuiias

a at ahmi (ahni) nmanya zayante dah-aka ca mur-aka ca

pouru sareda varşna ca

Y.11.6

avesta: zazaki

nôit: ni, niyit

ahmi: ahmi: 1 ahni m suna ustu n 2 ah-mi

nmanenmâne: nmanya o şuno nmanya het 3 nemana (maenana)

zânâite: tawo vereteyo,

l zainane, taw vac

1 zanait (zanat), tawo vereteo

âthrava:athrava: 1 athrauuu 2 adrauuu 3 athrava

naêdha: neida neid neidi

rathaêstâ:1 ratha ešta 2 ratha esta 3 perodatar viniyo

vâstryô fşuyâs: vastriio (vestriio) fşuyas (vsuyas)

vesturi; visturi

vistewre/vestewre

zayânte: ne-şionaiş tawo vereto zayene

dahakâca: dah-aka cia, dah aka

mûrakâca: mur-aka cia

pouru-saredha: pouru sareda, o pouru saredano bera pi

varşnâca: varşna cia

a at: a at 2 a taw 3 a hat 3 ema (hama)

....

yasna 11.6

ýô mãm tat draonô zinât vâ trefyât vâ apa vâ ýâsâiti ýat mê dathat ahurô mazdâ aşava hanguharene
mat-hizvô hâyûmca dôithrem,

ýô mãm tat draonô zinât

vâ trefyât

vâ apa vâ ýâsâiti

ýat mê dathat ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hâyûmca dôithrem,

ýô mã tat draonô zinât

yo ma tet draono zinat

va terevyat 1 tiriwet 2 terewyat

va apa va yasati

yat mi dathat Ahuro Mzda aşava (rasava) hanguharene met hizuu o (zuno) hoyu cia doitre

hanguharene: taw vac hanguharene1 endane 2 anghuarene

hanguharene: 1 gopa ye ri, aluske ri 2 ainya mana

yo: yo, o, ho

mãm: ma 1 ma vernamo zaferi 2 veryi viniyo

tat: tet, tey

draono: yew nuno (naomo/nuo)

zinât: tawo vereteyo zinane, manaya 1 ne verdane 2 janane

va (yava) terevyat: 1 tawo vereteyo terevene 2 tirevene/tirene

va (yava) apa va yasaiti: taw o vereteyo yasaine (yeizene/weizene)

ya me datahat Ahuro Mazda aşava (rašava)

ya mi dhatat ahuro MAzda aşava (rašava)

mat: mit, pe, o mi met (pe/bya) yeno

hizuuo: zun, zu zan

hoyum: hoyu, çep 2 hoiiu vernam

ca: cia

doitre: 1 doitre, vinetre, miyone çimi 2 ainya mana

vine: yasna 10. 4

us-mê pita haomâi draonô frêrenaot ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hâyûmca dôithrem.

us-mê pita haomâi draonô frêrenaot

ahurô mazdâ aşava hanguharene mat-hizvô hâyûmca dôithrem.

us mi piy haomai draono verarenaot

Ahura Mazda hanguharene mit (pe) hizuuo (zuno) hoyu (çepa) cia doitre

hanguharene: taw vac hanguharene1 endane 2 anghuarene

hanguharene: 1 gopa ye ri, aluske ri 2 ainya mana

frerenaot: tawo vereteyo vererenaone

Ahura Mazda aşauua: Ahura Mazda rasauua

mat: mit, pe, o mi met (pe/bya) yeno

hizuuo: zun, zu zan

hoyum: hoyu, çep

ca: cia

doitre: doitre, vinetre, miyone çimi

pita: 1 piy. perd, piit, ti piit (perd) ra vac 2 poita

haomô hvâşârem zavaiti, uta buyâ afrazaiñtiş uta dêuş-sravâ hacimnô ýô mãm aiwişhutem dârayehi ýatha tâyûm peşo-sârem, nava ahmi peşo-sârô azem ýô haomô aşava dûraoşô!

haomô hvâşârem zavaiti,

uta buyâ afrazaiñtiş

uta dêuş-sravâ hacimnô ýô mãm aiwişhutem dârayehi

ýatha tâyûm peşo-sârem,

nava ahmi peşo-sârô azem ýô haomô aşava dûr-aoşô!

Zazaki

Haoma (homa/Huma) vişare zavaiti (zbaiti) ya yi jvaiti

utey buyae (biyare avera zaintiş (ne vera zaintiş, viniyo)

utey duş (çoyt) srauuae hacimno yo ma aiwişute darayehi

yeut (zey) taiiu (tau/tirer/tiritar) peşo (peşano) sare

ez ne nauua (ah-mi 2 ahmi) peşo sare

yo Haomo aşauua (raşauua) dur-aoşa

haomô: Haomo

hvâşârem: vişare, şimitar, o awki şimeno (vişeno)

zavaiti: 1 tawo vereteo zavaine (zbanine) 2 jvaiti

utey buyae (biyare avera zaintiş (ne vera zaintiş, viniyo) vine yasna 11-2

uta dêuş-sravâ hacimnô: utey duş (çoyt) srauuae hacimno

ýô mãm aiwişhitem dêarayehi: yo ma aiwişute (1aiwi rişete 2 tawe verete aiwişuhene
(aiwişuhene) darayehi (tepişeyehi), toxim hegay ro vişute)

ýatha tâyûm peşô-sârem: yeut (zey) taiiu (tau/tirer/tiritar) peşo (peşano) sare

nava ahmi peşô-sârô azem: neuua ah-mi peşo saro, ez

ýô haomô aşava dûr-aošô: yo Haomo aşauua (rašauua) dur-aoša

Yo: yo, nero

nauua: ne uua

ahmi: ah-mi 2 ahmi

peşô-sâre: peşo-sare

azem: az/ez, eze

tayum: tirir, tiritar

dêuş-sravâ hacimnô:duş (miti/çoyt) srauuu hacimno

dareyehi: taşe ta wvac dareyehene

yasna 11.2

aspô bâşârem zavaiti, mâ buyâ aurvatâm ýûxta mâ aurvatâm aiwişasta mâ aurvatâm nithaxta
ýô mãm zâvare nôit jaidhyehi pourumaiti hañjamaine pouru-narayâ karşuyâ.

aspô bâşârem zavaiti,

mâ buyâ aurvatâm ýûxta

mâ aurvatâm aiwişasta

mâ aurvatâm nithaxta ýô mãm zâvare

nôit jaidhyehi pourumaiti hañjamaine pouru-narayâ karşuyâ.

aspo ostor suware(başare) zavaiti (zbaiti)

me buuuiae (biya) reuuate yuxta

me auruuate (rewate) aiwistasta (visesta/vistini)

me uruuate nitaxta yo ma zavare

niit jaidyahe (caidyahe 2 yaidhyehi) pouru-maiti hanjamaine pouru narayae karşuuuae

zavaiti: 1 taw vac veriye zavaine (zbane/zauuane) 2 jivaiti

zavare: r-taw vac zavare

aspo: ostor, 2 aspo aspar, estora suwari

ma buyae: me biya reuuata yuxta

yuxta: taw vaco verete yuxane

mâ buyâ aurvatâm ýûxta : me buyae (biyae) aurvatâ ýûxta

mâ aurvatâ aiwişasta: me aurevata aiwişasta

me uruuate nitaxta yo ma zavare

mâ aurvatâm nithaxta ýô mãm zâvare: me aurvatâ nithaxta ýô ma zâvare

ne jaidhyehi pourumaiti (piya) hañjamaine

pouru-naraye karşuyae.

nithaxta: tawo vereteyo nitaxane, nitakhane

aiwişasta: vistin, wisest, asyeng-

aurvatâm: aureuuta 1 reweta 2 rewatari

www.arsivakurdi.org